

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۷

جمعه ۹۹/۱۲/۰۸

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه دروس را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

- ۱- در کدام گزینه معنی همه واژه‌ها درست است؟
- (۱) رخمه: ضربه زدن / مکیدت: حيله / گزیت: ستم / مایه: توانایی
(۲) ضرب: کوفتن / ژنده: برگ / محضر: استشهدنامه / وادی: آغاز
(۳) محوطه: صحن / سترگ: عظیم / غضنفر: شیر / راهوار: راهنما
(۴) غو: فریاد / لاف: دعوی باطل / زبان: خشمگین / پایمردی: خواهشگری
- ۲- کدام گزینه، می‌تواند معانی مناسبی برای تعداد کم‌تری از واژه‌های زیر باشد؟
- «اندیشه - هنر - فایق - آوری - سپردن - تفرج»
- (۱) اضطراب - به طور قطع - فضیلت - بی‌گمان - پیمودن
(۲) چیره - اندوه - نبرد - زیر پا گذاشتن - شایستگی
(۳) طی کردن - دارای برتری - ترس - تماشا - بی‌تردید
(۴) مسلط - نیاقت - گشت و گذار - پای مال کردن - بدگمانی
- ۳- معنی چند واژه در کمانک روبه‌روی آن، درست است؟
- «نوند (سرگشته) / عفاف (پرهیزکاری) / هیون (هیزم) / هزبر (چابک) / جرس (درای) / چنبر (حلقه) / زشحه (گوشتی که باریک بریده شده باشد) / حمایل (محافظ) / الحاح (پافشاری کردن) / تطاول (تعذی)»
- (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش
- ۴- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟
- «من به عمرهای دراز شکر کرامات و عواطف نتوانم گذارد، و این عفو و رحمت پس از وعده انکار و عقوبت بر همه نعمت‌ها راجح است؛ و پیش از این ملک را مطیع و ناصح بودم و جان و بینایی فدای فراغ و رضای او می‌داشتم و آن‌چه می‌گویم نه از برای آن می‌گویم تا بر رای ملک در حادثه خویش خطایی ثابت کنم یا عیبی و شبهتی به جانب او منصوب گردانم، اما حسد جاهلان در حق ارباب هنر و کفایت رسمی مألوف و عادت‌ی مستمر است و بسته گردانیدن آن طریق متعذر.»
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک
- ۵- در کدام بیت غلط املائی وجود دارد؟
- (۱) وصل ندیده به خواب فرض کنی خوش‌دلی
(۲) این دو چون بگذشت باز آرم و دین آمد شعار
(۳) ضیای دولت و دین خواجه جهان منصور
(۴) تو رستم دل و جانی و سرور مردان
- ۶- در همه عبارت‌های کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟
- (الف) همیشه حق منصور بوده و باطل مقهور، و ایزد خاتمت محمود و عاقبت مرضی اصحاب صلاح و دیانت را ارزانی داشته است.
(ب) همیشه اعتذار و استغفار اصحاب را به اهتزاز نموده‌ام و جانب عفو من اتباع را فراخ بوده و انعام و احسان من خدمتکاران را می‌دول.
(ج) لثیمان مذلت‌ها کشند و خدعه‌ها اندیشند و به عشوه جهانی را مستظهر گردانند و همه جوانب را به وعده‌های دروغ به دست آرند و حاصل جز حسرت و ندامت نباشد.
(د) آهو را به حلاوت آن کام جان خوش می‌شد، چندان که دهشت از میان خواست، عرصه امید فراخ گشت و در لباس خضوع تمنایش عرض داد.
(ه) به نظر مودت تو را سعادت‌ی بخشد که آن را ذخیره عمر خود گردانی و او را از بحر گشایش بند حوادث و مرهم زخم روزگار مصون داری.
- (۱) الف - ج (۲) ب - ه (۳) د - ه (۴) الف - د

۷- ابیات زیر یادآور آثاری از کدام شخصیت‌های ادبی است؟

«دل دشمن به تهیدستی ما می‌سوزد
رفت در بی‌خبری عهد جوانی افسوس
گذرد تشنه دیدار تو از روضه خلد
رود از کار دو دستش ز عنان‌داری دل

برق چون ابر از این مزرعه گریان گذرد
تا به جامانده هستی به چه عنوان گذرد
همچو ماتم زده کز طرف گلستان گذرد
هر که را از نظر آن سرو خرامان گذرد»

(۱) سیدحسن حسینی - سعدی (۲) باذل مشهدی - سلمان هراتی (۳) مجد خوافی - سعدی (۴) سلمان هراتی - مجد خوافی

۸- در همه بیت‌ها آرایه «حسن تعلیل» به کار رفته است؛ به جز

(۱) چو زان دو نرگس می‌گون بیان کنم رمزی
(۲) بامداد از راه ترکستان درآید آفتاب
(۳) ز شرم لفظ تو متواری است آب حیات
(۴) این که شد بیت را میان به دو نیم

کسی که گوش کند مست گردد از سختم
تا شنیده است این که آرندت ز ترکستان غلام
درون پرده ظلمت از آن نهان آید
اثر خنجر زبانتش بود

۹- چنانچه بخواهیم ابیات زیر را به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «پارادوکس - کنایه - ایهام تناسب - تلمیح - جناس ناهمسان» مرتب کنیم، کدام ترتیب درست است؟

الف) من بادپای روحم من بادبان نوحم
ب) عیسی روان فزاید چون من نفس برآرم
ج) در گوش هوش پیچد آواز دلنوازم
د) بی فکر ذکر گویم بی لهجه نغمه آرم
ه) بپریده‌اند پایم در ره زدن ولیکن

من رازدار غیبم من راوی روانم
داوود مست گردد چون من زبور خوانم
وز پرده دل آید دستان دلستانم
بی حرف صوت سازم بی لب حدیث رانم
با این بریده‌پایی با باد هم‌عنانم

(۲) د - ج - ه - الف - ب

(۱) د - ه - ج - ب - الف

(۴) ه - الف - ج - د - ب

(۳) ه - د - ب - ج - الف

۱۰- در کدام گزینه همه آرایه‌های «کنایه - جناس همسان - جناس ناهمسان - تکرار - استعاره» وجود دارد؟

(۱) ز دست دیده دلم روز و شب به فریاد است
(۲) عنان باد نخواهم ز دست داد کنون
(۳) مگر که سر بدهم ورنه من ز سر فنه‌م
(۴) مگر به گوش تو فریاد من رساند باد

اگرچه من همه از دست دل به فریادم
گسسته‌باد که در دست نیست جز بادم
امید وصل در این ره چو پای بنهادم
وگر نه گر تو تویی کی رسی به فریادم

۱۱- آرایه‌های ذکرشده در مقابل کدام بیت درست نیست؟

(۱) چو تخم سوخته کز خاک بر نمی‌آید
(۲) به پای بوس تو خواهد رسید هم‌چو رکاب
(۳) چنان که لاله گرفته است داغ را به میان
(۴) گمان مبر که مرا جمعیت میسر شد

گره شده است مرا حرف در دهان بی تو: نغمه حروف - تضاد
چنین که رفته ز کف اشک را عنان بی تو: اغراق - کنایه
گرفته داغ میان توام چنان بی تو: تشبیه - جناس همسان
چو تیر می‌جهم از حلقه کمان بی تو: تشبیه - جناس ناهمسان

۱۲- در ابیات زیر چند «ترکیب وصفی» به کار رفته است؟

«محو شو محو در این بزم که گفتار صواب
عالم از آب بقا یک قدح لبریز است

ترجمان دل غفلت‌زدگان است این‌جا
چه غم از رفتن عمر گذران است این‌جا؟»

۹ (۴)

۸ (۳)

۷ (۲)

۶ (۱)

۱۳- نقش دستوری واژه مشخص شده در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) خون بهتر از آن می که چشیدن نگذارند
(۲) غیر از لب افسوس گزیدن چه علاج است
(۳) هرچند شود خون دل عشاق ز غبرت
(۴) چون سیل سبکسیر در این بادیه ما را

۱۴- در ترکیب‌های اضافی همه گزینه‌ها واژه‌ای وجود دارد که در زبان فارسی دارای هم‌آواست؛ به جز.....

- (۱) در بیابانی که خارش تشنه خون خوردن است
(۲) به هیچ دل نرنی هم‌چو ماه نو ناخن
(۳) دیده از روی عرفناک سمن‌رویوان می‌وش
(۴) همان از شرمساری می‌کشم خط بر زمین صائب

۱۵- با توجه به ابیات زیر، کدام گزینه نادرست است؟

- «در هجوم عاجزی آفت گوارا می‌شود
جمع با زینت نگرده جوهر مردانگی
(۱) در همه مصراع‌ها نقش مستدی به کار رفته.
(۲) می‌شمارد مرغ بی‌پرواز شهر تیغ را
از برش عاری بود گر سازی از زر تیغ را»
(۳) مستند در یکی از جمله‌ها ساختار صفت فاعلی دارد.
(۴) در همه بیت‌ها شیوه بلاغی به کار رفته.

۱۶- در ابیات زیر چند جمله وجود دارد؟

- «زردرویی نتوان در صف محشر بردن
زخم ناسور مرا مرهم مشک است علاج
نالاه افسوس و دریغاکه ندارد اثری
خون من بر سر جوش است شهیدان مددی
به سر خود، بکن ای زلف پریشان مددی!
می‌پرد چشم من ای خاک صفاهان مددی»
(۱) ۱۴
(۲) ۱۳
(۳) ۱۲
(۴) ۱۱

۱۷- مضمون کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) اگرچه آتش نم‌رود دارد خشم در ساغر
(۲) ز عکس خود کنی هم‌چون پلنگ خشمگین وحشت
(۳) زهر، تریاق به اکسیر مدارا گردد
(۴) از غضب در دهن شیر مجاور بودم

۱۸- مضمون کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) مده از کف عنان جور بی‌باکانه ای ظالم
(۲) یایه ظلم و ستم را عامل بیدادگر
(۳) ز زخم تیر مکافات ظالمان نرهند
(۴) بر ضعیفان ظلم کردن، ظلم بر خود کردن است

۱۹- در بیت زیر شاعر به داده کدام گزینه اشاره می‌کند؟

- «لبریز زندگی است نفس‌های آخرت
آورده مرگ، گرم به آغوش تو پناه»

(۱) وَ بَدَلْ مَهْجَتَهُ فَبِكَ لَيْسَتَنْقَدَّ عِبَادَكَ مِنَ الْجَهَالَةِ وَ حَيْرَةِ الضَّلَالَةِ.

(۲) إِذْهَبَا إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى فَقَوْلَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَى.

(۳) وَ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ.

(۴) لَا تُذَرِّكُمُ الْآبْصَارَ وَ هُوَ يُدْرِكُ الْآبْصَارَ وَ هُوَ الْغَلِيبُ الْخَبِيرُ.

- ۲۰- مفهوم کدام بیت در برابر آن نادرست است؟
 (۱) هرزه‌چولان بود سعی جست‌و‌جوهای امید
 (۲) چنان می‌روی ساکن و خواب در سر
 (۳) اما به پیش مردم این عصر گویا
 (۴) همان ز شرم کرم سرفکنده‌ایم چو بید
- ۲۱- مفهوم کلی همه ابیات کدام گزینه با مفهوم کلی بیت زیر یکسان است؟
 «دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ
 الف) کبک آمد در خرامش کرکس از رفتار ماند
 ب) در گلشنی که با گل و گل بوده‌ایم خوش
 ج) گرفتم نوبهار آمد چه دارد گل در این گلشن
 د) بوی بهبود ز اوضاع جهان می‌شنوم
 ه) آمد بهار و گفت به نرگس به خنده گل
 و) ترانه‌ای نسرویدیم بلبلانسه که زاغ
 (۱) الف - ج - ه (۲) ب - د - و (۳) الف - د - ه (۴) ب - ج - و»
- ۲۲- از ابیات کدام گزینه مفاهیم «زمینه ملی حماسه، تقدیرگرایی، بی‌گناهی، بدگمانی، شدت اتهام» به ترتیب دریافت می‌شود؟
 الف) چو از کوه آتش به هامون گذشت
 ب) پراندیشه شد جان کاووس کی
 ج) سیاوش بدو گفت انده مدار
 د) چنین است سوگند چرخ بلند
 ه) سیاوش چنین گفت کای شهریار
 (۱) ج - د - الف - ب - ه (۲) د - ج - ب - ه - الف (۳) الف - د - ج - ب - ه (۴) الف - ه - ج - د - ب»
- ۲۳- در ابیات زیر، شاعر شرط عاشق واقعی بودن را چه می‌داند؟
 «چه کند بنده که گردن نههد فرمان را
 چه کند گوی که عاجز نشود چوگان را
 سروبالای کمان‌ابرو اگر تیر زند
 عاشق آن است که بر دیده نههد پیکان راه»
 (۱) شجاعت و شهامت (۲) چشم بصیرت داشتن (۳) خاموشی و تسلیم (۴) غیرت و حمیت
- ۲۴- از کدام گزینه، مفهوم بیت «گفت: من تیغ از پی حق می‌زنم / بنده حقم نه مأمور تنم» قابل دریافت است؟
 (۱) شب مردان خدا روز جهان افروز است
 (۲) طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی
 (۳) یک نصیحت ز سر صدق جهانی ارزد
 (۴) گر گدایی کنی از درگاه او کن باری
 (۱) شجاعت و شهامت (۲) چشم بصیرت داشتن (۳) خاموشی و تسلیم (۴) غیرت و حمیت
- ۲۵- بیت زیر با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟
 «با تو ترسم نکند شاهد روحانی روی
 (۱) زبان از حرف‌پیمایی یکی یک‌چند کوه کن
 (۲) تو یک ساعت چو آفریدون به میدان باش تا زان پس
 (۳) چو جان از دین قوی کردی تن از خدمت مزین کن
 (۴) مسی از زر بیالودی و می‌لافی چه سود این جا
 (۱) شجاعت و شهامت (۲) چشم بصیرت داشتن (۳) خاموشی و تسلیم (۴) غیرت و حمیت
- یأس گل کرد و سراغ مطلب نایاب داد: امیدواری شاعر
 که می‌ترسم از کاروان بازمانی: پرهیز از غفلت
 تدبیر کار اهل هنر خرق عادت است: بی‌توجهی به هنرمندان
 چو نخل در عوض سنگ اگر چه بر دادیم: ایثارگری بسیار
- امروز خورشید در دشت آینه‌دار من و تو»
 بلبل آمد در ترنم زاغ افتاد از نعیب (= صدای زاغ)
 آمد خزان و بویی از آن گویا نبود
 همان آینه‌دار وحشت پار است امسالش
 شادی آورد گل و باد صبا شاد آمد
 چشم من و تو روشن بی‌روی زشت زاغ
 صفر زد که چمن گشت از خزان برخیز
 (۱) الف - ج - ه (۲) ب - د - و (۳) الف - د - ه (۴) ب - ج - و»
- خروشیدن آمد ز شهر و ز دشت
 ز فرزند و سودابه نیک پی
 کز این سان بود گردش روزگار
 که بر بی‌گناهان نیاید گزند
 که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار
 (۱) ج - د - الف - ب - ه (۲) د - ج - ب - ه - الف (۳) الف - د - ج - ب - ه (۴) الف - ه - ج - د - ب»
- که کند بنده که گردن نههد فرمان را
 چه کند گوی که عاجز نشود چوگان را
 سروبالای کمان‌ابرو اگر تیر زند
 عاشق آن است که بر دیده نههد پیکان راه»
 (۱) شجاعت و شهامت (۲) چشم بصیرت داشتن (۳) خاموشی و تسلیم (۴) غیرت و حمیت
- بنده حقم نه مأمور تنم» قابل دریافت است؟
 (۱) شب مردان خدا روز جهان افروز است
 (۲) طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی
 (۳) یک نصیحت ز سر صدق جهانی ارزد
 (۴) گر گدایی کنی از درگاه او کن باری
 (۱) شجاعت و شهامت (۲) چشم بصیرت داشتن (۳) خاموشی و تسلیم (۴) غیرت و حمیت
- بیت زیر با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟
 «با تو ترسم نکند شاهد روحانی روی
 (۱) زبان از حرف‌پیمایی یکی یک‌چند کوه کن
 (۲) تو یک ساعت چو آفریدون به میدان باش تا زان پس
 (۳) چو جان از دین قوی کردی تن از خدمت مزین کن
 (۴) مسی از زر بیالودی و می‌لافی چه سود این جا
 (۱) شجاعت و شهامت (۲) چشم بصیرت داشتن (۳) خاموشی و تسلیم (۴) غیرت و حمیت

زبان عربی (عمومی)

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۲۵ - ۲۶):

۲۶- ﴿لَكَيْلًا تَحْزَنُوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ﴾:

- (۱) برای آن که نباید بر آن چه از دست داده‌اید اندوهناک شوید!
(۲) بر آن چه از دستتان رفته است، ناراحت نشوید!
(۳) برای این که بر آن چه از دست می‌دهید ناراحت نشوید!
(۴) برای آن که بر آن چه از دستتان رفته است، اندوهگین نشوید!

۲۷- «طَلِبْتُ مِنْ حَكِيمٍ مَوْعِظَةً تَمْنَعُنِي مِنَ ارْتِكَابِ الْمَعَاصِي فَنَصَحَنِي الْحَكِيمُ بِالتَّزَامِ الصَّدَقِ!»:

- (۱) از فرزانه‌ای درخواست پندی کردم، پس مرا از ارتکاب گناهان منع کرد و به پای‌بندی به راستگویی نصیحت نمود!
(۲) از خردمندی پندی را درخواست کردم که مانع از ارتکاب گناهان شود، پس آن خردمند مرا به پای‌بندی به راستگویی نصیحت نمود!
(۳) از خردمندی طلب موعظه کردم تا مانع از ارتکاب به گناهانم شود، پس آن خردمند مرا نصیحت به پای‌بندی به راستگویی کرد!
(۴) از فرزانه‌ای درخواست موعظه‌ای کردم که مرا از ارتکاب گناهان بازدارد، پس مرا به پای‌بندی به صداقت نصیحت کرد!

۲۸- «مَنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ لِسَانٌ لَيِّنٌ لَا يَقْبَلُ كَلَامَهُ وَيَنْفُضُ النَّاسَ مِنْ حَوْلِهِ!»:

- (۱) هر کس زبانی نرم نداشته باشد، مردمان سخن وی را نپذیرفته، از پیرامون او پراکنده می‌شوند!
(۲) هر که نرمی گفتار نداشته باشد، سخن وی پذیرفته نمی‌شود و مردمان از پیرامون او دور می‌شوند!
(۳) هر کس زبانی نرم نداشته باشد، سخنش پذیرفته نمی‌شود، و مردمان از پیرامونش پراکنده می‌شوند!
(۴) هر که زبانی نرم نداشته باشد، سخنانش پذیرفته نمی‌شود و مردم را از اطراف خود پراکنده می‌سازد!

۲۹- «لَيْتَ قَادَةَ الْعَالَمِ يَغْرُسُونَ فَسِيلَةَ السَّلَامِ وَالْعَدْلِ فِي عَالَمٍ يَكَادُ يُخْرَبُ مِنَ الْحُرُوبِ وَالْمِظَالِمِ!»:

- (۱) امید است رهبران دنیا نهال صلح و عدل را در دنیایی که نزدیک است از جنگ‌ها و ستم‌ها ویران شود، بکارند!
(۲) کاش رهبران دنیا در دنیایی که تقریباً از جنگ‌ها و ستمگری‌ها ویران گشته است، نهال صلح و عدالت را بکارند!
(۳) ای کاش رهبران دنیا نهال صلح و عدالت را در دنیایی بکارند که نزدیک است از جنگ‌ها و ستمگری‌ها ویران شود!
(۴) در این دنیایی که نزدیک است از جنگ‌ها و ظلم‌ها ویران گردد، ای کاش رهبران دنیا درخت صلح و عدالت را بکارند!
۳۰- «ازداد نفوذ اللغة الفارسية في اللغة العربية حين شارك الإيرانيون في قيام الدولة العباسية على يد أمثال آل برمك!»:
(۱) مشارکت ایرانیان در قیام حکومت عباسیان به دست امثال خاندان برمک، نفوذ زبان فارسی را در زبان عربی زیاد کرد!
(۲) نفوذ زبان فارسی در زبان عربی زیاد شد؛ چون ایرانیان به دست امثال آل برمک در قیام حکومت عباسی شرکت کردند!
(۳) نفوذ زبان فارسی در زبان عربی همزمان با مشارکت ایرانیان در قیام حکومت عباسی به دست امثال برمکیان تشدید شد!
(۴) زمانی که ایرانیان در قیام حکومت عباسیان به دست امثال برمکیان شرکت کردند، نفوذ زبان فارسی در زبان عربی زیاد شد!

۳۱- «تروح البنات نحو والدها وتحكي له كل ما حدث في الأيام الماضية!»:

- (۱) دختر نزد پدرش استراحت می‌کند و برای او هر آن چه را برایش در روزهای گذشته اتفاق افتاده است، روایت می‌کند!
(۲) دختر نزد پدر احساس راحتی می‌کند و برای او آن چه را در روزهای قبل اتفاق افتاده است، حکایت می‌کند!
(۳) دختر به سوی پدرش می‌رود و برایش هر آن چه را در روزهای گذشته اتفاق افتاده است، روایت می‌کند!
(۴) دختر نزد پدرش رفت و برای او هر آن چه را که در روزهای گذشته اتفاق افتاده بود تعریف کرد!

۳۲- «كَبُرَتْ خِيَانَةٌ أَنْ تُحَدِّثَ أَخَاكَ حَدِيثًا، هُوَ لَكَ مَصْدُوقٌ وَأَنْتَ لَهُ كَاذِبٌ!»:

- (۱) چه بد خیانتی است که به برادرت سخنی را بگویی، او به تو باور دارد و تو به او دروغ می‌گویی!
(۲) چه بزرگ خیانتی است این که به برادرت سخنی بگویی؛ او به تو باور دارد و تو به وی دروغ می‌گویی!
(۳) خیانتی بزرگ‌تر از آن نیست که به برادرت سخنی را بگویی که او به تو باور دارد، اما تو به او دروغ می‌گویی!
(۴) خیانت بزرگی است که به برادرت حرفی را بزنی او به تو باور دارد، در حالی که تو به او دروغ می‌گویی!

۳۳- عین الخطأ:

- (۱) لا يدخل الجنة إلا العباد الصالحون! داخل بهشت نمی شود مگر بدگانی درستکار!
- (۲) لبلادنا إيران تاريخ ذهبي يجب أن يطأع! کشورمان ایران تاریخی ززین دارد که باید مطالعه شود!
- (۳) سمعت صوتاً عجيباً أتياً من خارج البيت: صدایی عجیب شنیدم که از بیرون خانه می آمد!
- (۴) يذهب الطلاب إلى المدرسة كل يوم بالحافلة! دانش آموزان هر روز با اتوبوس به مدرسه می روند!

۳۴- عین الصحيح:

- (۱) من كذب كاذ أن يفضح! هر کس دروغ بگوید بی شک رسوا می شود!
- (۲) ما أسرع إتمام هذه الشجرة! چه چیز میوه دادن این درخت را تسریع کرده است؟!
- (۳) سُجّلت هذه المعالم في قائمة التراث العالمي! این آثار در لیست میراث جهانی ثبت شده است!
- (۴) من لا يعرف السياحة فلا يفترق من الشواطئ! هر کس شنا یاد نگرفته باشد، پس نباید به ساحل نزدیک شود!

۳۵- «علم نوری است که خداوند در دل های اولیایش می اندازد!»؛ عین الصحيح:

- (۱) العلم هو النور الذي يقذفه الله في قلوب عباده! (۲) العلم كضياء يقذفه الله في قلب أوليائه!
- (۳) العلم ضياء قذفه الله على قلوب أوليائه! (۴) العلم نور يقذفه الله في قلوب أوليائه!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (۴۲ - ۳۶):

إن اللغة العربية من اللغات العالمية التي يتحدث بها أناس كثيرون في بلاد مختلفة و هي لغة الإسلام و بها نزل القرآن الكريم. فعلى المسلمين أن يهتموا بتعلم هذه اللغة لأنها لغة دينهم و لنعلم أن الصلاة و العبادات الأخرى لا تتم إلا بإتقان بعض الكلمات العربية. إن اللغة العربية لغة رسمية في اثنتين و عشرين دولة، إضافة إلى ذلك إنها من اللغات الرسمية في منظمة الأمم المتحدة. تحتوي هذه اللغة على ۲۸ حرفاً مكتوباً و تكتب الكلمات العربية من اليمين إلى اليسار كما في اللغة الفارسية و على عكس اللغة الإنجليزية. و قد أثرت اللغة العربية على كثير من اللغات الأخرى في العالم تأثيراً مباشراً أو غير مباشر كالفارسية و التركية و الأردية!

۳۶- لماذا يجب تعلم اللغة العربية؟! عین الخطأ:

- (۱) لأن القرآن الكريم نزل بهذه اللغة! (۲) لأن الصلاة يجب أن تُقرأ بالعربية!
- (۳) لأن ملايين من الناس يتكلمون بهذه اللغة! (۴) لأنها مفتاح لفهم التعاليم الإسلامية!

۳۷- عین الصحيح عن اللغة الإنجليزية حسب النص:

- (۱) قد تأثرت باللغة العربية كثيراً! (۲) قد أثرت على اللغات الأخرى كالعربية!
- (۳) تكتب الكلمات فيها من اليسار إلى اليمين! (۴) لا تختلف عن العربية من حيث عدد الحروف!

۳۸- على حسب النص

- (۱) لم يتأثر باللغة العربية تأثيراً مباشراً إلا ثلاث لغات!
- (۲) اللغة الرسمية في جميع الدول الإسلامية هي اللغة العربية!
- (۳) العامل الديني من أهم العوامل التي تؤثر على اللغات الأخرى!
- (۴) العربية هي اللغة الوحيدة التي تكتب كلماتها من اليمين إلى اليسار!

۳۹- عین الخطأ:

- (۱) تحتوي اللغة العربية على تسعة و عشرين حرفاً!
- (۲) من أسلم فعليه أن يتعلم اللغة العربية!
- (۳) هناك كثير من الدول يتحدث سكانها بالعربية!
- (۴) العربية من اللغات الرسمية في بعض المنظمات الدولية!

■ عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی (۴۲ - ۴۰):

۴۰ - «یتحدّث»:

- ۱) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد / فعل و فاعله «أناس»
- ۲) للعائين - مزيد ثلاثي من باب «تفعل» - معلوم / فعل مع فاعله و الجملة فعلية
- ۳) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (له ثلاثة أحرف زائدة) / فعل و الجملة فعلية
- ۴) للغائب - مزيد ثلاثي من باب «تفعل» - معلوم / فعل و فاعله «أناس»

۴۱ - «نزل»:

- ۱) فعل ماضي - مجرد ثلاثي (مصدره: نزول) / فعل و فاعله «القرآن الكريم»
- ۲) فعل ماضي - للغائب - مجرد ثلاثي - معلوم / فعل و فاعله «القرآن»
- ۳) للمفرد المذكر الغائب - مجهول / فعل و نائب فاعله «القرآن»
- ۴) للغائب - مزيد ثلاثي - معلوم / فعل مع فاعله و الجملة فعلية

۴۲ - «الصلاة»:

- ۱) اسم - مفرد مؤنث - معرف بال / اسم «أن» و مرفوع
- ۲) مفرد مؤنث (جمعه: الصلوات) - معرف بال / اسم «أن» و منصوب
- ۳) مفرد مؤنث - معرفة بالعلمية - معرب / اسم «أن» و مرفوع
- ۴) اسم - مفرد مؤنث - معرفة بالعلمية / اسم «أن» و منصوب بالفتحة

■ عین المناسب فی الجواب عن الأسئلة التالية (۵۰ - ۴۳):

۴۳ - عین الخطأ فی ضبط حركات المفردات:

- ۱) قد تَعَيَّرَتْ هذه الكَلِمَاتُ وَفَقاً لِأَلْبَسَنَةِ العَرَبِ!
- ۲) فَدُ أَلْفُ كِتَابٍ يَضُمُّ المَفْرَدَاتِ الفَارِسِيَّةَ المَعْرَبَةَ!
- ۳) تَبَادَلُ المَفْرَدَاتِ أَمْرٌ طَبِيعِيٌّ بَيْنَ اللُّغَاتِ فِي العَالَمِ!
- ۴) لِإِبْنِ المُقَفَّعِ دَوْرٌ مِهْمٌ فِي نَقْلِ الكَلِمَاتِ الفَارِسِيَّةِ إِلَى العَرَبِيَّةِ!

۴۴ - «مَنْ بالصدق، من العيوب و من يكذب كثيراً لا كلامه!»: عین الصحیح للفراغات:

- ۱) التزم - تخلّص - يُصدّق
- ۲) يلتزم - خُلّص - يُصدّق
- ۳) يُعاهد - يُنقِذ - يُقبَل
- ۴) عاهد - نجا - يصدّق

۴۵ - عین ما ليس فيه التضاد:

- ۱) أكبرُ الحمقِ الإغراقِ في المدح و الذمّ!
- ۲) العلم في الصغر كالنقش في الحجر!
- ۳) يومُ العدلِ على الظالم أشدُّ من يومِ الجورِ على المظلوم!
- ۴) عدوٌّ عاقلٌ خيرٌ من صديقٍ جاهل!

۴۶ - عین ما فيه المعرف بال أكثر:

- ۱) تخلّص الرجل من عيوبه لالتزامه بالصدق!
- ۲) الشاب الذي كان يكذب، كاد يغرق في البحر!
- ۳) كان زميلي لا يعرف السباحة فأخذ ينادي: النجدة!
- ۴) لا تستشر الكذاب فإنه كالسراب يقرب عليك البعيد!

۴۷ - عین ما ليس فيه المعرفة بالعلمية:

- ۱) أرسل الله الأنبياء لهداية المجتمعات البشرية!
- ۲) تجرى الرياح غالباً بما لا تشتهي السفن!
- ۳) معبد كركدكلا من الآثار التاريخية في محافظتنا!
- ۴) منظمة اليونسكو أحد المنظمات في الأمم المتحدة!

۴۸ - عین المفعول وُصف بجملة:

- ۱) «أرسلنا إلى فرعون رسولا فعصى فرعون الرسول»
- ۲) أعجب أنوسروان كلام خرج من لسان الفلاح العجوز!
- ۳) كلما أراد الرجل أن يرتكب ذنباً امتنع عنه لوفائه بالعهد!
- ۴) هذا الكتاب يضم مفردات دخلت العربية فتغيّرت أصواتها!

۴۹ - عین أسلوب الحصر:

- ۱) لم يعرف المرأة الأسيرة إلا أخوها!
- ۲) نمت الأشجار في الحديقة إلا شجرة الجوز!
- ۳) لم يغب عن الامتحان أحد إلا مهرا!
- ۴) ما قرأت الكتاب إلا فصله الأول!

۵۰ - عین المستثنى منه يختلف في المحل الإعرابي:

- ۱) حلّ الطلاب مسائل الرياضيات إلا واحدة!
- ۲) سجد الملائكة كلهم إلا إبليس الذي كان من الكافرين!
- ۳) شارك جميع الطلاب في المسابقة إلا من كان مريضاً!
- ۴) لا يعرف أحد اللغة اليابانية إلا واحداً!

دین و زندگی

- ۵۱- انتظار برای سرنگونی ستمگران نشانگر کدام عامل پویایی جامعه شیعی است و مصداق کسانی که در کلام امیرالمؤمنین (ع) که می‌فرماید: «امام با این شرط با آن‌ها بیعت می‌کند که در امانت خیانت نکنند...» چه کسانی هستند؟
- (۱) گذشته سرخ - «آن‌ان که حضور فعال در صحنه فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل دارند.»
 (۲) آینده سبز - «آن‌ان که حضور فعال در صحنه فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل دارند.»
 (۳) آینده سبز - «آن‌ان که منتظر فرج الهی‌اند و از لطف الهی ناامید نمی‌شوند و با گریه و دعا در عصر غیبت به سر می‌برند.»
 (۴) گذشته سرخ - «آن‌ان که منتظر فرج الهی‌اند و از لطف الهی ناامید نمی‌شوند و با گریه و دعا در عصر غیبت به سر می‌برند.»
- ۵۲- با دقت در حدیث قدسی سلسله الذهب یا همان زنجیره طلایی کدام یک از اصول اساسی دینی به ترتیب مورد اشاره قرار گرفته، است؟
- (۱) توحید - معاد - امامت
 (۲) امامت - نبوت - معاد
 (۳) نبوت - توحید - امامت
 (۴) توحید - امامت - معاد
- ۵۳- گسترش اندیشه‌های اسلام راستین، تابع کدام یک از اقدامات ائمه اطهار (ع) بود و این اقدام ارزشمند چه ثمره دیگری در پی داشت؟
- (۱) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو - پایه‌گذاری فرهنگ اسلامی
 (۲) تربیت شخصیت‌های اسلامی - پایه‌گذاری فرهنگ اسلامی
 (۳) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو - عدم کتمان حقیقت اسلام توسط آن‌ها
 (۴) تربیت شخصیت‌های اسلامی - عدم کتمان حقیقت اسلام توسط آن‌ها
- ۵۴- پیام مستنبط از آیه شریفه «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا» در کدام گزینه به صورت صحیح مذکور است؟
- (۱) تزکیه نفس مهم‌ترین دستور خداوند برای آباد کردن کشتگاه همه تلاش‌های دنیوی است.
 (۲) کلید و مسیر خوشبختی و نیک انجامی انسان مراقبت و محاسبه نفس است.
 (۳) فلاح و رستگاری انسان تابع پالایش قلب از همه گناهان است.
 (۴) یکی از راه‌های رسیدن به سعادت و رستگاری، دادن زکات به مستمندان است.
- ۵۵- تمهید زمینه برای غیبت امام زمان (عج) از چه طریقی بود و این مطلب مؤید کدام یک از اقدامات امامان در حوزه مجاهده در راستای ولایت ظاهری است؟
- (۱) نایبان خاص امام زمان (عج) - معرفی خویش به عنوان امام بر حق
 (۲) نایبان خاص امام زمان (عج) - انتخاب شیوه‌های درست مبارزه
 (۳) ارتباط با مردم از طریق وکلا - انتخاب شیوه‌های درست مبارزه
 (۴) ارتباط با مردم از طریق وکلا - معرفی خویش به عنوان امام بر حق
- ۵۶- معرفت به کدام مورد، ازدیاد محبت به پیامبر و امام را در بر دارد و ضرورت تقویت آن به چه دلیل است؟
- (۱) ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت الهی ثمره پذیرش ولایت است. - تنوع فتنه‌ها و اندیشه‌ها در عصر غیبت
 (۲) ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت الهی ثمره پذیرش ولایت است. - بزرگی در ایمان و یقین
 (۳) پیامبر و امام از پدر و مادر برای مؤمنان مهربان‌ترند. - تنوع فتنه‌ها و اندیشه‌ها در عصر غیبت
 (۴) پیامبر و امام از پدر و مادر برای مؤمنان مهربان‌ترند. - بزرگی در ایمان و یقین
- ۵۷- مایه زینت و زیبایی اهل بیت (ع) بودن در کلام امام صادق (ع) تابع چیست و کدام یک از عوامل مؤثر در شناخت و محبت به امام زمان (ع) و زدودن تردیدهاست؟
- (۱) پیروی عملی و حقیقی از اهل بیت (ع) - انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت
 (۲) تقویت معرفت و محبت به اهل بیت (ع) - انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت
 (۳) تقویت معرفت و محبت به اهل بیت (ع) - شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی
 (۴) پیروی عملی و حقیقی از اهل بیت (ع) - شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی

- ۵۸- کدام عامل، آغاز مجدد اختناق بر شیعیان را در زمان امام صادق (ع) فراهم آورد و اقدام ایشان در پی این حوادث چه بود؟
- ۱) اشتباهات مسلمانان - علنی کردن مبارزات خود
 - ۲) قیام شیعیان علیه بنی عباس - علنی کردن مبارزات خود
 - ۳) اشتباهات مسلمانان - تداوم جهاد علمی امام باقر (ع)
 - ۴) قیام شیعیان علیه بنی عباس - تداوم جهاد علمی امام باقر (ع)
- ۵۹- اتکا به خداوند و اعتماد به دستورات الهی، چه چیز را از بین می برد و دلیل آن در کدام عبارت قرآنی مذکور است؟
- ۱) نگرانی نسبت به آینده - «أَسْسُ بُنْيَانَهُ عَلِيٌّ شَفَا جُرْفٍ هَارٍ»
 - ۲) نگرانی نسبت به آینده - «أَسْسُ بُنْيَانَهُ عَلِيٌّ تَقْوَى مِنْ اللَّهِ»
 - ۳) نگرانی از گناهان مرتکب شده - «أَسْسُ بُنْيَانَهُ عَلِيٌّ تَقْوَى مِنْ اللَّهِ»
 - ۴) نگرانی از گناهان مرتکب شده - «أَسْسُ بُنْيَانَهُ عَلِيٌّ شَفَا جُرْفٍ هَارٍ»
- ۶۰- موضوعات «جبهه حق و جبهه باطل» و «دیدگاه متعادل نسبت به زندگی دنیوی و اخروی» به ترتیب از کدام آیات شریفه مستفاد می گردد؟
- ۱) «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَبْدَاءٌ...» - «فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»
 - ۲) «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَبْدَاءٌ...» - «وَ مِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ زَيْنًا أَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً...»
 - ۳) «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أُنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ...» - «وَ مِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ زَيْنًا أَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً...»
 - ۴) «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أُنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ...» - «فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»
- ۶۱- قرآن کریم «زخماء بیتهم» را برای چه کسانی بیان می دارد و ثمره چنین دیدگاهی چیست؟
- ۱) «وَ الَّذِينَ مَعَهُ» - تحول در روابط بین ملت ها
 - ۲) «مَنْ تَابَ مَعَكَ» - تحول در روابط بین ملت ها
 - ۳) «وَ الَّذِينَ مَعَهُ» - انقلابی عظیم در جایگاه خانواده
 - ۴) «مَنْ تَابَ مَعَكَ» - انقلابی عظیم در جایگاه خانواده
- ۶۲- در کلام نبوی «به مرگ جاهلی مردن» و «پیش از قیام، پیرو امام زمان (عج) بودن» به ترتیب پیامد کدام موارد است؟
- ۱) نشناختن امام زمان (ع) - پاکدامنی و عدم خیانت در امانت
 - ۲) نشناختن امام زمان (ع) - عمل به احکام فردی و اجتماعی دین
 - ۳) عدم مراجعه به عالمان دین - عمل به احکام فردی و اجتماعی دین
 - ۴) عدم مراجعه به عالمان دین - پاکدامنی و عدم خیانت در امانت
- ۶۳- اگر از ما بپرسند: «اگر امام حسن (ع) در زمان حکومت یزید زندگی می کرد، با یزید بیعت می کرد؟» در پاسخ چه می گوئیم و علت آن را چه چیزی بیان می کنیم؟
- ۱) خیر - زیرا سیاست ائمه، سیاست ثابتی است و دارای اصولی تغییرناپذیر است.
 - ۲) بله - زیرا سیاست ائمه، سیاست ثابتی است و دارای اصولی تغییرناپذیر است.
 - ۳) خیر - زیرا در شرایط و مقتضیات زمان با شیوه های مختلفی عمل می کردند.
 - ۴) بله - زیرا در شرایط و مقتضیات زمان با شیوه های مختلفی عمل می کردند.
- ۶۴- کوشیدن برای حفظ سلامتی و قوی تر شدن بدن چه زمانی ارزشمند است و ضرورت ورزش برای دور شدن از فساد و بی بند و باری ها و فراهم آمدن امکانات آن دارای چه حکمی است؟
- ۱) زمانی که منجر به دور شدن از زیان های روحی و فساد شود. - مستحب و دارای پاداش اخروی است.
 - ۲) زمانی که منجر به دور شدن از زیان های روحی و فساد شود. - واجب کفایی است.
 - ۳) زمانی که سبب تواضع و فروتنی انسان گردد. - مستحب و دارای پاداش اخروی است.
 - ۴) زمانی که سبب تواضع و فروتنی انسان گردد. - واجب کفایی است.
- ۶۵- عادل بودن که یکی از شرایط مرجع تقلید می باشد، از دقت در کدام بخش از حدیث امام صادق (ع) به دست می آید و امام صادق (ع) وظیفه مسلمانان را در قبال فقیه عادل، چه می داند؟
- ۱) «حَافِظًا لِدِينِهِ» - «أَنْ يَقْلُدُوهُ»
 - ۲) «مُخَالِفًا لِهَوَاؤِهِ» - «أَنْ يَقْلُدُوهُ»
 - ۳) «حَافِظًا لِدِينِهِ» - «فَارْجِعُوا فِيهَا»
 - ۴) «مُخَالِفًا لِهَوَاؤِهِ» - «فَارْجِعُوا فِيهَا»

۶۶- از آیه شریفه «ذَلِكَ بَأْنِ اللَّهِ لَمْ يَكْ مُغْتَبِرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَي قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَ أَنْ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ» کدام موضوع دریافت می‌گردد؟

- ۱) در حکومت مهدوی با فراهم شدن زمینه رشد و کمال، بندگی بهتر خدا که هدف خلقت است محقق می‌شود.
- ۲) نعمت‌دهی خداوند و رحمت الهی او مؤخر بر رفتار انسان است و سپاس‌گزاری و کفران زمینه‌ساز تغییر نعمت است.
- ۳) اگر مردم نعمتی را که خداوند به آن‌ها داده است درست استفاده نکنند، خداوند آن نعمت را از آن‌ها می‌گیرد.
- ۴) گناهان انسان تابع تغییر نعمت‌هاست و تغییر نعمت‌ها متبوع رفتارهای اجتماعی انسان‌هاست.

۶۷- آن چه امام زمان (عج) در نامه خویش به شیخ مفید (ره) می‌نویسد مؤید چیست و این مورد پاسخ‌گو به کدام پرسش است؟

- ۱) مرجعیت معنوی امام (ع) - دلیل غیبت امام زمان (ع) چیست؟
- ۲) امدادهای معنوی امام (ع) - دلیل غیبت امام زمان (ع) چیست؟
- ۳) امدادهای معنوی امام (ع) - زعامت امام زمان (ع) در عصر غیبت چگونه است؟
- ۴) مرجعیت معنوی امام (ع) - زعامت امام زمان (ع) در عصر غیبت چگونه است؟

۶۸- ثمره حضور گسترده ائمه اطهار (ع) به دور از انزوا و گوشه‌گیری مؤید کدام یک از اقدامات ایشان در راستای تعلیم دین و مرجعیت دینی است

و در کدام گزینه نام پیشتانان جهاد و مبارزه که توسط امیرالمؤمنین (ع) تربیت شده‌اند، به درستی آمده است؟

- ۱) بیان معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو - اویس قرنی و کمیل بن زیاد
- ۲) بیان معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو - مالک اشتر و محمدبن ابی‌بکر
- ۳) صیانت از سخنان و سیره پیامبر - اویس قرنی و کمیل بن زیاد
- ۴) صیانت از سخنان و سیره پیامبر - مالک اشتر و محمدبن ابی‌بکر

۶۹- آن جا که امیرالمؤمنین آینده‌نابسامان جامعه اسلامی را پیش‌بینی می‌کند و مسلمانان را نسبت به عاقبت رفتارشان بیم می‌دهد، تشخیص راه

رستگاری را در گرو چه چیزی می‌داند و کسانی که باید از آنان این مطالب را طلب کرد، دارای چه ویژگی‌هایی می‌باشند؟

- ۱) تشخیص پیمان‌شکنان با قرآن کریم - آنان که هرگز با دین مخالفت نمی‌کنند و در دین اختلاف ندارند.
- ۲) شناخت پشت‌کنندگان به صراط مستقیم - آنان که هرگز با دین مخالفت نمی‌کنند و در دین اختلاف ندارند.
- ۳) تشخیص فراموش‌کنندگان قرآن کریم - نظر دادن و حکم کردنشان، نشان‌دهنده دانش آن‌هاست.
- ۴) شناخت کسانی که در دین اختلافی ندارند - نظر دادن و حکم کردنشان، نشان‌دهنده دانش آن‌هاست.

۷۰- کدام یک از موارد از اهم عوامل عقب‌ماندگی اقتصادی و فاصله طبقاتی است و پیامد نامیمون آن چیست؟

- ۱) وابستگی به دیگران و در نتیجه مصرف‌گرایی و تنوع‌طلبی سرسام‌آور - رواج تجمل‌گرایی و وابستگی مطلق به بیگانگان
- ۲) وابستگی به دیگران و در نتیجه مصرف‌گرایی و تنوع‌طلبی سرسام‌آور - آثار منفی اقتصادی و بی‌اعتمادی عمومی
- ۳) فساد اداری و مالی و تجمل‌گرایی برخی از مسئولین - آثار منفی اقتصادی و بی‌اعتمادی عمومی
- ۴) فساد اداری و مالی و تجمل‌گرایی برخی از مسئولین - رواج تجمل‌گرایی و وابستگی مطلق به بیگانگان

۷۱- رهبری حقیقی مسلمین، در عصر غیبت بر دوش کیست و این رهبری برای چه کسانی محسوس است؟

- ۱) عالم دینی واجد شرایط - همه افراد، حتی مردم عادی
- ۲) عالم دینی واجد شرایط - بهره‌مندان از ولایت معنوی
- ۳) وجود نازنین امام عصر (ع) - همه افراد، حتی مردم عادی
- ۴) وجود نازنین امام عصر (ع) - بهره‌مندان از ولایت معنوی

۷۲- آینده موعود در قطعیت تبدیل خوف و ترس به امنیت کامل در کلام قرآنی، مربوط به کدام گروه از بندگان است؟

- ۱) «يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا»
- ۲) «عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ»
- ۳) «أَنَّ الْأَرْضَ يَرْثُهَا عِبَادِي الصَّالِحُونَ»
- ۴) «الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ»

۷۳- مفاهیم «پذیرش ولایت الهی به عنوان یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی» و «مردود بودن روابط افراد جامعه براساس منافع مادی و

سلطه بر یک‌دیگر» به ترتیب بیانگر معیاری از تمدن اسلامی است که می‌توان آن را به ترتیب در کدام آیات جست‌وجو کرد؟

- ۱) «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ» - «أَمْ مَنْ أَنْسَسَ بُنْيَانَهُ عَلَي شَفَا جُرُفٍ هَارٍ»
- ۲) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ» - «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ، أَشِدَّاءُ عَلَي الْكُفَّارِ ...»
- ۳) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ» - «أَمْ مَنْ أَنْسَسَ بُنْيَانَهُ عَلَي شَفَا جُرُفٍ هَارٍ»
- ۴) «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ» - «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ، أَشِدَّاءُ عَلَي الْكُفَّارِ ...»

۷۴- هر کدام از موارد زیر مربوط به کدام حکم هستند؟

- ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به منظور اشاعه فرهنگ اسلامی و مقابله با اندیشه‌های کفرآمیز
 - استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه‌های فرهنگی مفید و انواع موسیقی‌های سنتی و کلاسیک

(۱) مستحب و در مواردی واجب کفایی است. - حلال و جایز در مواردی حرام

(۲) مستحب و در مواردی واجب کفایی است. - حلال و جایز

(۳) اقدام و مبادرت به آن واجب - حلال و جایز

(۴) اقدام و مبادرت به آن واجب - حلال و جایز در مواردی حرام

۷۵- به وجود آمدن سؤال‌های مختلف در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری، معلول چیست و «زیارت جامعه کبیره» توسط

کدام‌یک از معصومین (ع) بیان گردیده و چه درسی به ما می‌دهد؟

(۱) گسترش سرزمین‌های اسلامی - امام صادق (ع) - امام‌شناسی

(۲) گسترش سرزمین‌های اسلامی - امام هادی (ع) - امام‌شناسی

(۳) حضور سازنده امام به دور از انزوا و گوشه‌گیری - امام هادی (ع) - معادشناسی

(۴) حضور سازنده امام به دور از انزوا و گوشه‌گیری - امام صادق (ع) - معادشناسی

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 76- Bob is my best friend. We met when we were literature students in college, and we each other more than ten years.
 1) 've known / since 2) knew / since 3) 've known / for 4) knew / for
- 77- If I you, I for my father and his great business instead of trying to build a new business from scratch.
 1) were / worked 2) were / 'd work 3) was / worked 4) was / 'd work
- 78- You might think that in another country is an exciting experience, but trust me, there's nothing exciting about your family for years.
 1) live / not to see 2) living / not to see 3) living / not seeing 4) live / not seeing
- 79- Don't you want to answer her call? She call you at this hour unless it something important.
 1) didn't / were 2) didn't / weren't 3) wouldn't / were 4) wouldn't / weren't
- 80- The factory has increased its production capacity by over 15% to meet the growing
 1) demand 2) fuel 3) generation 4) variety
- 81- Your chances of finding a job will considerably if you gain better computer skills.
 1) draw 2) exercise 3) educate 4) improve
- 82- If we don't invest in forms of energy, future generations will suffer the consequences of our selfishness and ignorance.
 1) resourceful 2) balanced 3) renewable 4) spacious
- 83- Parents can help their children keep a physically active by providing encouragement and opportunities for physical activity.
 1) balance 2) health 3) relation 4) lifestyle
- 84- Doctors say the disease is very mainly to the elderly or those who are already seriously ill.
 1) deep 2) dangerous 3) careless 4) useless

- 85- Bamboo forests grow very fast and with a very little burden on environment because the quantity of CO₂ that they can is very high.
- 1) absorb 2) digest 3) save 4) waste
- 86- She has a/an in her eye that is causing some blurriness in her vision, but it should clear up with medication.
- 1) device 2) infection 3) vibration 4) direction
- 87- The economy of most European countries is based on the production of manufactured goods of high quality.
- 1) immediately 2) previously 3) primarily 4) importantly

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

Imagine some green frogs, living and breeding in green surroundings. Most of the young inherit the green coloring of ...88... . They are well camouflaged, and predators do not ...89... them in the grass. Their green color is an adaptation ...90... survive. A few of the young have different colors, because of variation. Predators can see them in the grass, and these frogs are soon eaten – this is ...91... selection at work. Then the environment slowly changes to yellow as the grass dies. Now the green frogs show up on the sand, and predators eat them. ...92... , the following generations of frogs change from mainly green to mainly yellow. A new species has evolved.

- 88- 1) them parents 2) theirs parents 3) their parenting 4) their parents
- 89- 1) notify 2) notice 3) vary 4) enable
- 90- 1) that helping them 2) that helps them 3) which help them 4) which they help
- 91- 1) social 2) national 3) natural 4) native
- 92- 1) Gradually 2) Practically 3) Generally 4) Regularly

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

World Water Day is observed on March 22 since 1993. It was declared as such by the United Nations General Assembly. This day was first formally proposed in Agenda 21 of the 1992 United Nations Conference on Environment and Development (UNCED) in Rio de Janeiro, Brazil. Observance began in 1993 and has grown significantly ever since.

The UN and its member nations devote this day to implementing UN recommendations and promoting concrete activities within their countries regarding the world's water resources. Each year, one of various UN agencies involved in water issues takes the lead in promoting and coordinating international activities for World Water Day.

In addition to the UN member states, a number of NGOs promoting clean water and sustainable aquatic habitats have used World Day for Water as a time to focus public attention on the critical water issues of our era. Every three years since 1997, for instance, the World Water Council has drawn thousands to participate in its World Water Forum during the week of World Day for Water. Participating agencies and NGOs have highlighted issues such as a billion people being without access to safe water for drinking and the role of gender in family access to safe water.

- 93- What does the passage mainly discuss?
- 1) The role of water in the future of nations 2) A day to appreciate water all over the world
- 3) United Nations' activities regarding water 4) Safe water as a critical issue in the future

- 94- According to the passage, all of the following are TRUE, EXCEPT
- 1) the World Day for Water was first declared by NGOs
 - 2) the Water World Day has been observed for around 30 years
 - 3) international activities regarding World Water Day are organized by a different agency, each year
 - 4) a considerable number of people around the world still don't have access to safe water
- 95- The underlined word "propose" in the first paragraph is closest in meaning to
- 1) require
 - 2) carry
 - 3) surround
 - 4) suggest
- 96- What is the author's main purpose in the passage?
- 1) to recommend
 - 2) to inform
 - 3) to criticize
 - 4) to guide

Passage 2:

Kosovo President Hashim Thaci resigned on Thursday to face war crime charges brought by a court in The Hague in the Netherlands. The 52-year-old leader said he had decided to step down "to protect the integrity of the presidency."

The charges are for war crimes and crimes against humanity. They date back to Thaci's involvement in Kosovo's war for independence from Serbia. Thaci was a commander of the Kosovo Liberation Army (KLA), an ethnic Albanian guerrilla group that fought against Serbian security forces in the 1998-1999 war.

Thaci was indicted in June, along with nine other former rebel leaders, by a special Kosovo court and prosecutor's office based in The Hague. Prosecutors accuse Thaci and other suspects of being responsible for the murders of nearly 100 civilians during the war. They are also accused of causing the "enforced disappearance of persons, persecution and torture."

The charges relate to "hundreds of known victims of Kosovo Albanian, Serb, Roma, and other ethnicities and include political opponents," prosecutors said.

The president's closest ally, Kadri Veseli, said Thursday an indictment against him had also been confirmed by the court and that he would go to The Hague. Thaci and Veseli both deny any involvement in war crimes.

- 97- What is the best title for the passage?
- 1) War Crimes and Crimes Against Humanity
 - 2) Kosovo's War for Independence from Serbia
 - 3) Kosovo President Resigns to Face Accusations
 - 4) The Victims of the War for Independence in Kosovo
- 98- According to the passage, the charges against Thaci are related to ALL of the following, EXCEPT
- 1) his involvement with the Kosovo Liberation Army
 - 2) killing civilians during the war of independence
 - 3) abduction, persecution, and torture of people
 - 4) crimes committed during his presidential term in office
- 99- The passage is most probably taken from a
- 1) book
 - 2) newspaper
 - 3) social media post by Thaci
 - 4) legal text
- 100- What does the underlined pronoun "they" in paragraph 3 refer to?
- 1) prosecutors
 - 2) murders
 - 3) Thaci and other suspects
 - 4) civilians

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۷

جمعه ۹۹/۱۲/۰۸

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه‌دهنده‌ها را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰ ۱۳۹۹

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۸۰	مدت پاسخگویی: ۱۸۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

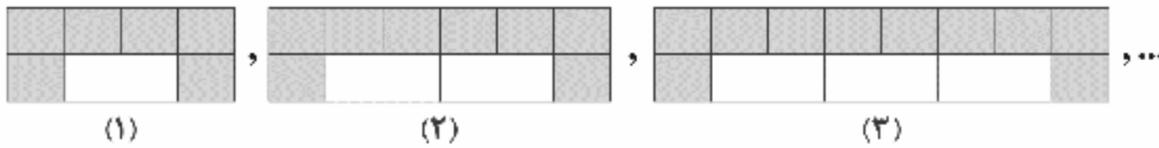
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سوال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	ریاضیات	۱۵	اجباری	۱۰۱	۱۱۵	۳۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۱۶	۱۲۵	
		۱۰		۱۲۶	۱۳۵	
۲	اقتصاد	۱۰	اجباری	۱۳۶	۱۴۵	۱۰ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی	۱۵	اجباری	۱۴۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۶۱	۱۷۰	
		۱۰		۱۷۱	۱۸۰	
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	اجباری	۱۸۱	۱۹۰	۱۰ دقیقه
۵	تاریخ	۱۰	اجباری	۱۹۱	۲۰۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۲۰۱	۲۱۰	
		۱۰		۲۱۱	۲۲۰	
۶	جغرافیا	۱۰	اجباری	۲۲۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۲۳۱	۲۴۰	
		۱۰		۲۴۱	۲۵۰	
۷	جامعه‌شناسی	۱۰	اجباری	۲۵۱	۲۶۰	۳۰ دقیقه
		۱۰		۲۶۱	۲۷۰	
		۱۰		۲۷۱	۲۸۰	
۸	فلسفه و منطق	۱۰	اجباری	۲۸۱	۲۹۰	۳۰ دقیقه
		۱۰		۲۹۱	۳۰۰	
		۱۰		۳۰۱	۳۱۰	
۹	روان‌شناسی	۱۰	اجباری	۳۱۱	۳۲۰	۱۰ دقیقه

DriQ.com

ریاضیات

۱۰۱- براساس الگوی زیر، تعداد کاشی‌های رنگ‌خورده در شکل پانزدهم کدام است؟

(۱)

(۲)

(۳)

۳۸ (۴)

۲۶ (۳)

۳۴ (۲)

۲۲ (۱)

۱۰۲- یک حسابدار در یک شرکت ماهیانه چهار میلیون تومان حقوق دریافت می‌کند که ۱۰ درصد آن بابت مالیات کسر می‌شود. اگر این فرد بابت هر ساعت اضافه‌کاری ۵۰ هزار تومان (بدون کسر مالیات) حقوق دریافت کند، بعد از چند ساعت اضافه‌کاری حقوق وی به چهار میلیون و هشتصد هزار تومان می‌رسد؟

۲۵ (۴)

۲۴ (۳)

۲۳ (۲)

۲۲ (۱)

۱۰۳- جمله $(n+2)$ ام دنباله $5, 9, 13, 17, 21, \dots$ کدام است؟ $5n+4$ (۴) $4n+5$ (۳) $5n+9$ (۲) $4n+9$ (۱)

۱۰۴- بین دو عدد ۱۸ و ۶۲ سه عدد طوری نوشته شده است که یک دنباله حسابی تشکیل گردد، جمله وسط دنباله اخیر کدام است؟

۴۶ (۴)

۴۴ (۳)

۴۲ (۲)

۴۰ (۱)

۱۰۵- در یک دنباله حسابی جملات سوم و هفتم به ترتیب ۲۰ و ۵۶ هستند، مجموع یازده جمله اول این دنباله کدام است؟

۵۴۷ (۴)

۵۳۷ (۳)

۵۲۷ (۲)

۵۱۷ (۱)

۱۰۶- در یک دنباله با رابطه بازگشتی $a_1 = \frac{3}{4}$ و $a_{n+1} = a_n - 5$ ، مجموع ده جمله ابتدایی دنباله کدام است؟

-۲۴۰ (۴)

-۲۱۰ (۳)

۲۴۰ (۲)

۲۱۰ (۱)

۱۰۷- در یک دنباله حسابی با جمله اول $a_1 = \frac{5}{4}$ ، مجموع ۲۶ جمله اول دنباله برابر ۵۲۰ است. جمله شانزدهم دنباله کدام است؟ $\frac{23}{5}$ (۴)

۲۳ (۳)

 $\frac{22}{5}$ (۲)

۲۲ (۱)

۱۰۸- حاصل $6+10+14+\dots+82$ کدام است؟

۸۸۰ (۴)

۸۶۰ (۳)

۸۴۰ (۲)

۸۲۰ (۱)

۱۰۹- در یک دنباله حسابی، مجموع ۹ جمله اول برابر ۵۴ و جمله یازدهم برابر ۱۸ است. جمله اول کدام است؟

-۲ (۴)

۲ (۳)

-۱ (۲)

۱ (۱)

۱۱۰- مجموع n عدد فرد طبیعی متوالی اولیه برابر ۳۶۱ است. مجموع n عدد زوج طبیعی متوالی اولیه کدام است؟

۳۹۴ (۴)

۳۹۰ (۳)

۳۸۴ (۲)

۳۸۰ (۱)

۱۱۱- شهبروز به بیماری کرونا مبتلا شده است. روز شنبه چند نفر از دوستانش بدون آن‌که ماسک زده باشند به عیادت او آمدند. در این زمان ویروس کرونا از راه تنفس وارد بدن امید و محسن می‌شود. اگر پیشگیری انجام نشود و موارد بهداشتی مراعات نگردد، پیش‌بینی می‌شود انتشار ویروس با همین الگو ادامه یابد، یعنی امید و محسن نیز هر کدام ویروس را به ۲ نفر دیگر منتقل کنند، به طوری‌که در روز دوشنبه ۴ نفر جدید از طریق آن‌ها مبتلا می‌شوند، با این روند در روز نهم چند فرد جدید مبتلا می‌شوند؟

۵۱۲ (۴)

۵۱۰ (۳)

۲۵۶ (۲)

۲۵۴ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۱۲- جمله نوزدهم دنباله حسابی ...، ۱۳۴، ۱۱۲، ۹۰ با جمله چندم از دنباله هندسی ...، ۱۸، ۶، ۲ برابر است؟
(۱) چهارم (۲) پنجم (۳) ششم (۴) هفتم

۱۱۳- در یک دنباله هندسی رابطه بازگشتی به صورت $a_n = 3a_{n+1}$ و $a_1 = 3$ است. جمله n ام این دنباله کدام است؟

$$a_n = 3^n \quad (۱)$$

$$a_n = 3^{2-n} \quad (۲)$$

$$a_n = 9^n \quad (۳)$$

$$a_n = \left(\frac{1}{3}\right)^{n-1} \quad (۴)$$

۱۱۴- در یک دنباله هندسی جمله نهم ۸ برابر جمله ششم است. اگر جمله سوم ۲۴ باشد، جمله اول دنباله کدام است؟
(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۶

۱۱۵- کدام عبارت نادرست است؟

(۱) اگر جملات یک دنباله حسابی را با عددی ثابت جمع کنیم، دنباله جدید باز هم حسابی است.

(۲) اگر جملات یک دنباله حسابی را در عددی ثابت ضرب کنیم، دنباله جدید باز هم حسابی است.

(۳) اگر جملات یک دنباله هندسی را با عددی ثابت جمع کنیم، دنباله جدید باز هم هندسی است.

(۴) اگر جملات یک دنباله هندسی را با عددی ثابت ضرب کنیم، دنباله جدید باز هم هندسی است.

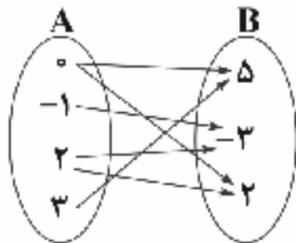
توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره ۱۱۶ تا ۱۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره ۱۲۶ تا ۱۳۵)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

ریاضی و آمار (۱) (سوالات ۱۱۶ تا ۱۲۵)

۱۱۶- به ازای کدام مقدار m رابطه $f = \{(2, 5), (3, 6), (2, 1), (3, m+2), (-1, 4)\}$ یک تابع است؟
(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) هیچ مقدار m

۱۱۷- با حذف حداقل چند پیکان از نمودار زیر، از مجموعه A به مجموعه B می توان تابع تعریف کرد؟

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) ۴

۱۱۸- اگر $f(x) = \sqrt{x^2 - 4x + 5}$ ، مقدار $f(2 - \sqrt{3}) - f(2)$ کدام است؟

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) ۴

۱۱۹- اگر $f(x)$ یک تابع خطی باشد، به طوری که $f(1) = 1$ و $f(-1) = -3$ ، آنگاه نمودار تابع f محور y ها را با کدام عرض قطع می کند؟

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) -۳

۱۲۰- در تابع خطی f داریم $f\left(\frac{1}{4}\right) = 4$. اگر شیب تابع خطی f با شیب نیمساز ناحیه اول و سوم برابر باشد، نمودار تابع از کدام ناحیه محورهای

مختصات نمی گذرد؟

(۱) اول

(۲) دوم

(۳) سوم

(۴) چهارم

۱۲۱- اگر خط $x = -1$ محور تقارن نمودار تابع درجه دوم $y = -2x^2 - ax + 5$ باشد، ماکزیمم مقدار تابع کدام است؟

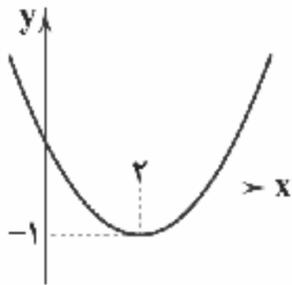
(۱) ۵

(۲) ۶

(۳) ۷

(۴) ۸

محل انجام محاسبات

۱۲۲- شکل مقابل، نمودار تابع درجه دوم $y = x^2 + bx + c$ است. مقدار $b+c$ کدام است؟

- (۱) ۳
 (۲) -۴
 (۳) ۲
 (۴) -۱

(۴) $a=2$

(۳) $a=0$

(۲) $a=-1$

(۱) $a=1$

۱۲۳- نمودار $y = x^2$ و خط $y = ax - 1$ به ازای کدام مقدار a متقاطع اند؟

(۴) ۲۳۵۰

(۳) ۲۲۵۰

(۲) ۲۱۵۰

(۱) ۲۰۵۰

۱۲۴- اگر $2x + 5y = 300$ باشد. ماکزیمم حاصل ضرب x و y چقدر است؟

۱۲۵- تابع درآمد فروش نوعی کالا به صورت $R(x) = 60x - \frac{x^2}{3}$ و تابع هزینه تولید همان کالا $C(x) = 80 + 20x$ است. ماکزیمم مقدار سود کدام است؟

(۴) ۱۱۸۰

(۳) ۱۱۶۰

(۲) ۱۱۴۰

(۱) ۱۱۲۰

زوج درس ۲

ریاضی و آمار (۲) (سوالات ۱۲۶ تا ۱۳۵)

۱۲۶- اگر f تابع ثابت و g تابع همانی باشد. حاصل $f(a-1) - f(a) + g(2)$ کدام است؟

(۴) -۲

(۳) ۲

(۲) -۱

(۱) ۱

۱۲۷- اگر $f(x) = \begin{cases} -x^2 - 1 & x < 0 \\ |\frac{1}{4}x - 4| & x \geq 0 \end{cases}$ آن گاه مقدار $\frac{4f(-\frac{1}{4}) + 3f(\frac{2}{3})}{4f(-1)}$ کدام است؟

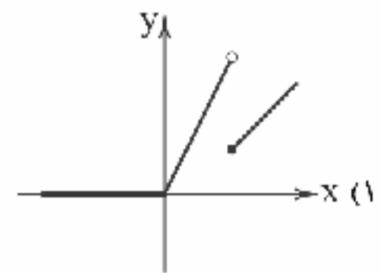
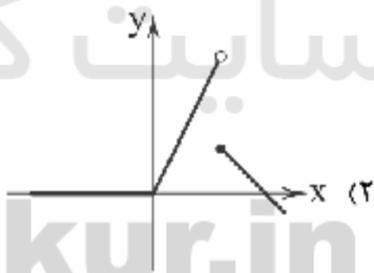
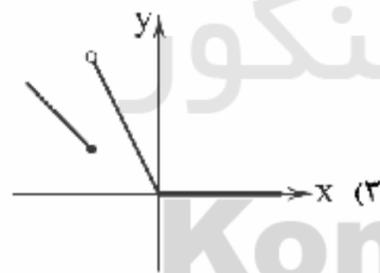
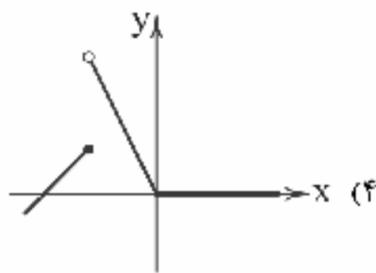
(۴) $-\frac{3}{4}$

(۳) $\frac{3}{4}$

(۲) $-\frac{1}{4}$

(۱) $\frac{1}{4}$

۱۲۸- نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} 0 & x < 0 \\ 2x & 0 \leq x < 2 \\ x-1 & x \geq 2 \end{cases}$ کدام است؟

۱۲۹- مقدار $\frac{\text{sign}(\pi) + 2|1 - \sqrt{2}|}{|2\sqrt{5} - 4| - \text{sign}(\frac{1}{2} - \frac{3}{4})}$ کدام است؟ ([] نماد جزء صحیح است.)

(۴) -۲

(۳) ۲

(۲) -۱

(۱) ۱

۱۳۰- اگر $f(x) = [2x - \frac{x}{4}]$ آن گاه حاصل $f(\sqrt{5}) - f(-\frac{1}{4})$ کدام است؟ ([] نماد جزء صحیح است.)

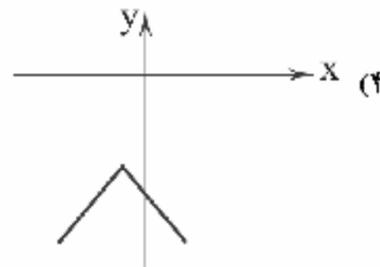
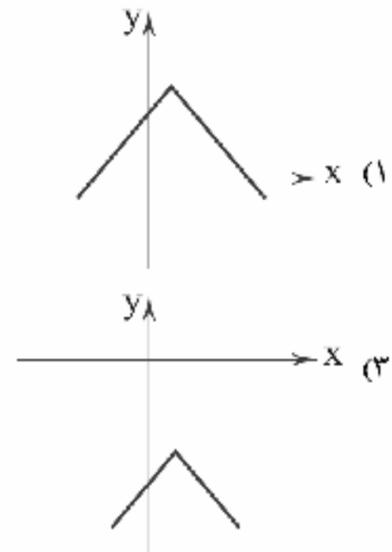
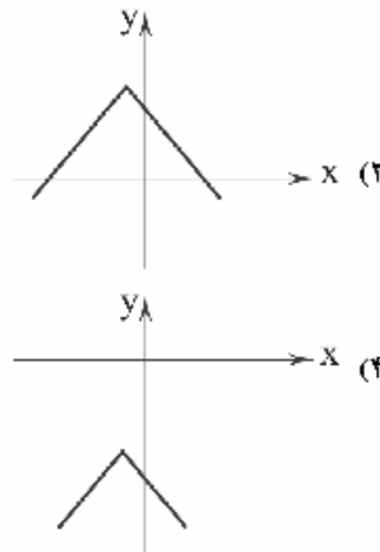
(۴) ۱

(۳) ۲

(۲) ۳

(۱) ۴

محل انجام محاسبات

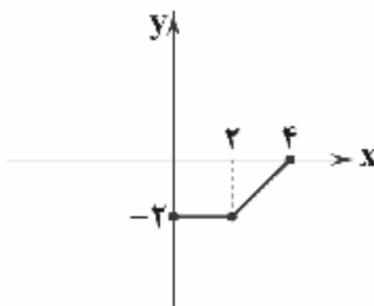
۱۳۱- نمودار تابع $y = -|2x-1|-2$ کدام است؟۱۳۲- نمودار زیر مربوط به تابع $f(x)$ است. ضابطه تابع کدام است؟

$$f(x) = \begin{cases} -2 & x \geq 0 \\ x-4 & x \geq 2 \end{cases} \quad (۱)$$

$$f(x) = \begin{cases} -2 & 0 \leq x \leq 2 \\ x-4 & 2 < x \leq 4 \end{cases} \quad (۲)$$

$$f(x) = \begin{cases} -2 & 0 \leq x \leq 2 \\ x-2 & 2 < x \leq 4 \end{cases} \quad (۳)$$

$$f(x) = \begin{cases} -2 & 0 \leq x \leq 2 \\ 2x-2 & 2 < x \leq 4 \end{cases} \quad (۴)$$

۱۳۳- نمودار دو تابع $f(x) = \text{sign}(x)$ و $g(x) = 2x+5$ در نقطه‌ای با کدام طول متقاطع‌اند؟

(۱) ۲ (۲) -۲ (۳) ۳ (۴) -۳

۱۳۴- اگر $f = \{(-1, 4), (3, 10), (2, -1), (4, 0)\}$ و $g = \{(3, 5), (-1, 6), (5, 1)\}$ آنگاه مجموع اعضای برد تابع $f-g$ کدام است؟

(۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۱۳۵- اگر $f = \{(-1, 6), (3, 4), (2, 1)\}$ و تابع $g = \{(-1, 2), (3, -2)\}$ باشد، کدام مجموعه می‌تواند برد تابع fg باشد؟

(۱) $\{3, 2\}$ (۲) $\{3, 2\}$ (۳) $\{1, 4\}$ (۴) $\{1, 4\}$

DriQ.com

سایت کنکور

اقتصاد

۱۳۶- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از موانع تجارت بین‌الملل در گذشته است؟

(الف) در گذشته هرگونه مرادۀ خارجی تهدید تلقی می‌شد و اجازه گسترش روابط بین‌المللی داده نمی‌شد.

(ب) تولیدکنندگان در گذشته مجبور به تولید کالا تنها به میزان مصرف داخلی بودند.

(ج) اگر شخصی می‌خواست کالایی را از شهری به شهر دیگر ببرد، همواره با خطر دزدی روبه‌رو بود.

(د) نامناسب بودن راه‌ها موجب شد تا بازرگانان، تجارت خود را به فواصل کوتاه محدود کنند.

(۱) موانع قانونی، نامنی و ضعف دولت‌ها - هزینه‌های تجارت - موانع قانونی، نامنی و ضعف دولت‌ها - هزینه‌های تجارت

(۲) هزینه‌های تجارت - موانع قانونی، نامنی و ضعف دولت‌ها - هزینه‌های تجارت - موانع قانونی، نامنی و ضعف دولت‌ها

(۳) موانع قانونی، نامنی و ضعف دولت‌ها - موانع قانونی، نامنی و ضعف دولت‌ها - هزینه‌های تجارت - هزینه‌های تجارت

(۴) هزینه‌های تجارت - هزینه‌های تجارت - موانع قانونی، نامنی و ضعف دولت‌ها - موانع قانونی، نامنی و ضعف دولت‌ها

محل انجام محاسبات

۱۳۷- کدام گزینه در ارتباط با روی آوردن ملت‌ها به تجارت نادرست است؟

- ۱) دولت‌ها یافته‌های خود را به راحتی در اختیار سایر کشورها قرار نمی‌دهند، زیرا هزینه فراوان صرف اختراعات و فناوری‌های نوین شده است.
- ۲) به علت بکسان نبودن منابع و عوامل تولید در سرزمین‌های مختلف، هر سرزمین زمینه تولید محصولات خاصی را دارد.
- ۳) کشورها از نظر وضعیت منابع انسانی، طبیعی، آبی، زیرزمینی و متخصصان شبیه یکدیگر نیستند و وضعیت متفاوتی دارند.
- ۴) به کارگیری و دسترسی به علوم و فنون جدید و موفقیت در استفاده از آن‌ها موجب افزایش کیفیت کالاهای تولیدی و کاهش هزینه‌ها می‌شود.

۱۳۸- کدام گزینه به پرسش‌های زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

الف) بازاریاب بین‌الملل کیست؟

ب) هر کشوری که نیروی متخصص بیشتری در زمینه تجارت جهانی داشته باشد؛

ج) کدام یک از نتایج عدم رعایت اصول مزیت‌های نسبی و مطلق است؟

د) اگر عامل اقتصادی چند مزیت داشته باشد، اقتصاد می‌شود.

۱) الف: صادرکننده و واردکننده ب: در این زمینه، موفق‌تر است. ج: تولید کالاهای با کیفیت‌تر د: بین‌المللی

۲) الف: فردی که کالا را از مبدأ خریده و در بازارهای بین‌المللی توزیع می‌کند. ب: در این زمینه، منابع انسانی ساده‌تری دارد. ج: تولید کالاهای با کیفیت‌تر د: بین‌المللی

۳) الف: صادرکننده و واردکننده ب: در این زمینه، موفق‌تر است. ج: اسراف و تبذیر منابع د: چندمحصولی

۴) الف: فردی که کالا را از مبدأ خریده و در بازارهای بین‌المللی توزیع می‌کند. ب: در این زمینه، منابع انسانی ساده‌تری دارد. ج: اسراف و تبذیر منابع د: چندمحصولی

۱۳۹- هر یک از فواید جانبی تجارت بین‌الملل به چه کسی می‌رسد؟

الف) دسترسی به بازارهای وسیع‌تر و فروش کالاهای اضافی

ب) به دست آوردن ارز لازم جهت پرداخت بهای کالاهای خارجی مورد نیاز

ج) استفاده از کالاهای ارزان‌قیمت‌تر و با کیفیت‌تر

د) ایجاد رقابت جهت حصول کالای با کیفیت‌تر

۱) تولیدکننده - مصرف‌کننده - تولیدکننده - مصرف‌کننده

۲) مصرف‌کننده - تولیدکننده - تولیدکننده - مصرف‌کننده

۳) مصرف‌کننده - تولیدکننده - مصرف‌کننده - تولیدکننده

۴) تولیدکننده - مصرف‌کننده - مصرف‌کننده - تولیدکننده

۱۴۰- کدام یک در ارتباط با مزایای مطلق و نسبی صحیح است؟

۱) اگر ایران با به کارگیری همه عوامل تولید ۶۰ واحد غذا و برزیل ۴۰ واحد تولید کند، یعنی ایران نسبت به برزیل مزیت نسبی دارد.

۲) اگر ایران با به کارگیری همه عوامل تولید ۶۰ واحد غذا و ۵۰ واحد پوشاک تولید کند، یعنی در ایران غذا مزیت مطلق دارد.

۳) اگر آلمان با به کارگیری همه عوامل تولید ۳۰ واحد گندم و ۴۰ واحد جو تولید کند، یعنی گندم نسبت به جو مزیت نسبی دارد.

۴) اگر آلمان با به کارگیری همه عوامل تولید ۳۰ واحد گندم و ایتالیا ۲۰ واحد تولید کند، یعنی آلمان نسبت به ایتالیا مزیت مطلق دارد.

۱۴۱- کدام گزینه حاوی پاسخ صحیح و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) چه عاملی موجب تأکید اقتصاددانان بر اهمیت خودکفایی شد؟

ب) ASEAN مخفف نام اتحادیه و IMF می‌باشد.

ج) عبارت «اقتصاد ایران با تاب‌آوری در مقابل تحریم‌ها علاوه بر ناموفق گذاشتن آن‌ها، هزینه‌ای هم پرداخت نکرد» درست است یا نادرست؟

د) متخصصان با بررسی هزینه - فایده تحریم‌ها به این نتیجه رسیدند که پس از سال چهارم کفه سنگینی می‌کند.

۱) الف: منازعات و جنگ‌های اقتصادی قرن‌های اخیر ب: ملل جنوب شرق آسیا - صندوق بین‌المللی پول ج: نادرست د: فایده

۲) الف: منازعات و جنگ‌های اقتصادی قرن‌های اخیر ب: ملل جنوب شرق آسیا - صندوق بین‌المللی پول ج: درست د: هزینه

۳) الف: تحریم‌ها و جنگ‌های نظامی قرن‌های اخیر ب: کنفرانس اسلامی - سازمان تجارت جهانی ج: نادرست د: فایده

۴) الف: تحریم‌ها و جنگ‌های نظامی قرن‌های اخیر ب: کنفرانس اسلامی - سازمان تجارت جهانی ج: درست د: هزینه

۱۴۲- کدام گزینه به پرسش‌های زیر به طور کامل و صحیح پاسخ می‌دهد؟

الف) کدام‌یک در رابطه با زنجیره خلق ارزش درست است؟

ب) کدام‌یک از راه‌های نزدیک شدن به وضعیت استقلال اقتصادی است؟

ج) علم و فناوری جزئی از کدام نوع مزایا است؟ (بالفعل، بالقوه و جدید)

د) منظور از عبارت «خلق ارزش بهتر از بیکاری است» چه می‌باشد؟

۱) الف: بیشتر منافع آن نصیب کشورهای در حال توسعه می‌شود. ب: فاصله گرفتن از وضعیت چند محصولی ج: بالقوه د: در بلندمدت خلق ارزش افزوده بهتر از بیکاری است.

۲) الف: شامل تمامی مراحل ایجاد ارزش افزوده برای یک کالا است. ب: تنوع پختیدن به راه‌های صادرات و واردات ج: بالقوه د: در بلندمدت خلق ارزش افزوده بهتر از بیکاری است.

۳) الف: شامل تمامی مراحل ایجاد ارزش افزوده برای یک کالا است. ب: خلق مزیت‌های جدید جهت تأمین نیازها در داخل ج: جدید د: در صورت عدم وجود امکان اشتغال در کوتاه‌مدت، تولید و خلق ارزش افزوده در محصولات غیرمزیتی بهتر از بیکاری است.

۴) الف: بیشتر منافع آن نصیب کشورهای در حال توسعه می‌شود. ب: توجه بیشتر به مزیت‌های بالفعل ج: جدید د: در صورت عدم وجود امکان اشتغال در کوتاه‌مدت، تولید و خلق ارزش افزوده در محصولات غیرمزیتی بهتر از بیکاری است.

۱۴۳- کدام عبارت‌ها نادرست هستند؟

الف) مزیت داشتن یا نداشتن مفهومی ایستا و دائمی است.

ب) اغلب محصولات فاقد فناوری و مواد اولیه مثل نفت در دنیا ارزان هستند.

ج) در اقتصاد دنیای امروز در تولید کالاهای فرامرزی، عباراتی هم‌چون «ساخت ژاپن» معنا ندارند.

د) با توجه به مزیت نسبی و مزیت مطلق، واژه‌هایی هم‌چون «استقلال اقتصادی» بدون کاربرد هستند.

۱) الف - ب

۲) ب - ج

۳) ج - د

۴) الف - د

۱۴۴- کدام گزینه به دو پرسش زیر پاسخی صحیح و کامل می‌دهد؟

الف) روابط اقتصادی بین انسان‌ها بر پایه شکل می‌گیرد.

ب) علت نیاز تولیدکنندگان به بازرگانان چیست؟

۱) الف: توانایی‌ها و خواسته‌های گوناگون ب: افزایش سود صادرات

۲) الف: توانایی‌ها و خواسته‌های گوناگون ب: نداشتن امکانات لازم برای صادرات

۳) الف: نیاز انسان‌ها به منابع و امکانات ب: نداشتن فرصت لازم برای صادرات

۴) الف: نیاز انسان‌ها به منابع و امکانات ب: افزایش سود صادرات

۱۴۵- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

الف) یکی از علل روی آوردن ملت‌ها به تجارت، ناکافی بودن امکانات داخلی برای رفع حداقل نیازها است.

ب) رعایت مفاهیم مزیت مطلق و نسبی، کشورها را به تک‌محصولی شدن سوق می‌دهند.

ج) پیشرفت‌های علم و فناوری امروز باعث برداشته شدن مانعی به نام محدودیت طبیعی از سر راه کسب مزیت اقتصادی شده است.

د) تجارت به هر نحوی و به هر صورتی باعث ایجاد منافع دوسویه بین کشورها می‌شود.

ه) در فضای رقابتی، تنها با شناخت توانمندی‌های خود می‌توان پیروز این نبرد بین‌المللی شد.

و) معمولاً کالاهای و صنایع راهبردی و هم‌چنین صنایع نوزاد که در ابتدای عمر خود هستند، مشمول سیاست‌های تجاری حمایتی می‌شوند.

۱) ص - غ - ص - غ - ص - غ - ص

۲) ص - غ - ص - غ - ص - غ - ص

۳) غ - ص - ص - غ - ص - غ - ص

۴) غ - ص - ص - غ - ص - غ - ص

DriQ.com

علوم و فنون ادبی

۱۴۶- وزن بیت «تا بر دلش از غصه غباری ننشیند / ای سیل سرشک از عقب نامه روان باش» با کدام بیت یکسان است؟

- (۱) گر زان رخ گندمگون اندک نظری یابم
(۲) آتش به خاک پنهان دارند صبح خیزان
(۳) فرخنده باد طلعت خوبت که در ازل
(۴) من سایه شدم او ز پس چشم رقیبان

۱۴۷- در رباعی زیر، همهٔ اختیارات شاعری زیر به کار رفته است، به جز

- «گر هم چو من افتاده این دام شوی
ما عاشق و رند و مست و عالم سوزیم»

(۱) قلب

(۳) بلند بودن هجای پایان مصراع

(۴) به کار رفتن فاعلاتن به جای فعلاتن

۱۴۸- وزن عروضی بیت «دل خراب من از عشق کی شود خالی / چرا که جایگه گنج کنج ویران است» کدام است؟

- (۱) مفاعِلن فعلاَتن مفاعِلن فعلاَتن
(۲) مفاعِلن فعلاَتن مفاعِلن فعلاَتن
(۳) مفاعِلن فاعِلن مفاعِلن فاعِلن
(۴) مفاعِلن مفاعِلن مفاعِلن مفاعِلن

۱۴۹- کدام اختیار وزنی هرگز در وزن بیت زیر رخ نمی‌دهد؟

- «سایه زده دست طلب سخت در آن نور عجب
تا چو بکاهد بکشد نور خدایش به خدا»

(۱) قلب (۲) ابدال (۳) بلند بودن هجای پایان مصراع (۴) به کار رفتن فاعلاتن به جای فعلاتن

۱۵۰- شاعر در همهٔ گزینه‌ها از اختیار وزنی «بلند در نظر گرفتن هجای پایانی» استفاده کرده است، به جز

- (۱) در شأن من به دُرْدکشی ظن بد مبر
(۲) من که ملول گشتمی از نفس فرشتگان
(۳) به زیر دلق ملامع کمندها دارند
(۴) رواست نرگس مست ار فکند سر در پیش

۱۵۱- در همهٔ بیت‌ها اختیار وزنی «ابدال» به کار رفته است، به جز

- (۱) بیار جام که جانم ز آرزومندی
(۲) بیار جام حیاتی که هم‌مزاج تو است
(۳) شراب عشق بنوشیم و بار عشق کشیم
(۴) صحابیان که برهنه به پیش تیغ شدند

۱۵۲- در همهٔ گزینه‌ها از اختیار وزنی «به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن» استفاده شده است، به جز

- (۱) من از این هر دو کمانخانهٔ ابروی تو، چشم
(۲) گاه می‌سوزی و گاه می‌سازی
(۳) غیرتم هست و اقتدارم نیست
(۴) به جمال تو که دیدار ز من باز مگیر

۱۵۳- وزن چند بیت در برابر آن نادرست نوشته شده است؟

- (الف) چون ره به حریم حرم کعبه ندارم
(ب) سوی بزم نگذرم از بس که خوارم کرده‌ای
(ج) نثاری خواهم ای جان آفرین شایستهٔ پایش
(د) چون دوست در نظر بود از دشمنت چه غم
(ه) پیش عشاق لطف باشد قهر
(و) به عزم کعبهٔ قربت چو پسته‌ایم احرام

مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل

فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

فعلاتن فعلاتن فعلاتن

مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن

(۱) پنج (۲) چهار (۳) سه (۴) دو

۱۵۴- در بیت‌های زیر چند بار از «اختیارات وزنی» استفاده شده است؟

نشود در خم ابروی سیاهش پیوست	آن‌که پیوند من سوخته بگسیخته است
تا زدی در دل من خیمه به اقبال غمت	شادی از جان من غمزده بگریخته است»
(۱) هفت	(۲) شش
(۳) پنج	(۴) چهار

۱۵۵- کدام گزینه بر وزن «فعلاتن مفاعلتن فعلن» سروده شده است؟

(۱) خون شد دل من ندیده گامی	آلا که برفت نام با ننگ
(۲) شب تاریک سرمه بود مگر	که از او چشم زهره شد روشن
(۳) گل به سلام چمن آمد بهار	گه به سپاس آمد گل پیش خار
(۴) هم تویی طاعت و هم معصیتم	هم تویی ناز و جنانم ای عشق

۱۵۶- در کدام بیت دو بار اختیار وزنی «ابدال» به کار رفته است؟

(۱) غنچه هم چون دل من با لب تو	لاله هم چون رخ تو در دل من
(۲) عناد لب آمده در مدحت شاه	رایگان هم چو سنایی به سخن
(۳) برگریبان پر از ماه تو شاخ	انجم افشانان دامن دامن
(۴) او چه ماند به فلان و به فلان؟!	او و تأیید و جهانی دشمن

۱۵۷- وزن بیت «دل در کف تو از تو ولیکن ز شرم تو / سیماب وار بر کف تو ساکنی نداشت» با کدام گزینه یکسان است؟

(۱) چندت کنم حکایت شرح این قدر کفایت	باقی نمی‌توان گفت الا به غمگساران
(۲) هرگز نبود جسم بدین حسن و لطافت	گویی همه روح است که در پیرهن است آن
(۳) هر جا که سرو قامتی و موی دلبری ست	خود را بدان کمند گرفتار می‌کنم
(۴) دیدی که مرا هیچ کسی یاد نکرد	جز غم که هزار آفرین بر غم باد

۱۵۸- استفاده از اختیار ابدال در وزن کدام بیت امکان پذیر نیست؟

(۱) اول به هزار لطف بنواخت مرا	آخر به هزار غصه بگذاخت مرا
(۲) آن حارس دل مشرف جان سخت غیورست	با غبرت او رو سوی اغیار مدارید
(۳) طاووس ما درآید و آن رنگ‌ها برآید	با مرغ جان سراید بی‌بال و بر به رقص آ
(۴) آن نای و نوش یاد نمی‌آیدت که تو	خوش می‌خوری ز دست یکی دیو سنگسار

۱۵۹- در چند بیت، مشبه بر مشبه‌به ترجیح داده شده است؟

(الف) بس که در خرقة آلوده زدم لاف صلاح	شرمسار از رخ ساقی و می رنگینم
(ب) سرو را مانی ولیکن سرو را رفتار نه	ماه را مانی ولیکن ماه را گفتار نیست
(ج) ز شرم آن‌که به روی تو نسبتش کردم	سمن به دست صبا خاک در دهان انداخت
(د) پرتو رویش چو می‌تابد ز دور	آفتاب از شرم پنهان می‌شود
(ه) زمانه از ورق گل مثال روی تو بست	ولی ز شرم تو در غنچه کرد پنهانش
(۱) چهار	(۲) سه
(۳) دو	(۴) یک

۱۶۰- کدام گزینه با بیت «تو با خدای خود انداز کار و دل خوش دار / که رحم اگر نکند مدعی خدا بکند» تناسب معنایی بیشتری دارد؟

(۱) از نسیمی می‌شود بنیاد ما زیر و زیر	بحر هستی را حباب خانه بر دوستیم ما
(۲) دلی که تنگ گرفته است در میان حرصش	کی از نسیم تو گل شکفته می‌گردد؟
(۳) مکن از کسب دست خویش کوتاه چون گرانجانان	منه بر کاهلی زنه‌ار بنیاد تو گل را
(۴) ز خارزار قدم بر بساط گل دارم	مرا که برگ سفر در قدم تو گل ریخت

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی (۱)، شماره ۱۶۱ تا ۱۷۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی (۲)، شماره ۱۷۱ تا ۱۸۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

علوم و فنون ادبی (۱) (سؤالات ۱۶۱ تا ۱۷۰)

۱۶۱- براساس تقسیم‌بندی بهار و با توجه به دوره‌های تاریخی نشر فنی در فاصله چه سال‌هایی رواج و غلبه داشته است؟

- (۱) ۶۰۰ تا ۱۲۰۰ ه. ق
(۲) ۵۵۰ تا ۶۱۶ ه. ق
(۳) ۴۵۰ تا ۵۵۰ ه. ق
(۴) ۶۱۶ تا ۷۲۰ ه. ق

۱۶۲- با توجه به ویژگی‌های سبکی متن زیر برگرفته از کدام اثر است؟

«شیخ به سلامت برود که من خاک خویش با خاک این موضع برخوایم آمیخت تا به قیامت سر از این خاک برآرم، که محل انس و سرور من است.

متن‌بی گوید: فکُلُّ امری یولی الجمیل محبَّبٌ وکلُّ مکان یُنبت العزَّ طیبٌ

و وقت اندر تحت کسب بنده نیاید تا به تکلف حاصل کند و به بازار نیز نفروشد تا جان به عوض آن بدهد، و وی را اندر جلب و دفع آن ارادت نبود و هر دو طرف آن اندر رعایت وی متساوی بود و اختیار بنده از تحقیق آن باطل.»

- (۱) تاریخ بلعمی (۲) التفهیم (۳) کشف‌المحجوب (۴) ترجمه تفسیر طبری

۱۶۳- در همه گزینه‌ها به ترتیب به ویژگی‌های زبانی و فکری شعر سبک خراسانی اشاره شده است: به جز

- (۱) تفاوت تلفظ برخی از کلمات در مقایسه با زبان امروز / اشعار پندآموز و اندرزگونه این دوره، جنبه عملی و دستوری دارد.
(۲) کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات در مقایسه با دوره‌های بعد / شعر واقع‌گراست و توصیفات عمدتاً طبیعی، ساده، محسوس و عینی است.
(۳) کم بودن لغات عربی - به جز اصطلاحات دینی و علمی - و لغات بیگانه / معشوق، عمدتاً زمینی است.
(۴) استفاده از دو نشانه برای یک مضمون / فکر و کلام با پیچیدگی‌های عرفانی، حکمی و اندیشه‌های فلسفی درآمیخته است.

۱۶۴- کدام عبارت مسجع است؟

- (۱) دیار مشرق و مغرب به چه گرفتگی که ملوک پیشین، خزائن و عمر و ملک و لشکر بیش از این داشتند و ایشان را چنین فتحی میسر نشده است؟
(۲) از این سخن که شنیدی دل تنگ مدار که در این روزها دزدی به صورت درویشان برآمده، خود را در سلک صحبت ما منتظم کرد.
(۳) یکی را از ملوک عرب حدیث مجنون و لیلی و سورش حال او بگفتند که با کمال فضل و بلاغت سر در بیابان نهاده است و زمام عقل از دست داده است.
(۴) دزدی به خانه پارسایی درآمد. چندان که جست چیزی نیافت. دلتنگ شد. پارسا خبر شد، گلیمی که بر آن خفته بود در راه دزد انداخت تا محروم نشود.

۱۶۵- ارزش موسیقایی سجع‌ها در کدام گزینه بیشتر است؟

- (۱) هر مملکتی در تصرف آمد رعیتش نیازدم و نام پادشاهان جز به نکویی نبردم.
(۲) تنی چند از روندگان متفق سیاحت بودند و شریک رنج و راحت.
(۳) گویند در بغداد درویشی دو بودند از محتشمان فقرا یکی صاحب قهر بود و یکی صاحب لطف.
(۴) از او ضیاع بسیار مانده است، اگر مثال باشد تا عمال بعضی در تصرف گیرند و در قبض آرند.

۱۶۶- در کدام گزینه انواع سه‌گانه سجع به کار رفته است؟

- (۱) عابدان جزای طاعت خواهند و بازرگانان بهای بضاعت. من بنده امید آورده‌ام نه طاعت به در یوزه آمده‌ام نه به تجارت.
(۲) بی‌خبر از قول حکیمان که گفته‌اند هر که خدای را عجز و جل بیازارد تا دل خلقی به دست آرد خداوند تعالی همان خلق را بر او گمارد تا دمار از روزگارش برآرد.

- (۳) ظن آن شخص فاسد شد و بازار اینان کاسد. خواستم تا به طریقی کفاف یاران مستخلص کنم. آهنگ خدمتش کردم، دربانم رها نکرد و جفا کرد.
(۴) ابتدا طلب کردن است و انتها قرار گرفتن سپس حالتی درآید که نه آمدنش به کسب باشد و نه رفتن به جهد و سر بدان مسرور شود و نفس بدان مقهور.

۱۶۷- وزن کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) ز خورشید پرسی که گردون چه سان بد
(۲) دلم رو به دیوار کرده‌ست از آن دم
(۳) گر آن گل نچیدی چه بوی است این بو
(۴) بنوش ای ندیمی که هم خرقه‌ای
ز مه پرس باری که جوزا چه می‌شد
که در خانه رفتی و رو در کشیدی
گر آن می نخوردی چرا در خماری
بجوش ای شرابی که خوش مرهمی

۱۶۸- برای حفظ وزن در ابیات زیر چند بار باید همزه حذف شود؟

طلعت خورشید را زوال نماید	گر رخ او دزه‌ای جمال نماید	۲ (۱)
هر دو جهان پیش آن جمال نماید	درنگر ای خودنمای تا سر مویی	۳ (۲)
کور شود از دو کون و لال نماید	هر که در این دیرخانه دردکش افتاد	۴ (۳)
این همه خون‌ها مرا حلال نماید»	عشق حرامت بود اگر تو ندانی	۵ (۴)

۱۶۹- کدام گزینه با عبارت «الهی اگر بهشت، چون چشم و چراغ است، بی‌دیدار تو، درد و داغ است.» تناسب معنایی ندارد؟

۱) آن بهشت آید به کارش کز تو افتاده است دور	من تو را دارم چه کار آید مرا دیگر بهشت؟
۲) اگر تو روی نخواستی نمود روز قیامت	به دوزخم بر از این ره، که من نه مرد بهستم
۳) هر زاهد خشکی چه سزوار بهشت است	شایسته آتش شمر آن‌ها که خسانند
۴) طوبی و سدره گر به قیامت به من دهند	یکجا فدای قامت رعنا کنم تو را

۱۷۰- همه بیت‌های کدام گزینه با بیت «کی رفته‌ای ز دل که تمنّا کنم تو را؟ / کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را؟» تناسب معنایی دارند؟

الف) گرچه بی‌قدم، ولی از دیده چون غایب شوم	هم‌چو ماه عید مردم جست‌وجویم می‌کنند
ب) معرفت قدیم را بعد حجاب کی شود	گرچه به شخص غایبی در نظری مقابلم
ج) چون تو حاضر می‌شوی من غایب از خود می‌شوم	بس که حیران می‌ماندم وهم در سیمای تو
د) ما پراکنندگان مجسموعیم	یار ما غایب است و در نظر است
ه) آنچه در غیبتت ای دوست به من می‌گذرد	نتوانم که حکایت کنم الا به حضور

۱) الف - ب ۲) ب - د ۳) ج - ه ۴) الف - ه

زوج درس ۲

علوم و فنون ادبی (۲) (سوالات ۱۷۱ تا ۱۸۰)

۱۷۱- عبارت زیر معرف سراینده ابیات کدام گزینه است؟

۱) محتشم این زمان قلم بردار بهر سال ولادتش بنگار	«سبک شعرش حد واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد، یعنی سبک هندی است و واقع‌گرایی شاخصه اصلی آن است.» وز خیالات طبع سبحانی مه نو شاه‌زاده نمانی می‌توان شمع ز آینه من روشن کرد تا به کی خواهی از آن زینت پیراهن کرد خیمه لیلی است پنداری حباب زنده‌رود هر رگ باری که برخیزد ز آب زنده‌رود چیزی که نیست صحبت یاران جانی است کان یار باقی است و خود این جمله فانی است
۲) سینه را از تمد فقر اگر بنمایم چاک را هم‌چو قفس جزو بدن‌ساز کنیم	
۳) موج، مجنون عنان از دست بیرون رفته‌ای است چشم بیدار و دل زنده است صائب گوهرش	
۴) می هست و اعتدال هوا هست و سبزه هست یاری به دست آر موافق تو وحشیا	

۱۷۲- مکتب وقوع در چه قرنی ظهور کرد و رواج یافت؟

۱) قرن یازدهم	۲) قرن دهم
۳) قرن نهم	۴) قرن هشتم

۱۷۳- شخصیت ادبی زیر در چه قرنی می‌زیست؟

«از ویژگی‌های عمده شعرش، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیل‌های رمزآمیز شاعرانه است.»

۱) دوازدهم	۲) یازدهم	۳) دهم	۴) نهم
------------	-----------	--------	--------

۱۷۴- کدام بیت با ترکیب بند عاشورایی معروف محتشم کاشانی هم وزن است؟

- (۱) هر کجا ویران بود آن جا امید گنج هست
 (۲) گر خوی ما بدانی از لطف باده واجو
 (۳) شعاع روی تو پوشیده کرد صورت تو
 (۴) وان جمله چشمها شده حیران چشم تو

۱۷۵- وزن کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) سینه چون خانه زنبور پر از مشغله بود
 (۲) تن و جان از پس پیری ز وصالش چه جوان شد
 (۳) من نشستم ز طلب وین دل پیچان نشست
 (۴) تا بدانی که تکتیر همه از بی مرگی است

۱۷۶- همه گزیننه‌ها با بیت «هین سخن تازه بگو تا دو جهان تازه شود / وارهد از حد جهان، بی حد و اندازه شود» هم وزن اند؛ به جز

- (۱) در دل کان نقد زری غایبی از دیدن خود
 (۲) جان طرب پرست ما عقل خراب مست ما
 (۳) از توام ای شهره قمر در من و در خود بنگر
 (۴) اصل تویی من چه کسم آینه‌ای در کف تو

۱۷۷- واژه‌های مشخص شده در چند بیت کاربرد مجازی دارند؟

- (الف) به عشوه، توبه شهری شکسته است
 (ب) چون در افتاده‌ام از پای و ندارم سر خویش
 (ج) مرو ساقی که بی آن لعل میگون
 (د) عجب کیفیتی دارم بلند از عشق و می ترسم
 (ه) من آن نگین سلیمان به هیچ نستانم
 (و) از شکوه همین موج سراپای زبان نیست
- (۱) ۶ (۲) ۵ (۳) ۴ (۴) ۳

۱۷۸- کدام گزینه با بیت «بضاعت نیاوردم آلا امید / خدایا ز عفوم مکن ناامید» تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

- (۱) حلقه زن خانه به دوش توایم
 (۲) از پی توست این همه امید و بیم
 (۳) چاره ما ساز که بی‌دوریم
 (۴) درگذر از جرم که خواهنده‌ایم

۱۷۹- کدام گروه از ابیات با بیت «سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق» تناسب معنایی دارد؟

- (الف) به زخم خورده حکایت کنم ز دست جراحت
 (ب) هرکس که بیند حال من، داند که هجران دیده‌ام
 (ج) در محبت بی‌کسی، در عشق تنهایی خوش است
 (د) دوری نیازموده چه داند که هجر چیست؟
 (ه) به تو حاصلی ندارد غم روزگار گفتن
 (و) ای دل! نگفتمت که مرو در کمند عشق؟

- (۱) ب - ج - د (۲) الف - د - ه (۳) ج - ه - و (۴) ب - د - و

۱۸۰- کدام رباعی با بیت «لاله و گل زخمی خمیازه‌اند / عیش این گلشن خماری بیش نیست» تناسب ندارد؟

- (۱) غم خوردن این جهان فانی هوس است
نیکویی کن اگر تو را دسترس است
(۲) ره بس دور است توشه بردار و برو
تا چند کنی جمع که تا چشم زنی
(۳) هجرت به دلم چو آتشی در پیوست
چون خواستم از یاد غمت گشتن مست
(۴) هر ذره که در وادی و در کهساری است
وین صورت‌ها که بر در و دیواری است
- از هستی ما به نیستی یک نفس است
کاین عالم یادگار بسیار کس است
فارغ منشین تمام بردار و برو
فرمان آید که جمله بگذار و برو
آب چشمم قوت او را بشکست
بگرفت مرا خاک سر کوی تو دست
از پیکر هر گذشته‌ای آثاری است
از روی خرد چو صورت دلداری است

DriQ.com

زبان عربی (اختصاصی)

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۱۸۵ - ۱۸۱):

۱۸۱- «أرسلنا إلى فرعون رسولا فعصى فرعون الرسول»:

- (۱) برای فرعون پیامبری را فرستادیم، لیک فرعون از آن پیامبر نافرمانی کرد
(۲) به سوی فرعون پیامبری را فرستادیم و فرعون از آن پیامبر نافرمانی کرد!
(۳) برای فرعون پیامبری را مبعوث کردیم، و آن پیامبر بر فرعون عصیان کرد!
(۴) به سوی فرعون پیامبری فرستاده شد، اما فرعون از پیامبر نافرمانی کرد
۱۸۲ «هذا الكتاب يضم تراجم العظماء المسلمين و من قرأه ينتفع به كثيرا»:

(۱) این کتاب زندگی‌نامه‌های بزرگان مسلمان را دربر دارد و هر که آن را بخواند، از آن بسیار سود می‌برد!

(۲) این کتاب شامل زندگی‌نامه‌های بزرگان مسلمانان است و از خواندنش بسیار بهره برده می‌شود!

(۳) این کتابی است که زندگی‌نامه بزرگان اسلام را جمع کرده است و هر که آن را خوانده، از آن بسیار بهره برده است!

(۴) این کتاب زندگی‌نامه‌های مسلمانان بزرگ را جمع‌آوری کرده است و هر کس آن را مطالعه کند، بسیار از آن سود می‌برد!

۱۸۳- «قد دخلت مفردات فارسیّة كثيرة اللّغة العربيّة منذ العصر الجاهليّ أغلبها ترتبط ببضائع لم تكن عند العرب»:

(۱) واژگان فارسی فراوانی در دوره جاهلی وارد زبان عربی شده‌اند و اغلب آن‌ها مربوط به کالاهایی است که نزد عرب نبوده است!

(۲) از دوران جاهلیت واژه‌های فارسی زیادی وارد زبان عربی شده است که بیشتر آن‌ها مرتبط با کالاهایی است که اعراب نداشتند!

(۳) در دوران جاهلیت واژگان فارسی زیادی داخل زبان عرب شد که غالباً مرتبط با کالاهایی بوده‌اند که نزد اعراب وجود نداشته است!

(۴) واژگان فارسی فراوانی از عصر جاهلی داخل زبان عربی شده‌اند و بیشتر مرتبط هستند با کالاهایی که نزد عرب‌ها وجود نداشته است!

۱۸۴- عین الخطأ:

(۱) تُقبَل الأمّ وجه ولدها الصغیر قبل النوم؛ مادر صورت فرزند کوچکش را قبل از خوابیدن می‌بوسد!

(۲) علی الوالدین أن یحبّوا اولادهما علی حدّ سواها؛ پدر و مادر باید فرزندان خود را به یک اندازه دوست بدارند!

(۳) يجب أن یخیر الشاب حتّی یختار الفرع الّذي یحبّه؛ بایستی به جوان اختیار داده شود تا رشته‌ای را که دوست دارد، انتخاب کند!

(۴) إذا فرّق الوالدان بین اولادهما أوجدا بینهم العدوان؛ هرگاه والدین میان فرزندان‌شان تفاوت قائل شوند، میان‌شان دشمنی به وجود می‌آید!

۱۸۵- «چشمی که از حرام‌های خداوند برهم نهاده شده است، در روز قیامت گریان نیست!»: عین الصحیح:

(۱) عینٌ غَضَّتْ عَمَّا حَرَّمَ اللَّهُ، لا تبکی فی یوم القیامة!

(۲) العین الّتی غَضَّتْ عن المحارم الإلهیّة، لیست باکیه یوم القیامة!

(۳) إن غَضَّتْ عینٌ عن محارم الله فلیست باکیه فی یوم القیامة!

(۴) عینٌ غَضَّتْ عن محارم الله، لیست باکیه یوم القیامة!

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۱۹۰ - ۱۸۶):

۱۸۶- «عالم ینتفع بعلمه خیر من ألف عابدا»: عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی:

(۱) عالم: اسم - مفرد مذکر - اسم فاعل من فعل مجرّد ثلاثی - معرفة / مبتدأ و مرفوع بالضمّة

(۲) ینتفع: فعل مضارع - للغائب - مزید ثلاثی من باب «انفعال» - مجهول / فعل و الجملة وصفیّة

(۳) خیر: اسم - مفرد مذکر - اسم تفضیل - معرب / خبر و مرفوع بالضمّة

(۴) ألف: اسم - جمع تکسیر - نكرة - معرب / مجرور بحرف الجرّ و علامة جرّه الكسرة

۱۸۷- عین الخطأ:

- (۱) الشرف قطعة قماش تُوضع على السرير!
(۲) الكلمات المعربة هي كلمات عربية دخلت اللغات الأخرى!
(۳) اليمسك مائة لها رائحة طيبة تُتخذ من نوع من الغزلان!
(۴) المهرجان احتفال عظيم يُقام في البلاد بمناسبة عيد أو يوم مهم!

۱۸۸- عین حرف «ال» يدل على اسم إشارة:

- (۱) غرست السنة الماضية شجرة في حديقة بيتنا و الآن أثمرت الشجرة!
(۲) جاء مدير المدرسة إلى الصف فاقترحنا للمدير أن يبدل السبورة!
(۳) اشتريت بطارية أخرى لأن هذه البطارية لا تعمل جيداً!
(۴) سمع أنوشروان كلام فلاح عجوز فأعجبه إعجاباً فامر أن يعطى ألف دينار!

۱۸۹- عین ما فيه جملة وصفية:

- (۱) تعلمت الفتاة ما يفيدها في الحياة!
(۲) إذا شاء نلميذ أن ينجح فعليه الاجتهاد في دروسه!
(۳) كأن الفخر مدرسة فيها يتعلم المرء أئمن الفوائد!
(۴) من أحسن إلى والديه إحساناً رضي الله عنه!

۱۹۰- عین أسلوب «إلا» يختلف:

- (۱) لا يخشى الله من عباده إلا العلماء!
(۲) لن يتفرق المسلمون إلا من لم يؤمنوا بالله حقاً!
(۳) لا يعرف المؤمن الحق إلا بهداية من الله عز و جل!
(۴) لم يبعث الله الأنبياء إلى الناس إلا ليهدوهم إلى الرشد!

تاریخ

۱۹۱- کدام گزینه، وضعیت کشور چین را پس از پایان جنگ جهانی دوم بیان می‌کند؟

- (۱) جنگ داخلی در چین میان ملی‌گرایان و کمونیست‌ها شدت گرفت و سرانجام کمونیست‌ها پیروز شدند.
(۲) دولت آمریکا با یک کودتای نظامی، دولتی دست‌نشانده بر سر کار آورد.
(۳) میان هواداران بلوک غرب و شرق، جنگ داخلی درگرفت که با پیروزی هواداران غرب پایان یافت.
(۴) قانون اساسی جدید آن کشور، دموکراسی را تقویت و قدرت سیاسی را از اختیار امپراتور و فرماندهان نظامی خارج کرد.

۱۹۲- مهم‌ترین دستاورد ارتش نازی در جنگ جهانی دوم چه بود؟

- (۱) اشغال اسپانیا (۲) شکست انگلستان (۳) شکست و اشغال فرانسه (۴) شکست و تصرف ایتالیا

۱۹۳- کدام گزینه، «گشتاپو» را به درستی معرفی می‌کند؟

- (۱) سازمان مخفی افسران نازی در دوران جنگ جهانی دوم
(۲) ملی‌گرایان افراطی ایتالیا پس از جنگ جهانی اول
(۳) سازمان امنیتی و پلیسی موسولینی برای سرکوب مخالفان
(۴) سازمان پلیس مخفی آلمان در دوره حکومت هیتلر

۱۹۴- عبارت زیر، مربوط به جنبش استقلال‌طلبانه کدام کشور است؟

- «پس از پایان جنگ جهانی دوم، دولت فرانسه تلاش کرد با استفاده از نیروی نظامی، جنبش استقلال‌خواهی این کشور را سرکوب کند، اما مردم آن کشور پس از سال‌ها مبارزه سخت، بر استعمار پیروز شدند و در سال ۱۹۶۲م به استقلال دست یافتند.»
(۱) هندوستان (۲) مصر (۳) الجزایر (۴) سوریه

۱۹۵- پس از اشغال ایران توسط متفقین، رضاشاه پهلوی چه سرنوشتی یافت؟

- (۱) مجبور به امضای پیمان اتحاد با متفقین و اعلام جنگ به آلمان شد.
(۲) به دست نیروهای اشغال‌گر کشته شد.
(۳) وادار به استعفا شد و از ایران تبعید گردید.
(۴) با ورود ارتش متفقین، از ایران گریخت.

۱۹۶- کدام گزینه، از شباهت‌های حکومت «هیتلر» و «موسولینی» در آلمان و ایتالیا، در فاصله بین دو جنگ جهانی نیوده است؟

- (۱) موفقیت در بهبود وضعیت اقتصادی
(۲) برقراری نظام دیکتاتوری تک‌حزبی
(۳) برخورداری از حمایت مالی دولت آمریکا
(۴) جلب حمایت صاحبان صنایع، زمین‌داران و نظامیان

۱۹۷- موضوع اعلامیه بالفور که دولت انگلستان در سال ۱۹۱۷ میلادی منتشر ساخت، چه بود؟

- (۱) به رسمیت شناختن رژیم اشغال‌گر صهیونیستی
(۲) اعلام نظر مساعد با ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین
(۳) اعلام قیومیت رسمی انگلستان بر سرزمین فلسطین
(۴) پیشنهاد تقسیم سرزمین فلسطین به دو کشور یهودی و عربی

۱۹۸- تلفات کدام کشورها در جنگ جهانی دوم، بیش از سایرین بود؟

- (۱) آلمان و فرانسه (۲) روسیه و ژاپن (۳) آلمان و روسیه (۴) فرانسه و ژاپن

۱۹۹- در پایان جنگ جهانی دوم، منطقه اروپای شرقی بر پایه توافق‌هایی که از پیش، میان سران متفقین صورت گرفته بود، چه سرنوشتی یافت؟

- (۱) دولت‌های مردمی و بی‌طرف در آن منطقه به قدرت رسیدند. (۲) تحت تسلط سیاسی - نظامی شوروی قرار گرفت. (۳) وارد پیمان‌هایی نظامی به رهبری آمریکا و انگلستان شد. (۴) میان بلوک‌های غرب و شرق تقسیم شد.

۲۰۰- در نتیجه کدام حادثه، کشور آمریکا به طور رسمی وارد جنگ جهانی دوم شد؟

- (۱) غرق شدن چند ناو آمریکایی در حملات زیردریایی‌های آلمان
(۲) هجوم ارتش آلمان به شوروی و احتمال دسترسی به چاه‌های نفت آن
(۳) اشغال شبه‌جزیره بالکان و اروپای شرقی به دست نیروهای محور
(۴) ادعای حمله ژاپنی‌ها به ناوگان آمریکا در اقیانوس آرام

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (تاریخ ۱)، شماره ۲۰۱ تا ۲۱۰ و زوج درس ۲ (تاریخ ۲) شماره ۲۱۱ تا ۲۲۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

تاریخ (۱) (سؤالات ۲۰۱ تا ۲۱۰)

۲۰۱- در کدام منابع تاریخی، گزارش‌هایی وجود دارد که بر حقوق اجتماعی و اقتصادی زنان در دوران ساسانی دلالت می‌نماید؟

- (۱) بخش‌هایی از اوستا که احتمالاً در زمان ساسانیان توسط موبدان تدوین شده است.
(۲) الواح کشف‌شده از تخت جمشید و گزارش‌های مورخین یونانی
(۳) قسمت‌هایی از کتاب اوستا که منسوب به زرتشت است.
(۴) آثار و متون دینی و حقوقی مربوط به دوره ساسانی و قرون نخستین اسلامی

۲۰۲- کدام گزینه، از ویژگی‌های نظام طبقاتی عصر ساسانی است؟

- (۱) به دلیل اهمیت فتوحات نظامی، قشر جنگجویان نسبت به دو قشر دیگر، در جایگاه بالاتری قرار گرفت.
(۲) اشراف‌زادگان فقط به امور جنگی، دیوانی، تولیدی و خدماتی، شکار و بزم می‌پرداختند.
(۳) حکومت، طبقات و قشرهای اجتماعی را به شدت زیر نظر داشت.
(۴) طبقه فرادست و حاکم، در مقایسه با گذشته، جامعه بسته‌تر و افراد محدودتری را دربر گرفت.

۲۰۳- لوح سنگی مجموعه قوانین حمورابی، در کدام شهر باستانی کشف شد؟

- (۱) تخت جمشید (۲) بابل (۳) نینوا (۴) شوش

۲۰۴- براساس گفته هرودت، کدام قانون درباره اختیارات قضایی شاه در دوره هخامنشی وجود داشته است؟

- (۱) نافرمانی و خیانت به شاه و کشور حتی در مورد شاهزادگان و دیگر اعضای خاندان شاهی مجازات مرگ داشت.
(۲) شاه نباید کسی را به سبب یک بار مرتکب جرمی شدن به مرگ محکوم نماید.
(۳) شاه بالاترین مرجع قضایی و قاضی‌القضات به شمار می‌رفت و در محاکمه‌های مهم، حکم نهایی را صادر می‌کرد.
(۴) پادشاهان در روزهای معینی از سال، شخصاً به شکایت و دادخواهی مردم عادی رسیدگی می‌کردند.

۲۰۵- کدام مورد از اقدامات شاپور دوم، پادشاه ساسانی در دوره حکومت خود می‌باشد؟

- (۱) به اسارت درآوردن والرین امپراتور روم (۲) پذیرش آیین مزدک
(۳) گوشمالی اعراب مهاجم (۴) اصلاحات اداری، نظامی و اقتصادی

۲۰۶- کدام واقعه بلافاصله پس از مرگ اسکندر در قلمرو وی اتفاق افتاد؟

- (۱) یکی از سرداران او به نام سلوکوس سلسله پادشاهی سلوکیان را تشکیل داد.
(۲) نافرمانی و شورش، مناطق مختلف ایران را فراگرفت.
(۳) سرداران اسکندر قلمرو پهناور او را بین خود تقسیم و تجزیه کردند.
(۴) جنگ‌های داخلی میان سرداران او برای به دست گرفتن قدرت آغاز شد.

۲۰۷- کدام یک از وقایع زیر، مربوط به دوران پادشاهی مهرداد دوم اشکانی می باشد؟

- (۱) اشکانیان تا رود فرات پیش رفتند و با دولت روم همسایه شدند.
(۲) امالات پارت و گرگان از دست سلوکیان خارج شدند.
(۳) روم با سپاهی بزرگ و مجهز به منطقه بین‌النهرین حمله کرد.
(۴) سپاه روم به فرماندهی کراسوس، در مقابل سپاه ایران مغلوب شد.

۲۰۸- وضعیت قوم پارس همزمان با به قدرت رسیدن مادها چگونه بود؟

- (۱) در آن زمان شاخه‌ای از خاندان هخامنشی، در فارس به مرکزیت شهر پاسارگاد، حکومت محلی قدرتمندی تشکیل داده بودند.
(۲) حکومت پارس، قوم ماد را تحت فرمان خود درآورد.
(۳) کوروش، قبیله‌های پارسی را که از حکومت ماد ناراضی بودند، متحد کرد.
(۴) در قسمت‌های جنوبی فلات ایران یعنی سرزمین پارس (استان فارس کنونی) و نواحی مجاور آن مستقر بودند.

۲۰۹- سوریه و فلسطین به ترتیب در زمان کدام پادشاه به تصرف حکومت هخامنشی درآمدند؟

- (۱) کمبوجیه - داریوش یکم
(۲) کوروش - کمبوجیه
(۳) داریوش یکم - کوروش
(۴) کوروش - کوروش

۲۱۰- جنگ ماراتن بین پادشاهی هخامنشی و کدام دولت - شهر یونانی و به چه علت درگرفت؟

- (۱) آتن - آتنی‌ها ملطیه را تشویق به شورش علیه هخامنشیان کردند و سپس به همراه شورشیان سارد را آتش زدند.
(۲) سارد - رقابت با امپراتوری هخامنشیان بر سر منطقه آسیای صغیر و شورش مردم این شهر و آتش زدن میلئوس
(۳) اسپارت - تصمیم خشایارشا برای انتقام‌گیری از یونانیان پس از شکست در اولین نبرد
(۴) میلئوس (ملطیه) - مردم این شهر علیه هخامنشیان شورش کردند و شهر سارد را آتش زدند.

زوج درس ۲

تاریخ (۲) (سوالات ۲۱۱ تا ۲۲۰)

۲۱۱- کمال‌الدین بهزاد، از نامورترین استادان کدام رشته هنری بود و در دوران حکومت کدام سلسله می زیست؟

- (۱) خوشنویسی - تیموریان
(۲) خوشنویسی - ایلخانان
(۳) نقاشی - ایلخانان
(۴) نقاشی - تیموریان

۲۱۲- شاعر و وزیر سلطان حسین میرزا بایقرا که پشتیبان و مشوق جدی هنر و هنرمندان بود، چه نام داشت؟

- (۱) حمدالله مستوفی
(۲) قوام‌الدین شیرازی
(۳) امیر علیشیر نوایی
(۴) عطاملک جوینی

۲۱۳- بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان خان، با کدام هدف انجام شد؟

- (۱) جذب مغولان به اسلام و فرهنگ ایرانی
(۲) پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی
(۳) احیای تجارت در مسیر جاده ابریشم
(۴) اتحاد و یکپارچگی سیاسی قلمرو ایلخانان

۲۱۴- به ترتیب تحولات زیر مربوط به دوران کدام فرمانرواهای سلجوقی می باشد؟

- «وسیع‌ترین قلمرو یک حکومت در ایران دوران اسلامی - از بین رفتن یا مطیع شدن بیشتر خاندان‌ها و حکومت‌های محلی»
(۱) ملکشاه - آلب ارسلان
(۲) ملکشاه - طغرل
(۳) آلب ارسلان - طغرل
(۴) آلب ارسلان - ملکشاه

۲۱۵- برف و سرمای شدید مانع کدام موفقیت نظامی سلطان محمد خوارزمشاه شد؟

- (۱) فتح همدان
(۲) فتح بغداد
(۳) شکست دادن مغولان
(۴) شکست قراختاییان

۲۱۶- آخرین مدرسه نظامیه تا چه زمانی فعال بود؟

- (۱) تا زمان هجوم چنگیز به ایران
(۲) تا تخریب مدارس نظامیه به دست اسماعیلیان
(۳) تا حمله هلاکو خان به بغداد
(۴) تا انقراض سلجوقیان به دست حکومت خوارزمشاهیان

۲۱۷- کدام مورد درباره کاخ‌ها و بناهای برج‌مانندی که از عصر غزنوی باقی مانده‌اند، صحیح است؟

- (۱) کاشی‌ها و گچ‌بری‌های آن‌ها نمونه‌ای عالی از هنر این دوره محسوب می‌شوند.
(۲) شامل بناهای مذهبی و غیرمذهبی تزئین‌شده با نقوش هندسی‌اند.
(۳) الگویی برای معماران در دوره‌های بعدی شدند.
(۴) آرامگاه متاهیر عصر خود بودند.

۲۱۸- کدام گزینه درباره «جرجیس بن جبرائیل» صحیح است؟

- (۱) پزشک، شیمی‌دان و فیلسوف ایرانی که آثار ماندگاری در زمینه پزشکی، شیمی و فلسفه نوشته است.
- (۲) از ریاضی‌دانان و منجمان ایرانی که به خدمت عباسیان درآمد و در رصدخانه بغداد مشغول فعالیت شد.
- (۳) به همراه حنین بن اسحاق و اسحاق بن حنین، از مترجمان برجسته بیت‌الحکمه بغداد بود.
- (۴) رئیس مدرسه جندی‌شاپور و پزشک پراوازه ایرانی بود که در دوره خلافت عباسی به بغداد رفت.

۲۱۹- مراکز و مؤسسات آموزشی که با حمایت حاکمان و دولت‌مردان غزنوی و سلجوقی تأسیس شدند و گسترش یافتند، بیشتر به تعلیم کدام علوم اختصاص داشتند؟

- (۱) فلسفه و حکمت
- (۲) علوم طبیعی
- (۳) ریاضیات و نجوم
- (۴) علوم دینی

۲۲۰- کدام گزینه، از تحولات دریانوردی و تجارت دریایی ایران در سده‌های سوم تا پنجم هجری است؟

- (۱) ایرانیان با توسعه نیروی دریایی، به سلطه مطلق رومیان بر دریای مدیترانه پایان دادند.
- (۲) کشورهای اروپایی با اجازه سلاطین و امیران ایرانی، پایگاه‌هایی تجاری در خلیج فارس تأسیس کردند.
- (۳) تجارت دریایی خلیج فارس با اروپا و حوزه شرق مدیترانه گسترش یافت.
- (۴) بندر سیراف به یکی از مراکز مهم مبادلات اقتصادی منطقه‌ای و جهانی آن روزگار تبدیل شد.

جغرافیا

۲۲۱- کلمه «UTC» به چه معنا است؟

- (۱) موقعیت‌یابی جهانی
- (۲) ساعت هماهنگ جهانی
- (۳) مبدأ اندازه‌گیری طول جغرافیایی
- (۴) زمان رسمی و محلی جهانی

۲۲۲- کدام شهر به عنوان مبدأ اندازه‌گیری طول جغرافیایی در نظر گرفته شده است؟

- (۱) لندن
- (۲) نیویورک
- (۳) برلین
- (۴) توکیو

۲۲۳- اذان صبح در کدام‌یک از شهرهای زیر زودتر از بقیه است؟

- (۱) ارومیه
- (۲) تهران
- (۳) همدان
- (۴) مشهد

۲۲۴- هنگام عبور از خط روزگردان، از غرب به شرق باید روز به تقویم شود و برعکس، هنگام عبور از شرق به غرب باید روز از تقویم شود.

- (۱) نیم - کم - نیم - اضافه
- (۲) یک - اضافه - یک - کم
- (۳) نیم - اضافه - نیم - کم
- (۴) یک - کم - یک - اضافه

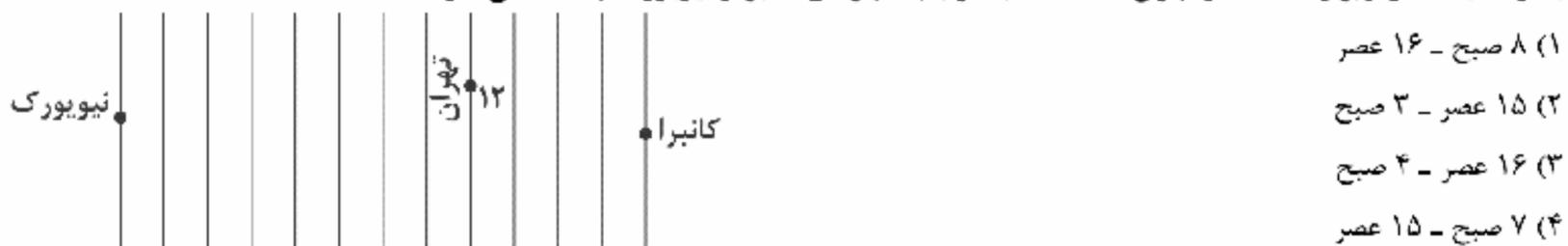
۲۲۵- کدام گزینه علت اصلی انحراف «خط روزگردان» را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) از مشکلات روز تقویمی در مکان‌های مختلف کشورها جلوگیری کند.
- (۲) حرکت زمین از غرب به شرق را به درستی تنظیم کند.
- (۳) مبدأ صفردرجه از غرب به شرق را به درستی تنظیم کند.
- (۴) ساعت‌ها در جهان به درستی جلو و عقب شوند.

۲۲۶- اگر در شهر تهران ساعت ۱۲ باشد و شهر لندن در ۵۲/۵ درجه غربی نسبت به آن واقع شده باشد، در شهر لندن ساعت چند است؟

- (۱) ۸:۳۰
- (۲) ۱۵:۳۰
- (۳) ۷:۳۰
- (۴) ۱۴:۳۰

۲۲۷- با توجه به شکل زیر و ساعت در تهران (۱۲:۰۰)، به ترتیب شهرهای کانبرا و نیویورک چه ساعتی دارند؟

۲۲۸- به ترتیب بیان کنید شهرهایی که روی نصف‌النهار ۱۲۰ درجه غربی و ۹۰ درجه شرقی قرار گرفته‌اند، چقدر با گرینویچ، اختلاف ساعت دارند؟

- (۱) +۸ و -۶
(۲) -۱۰ و +۸
(۳) +۱۰ و -۸
(۴) -۸ و +۶

۲۲۹- سامانه جی‌پی‌اس توسط کدام کشور طراحی و ابتدا برای چه مقاصدی تولید شد؟

- (۱) روسیه - نظامی
(۲) ایالات متحده آمریکا - اطلاعاتی
(۳) ایالات متحده آمریکا - نظامی
(۴) روسیه - اطلاعاتی

۲۳۰- کدام گزینه بیانگر مهم‌ترین کاربرد دستگاه‌های گیرنده GPS است؟

- (۱) تعیین موقعیت جغرافیایی
(۲) نمایش وضعیت آب و هوایی مکان
(۳) نمایش جهت‌های جغرافیایی و قبه
(۴) دسترسی به نقشه شهرها و مکان‌های مختلف

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۲۳۱ تا ۲۴۰) و زوج درس ۲ (جغرافیا ۲)، شماره ۲۴۱ تا ۲۵۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

جغرافیای ایران (سوالات ۲۳۱ تا ۲۴۰)

۲۳۱- کدام گزینه از ویژگی‌های رودهای ایران است؟

- (۱) در ایران بیشتر بارش‌ها در اوایل فصل پاییز و اواخر فصل بهار است.
(۲) رودهایی که از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند، دائمی و فصلی است.
(۳) با توجه به ناهمواری‌ها و جهت آن‌ها، هر چه از طرف غرب به شرق برویم، مقدار آب رودها بیشتر می‌شود.
(۴) رودهای مناطق نسبتاً خشک بیشتر طغیانی و اتفاقی هستند.

۲۳۲- کدام گزینه از دلایل خشک شدن دریاچه ارومیه است؟

- (۱) وجود موانعی که چرخه آب را در دریاچه تغییر داده است - حفر بی‌رویه چاه‌ها
(۲) نفوذ نکردن توده‌های غربی و سودانی - ایجاد چاه‌ها در وسط رودخانه
(۳) ایجاد ریزگردها از کشور ترکیه به این مکان - قطع درختان در اطراف دریاچه
(۴) آلوده کردن سطح آب دریا با حرکت قایق‌ها - استفاده زیاد از نمک دریاچه

۲۳۳- کدام گزینه نوع دریاچه‌های «زربار - پریشان - نیریز - مسیله» را از نظر فصلی و دائمی بودن به درستی بیان کرده است؟ (به ترتیب)

- (۱) دائمی - فصلی - فصلی - فصلی
(۲) فصلی - دائمی - فصلی - دائمی
(۳) دائمی - دائمی - فصلی - فصلی
(۴) فصلی - دائمی - دائمی - فصلی

۲۳۴- در سال ۱۳۱۶، ایران به استان و شهرستان تقسیم شد و کوچک‌ترین بخش تقسیمات کشوری بود.

- (۱) ۱۰ - ۴۹ - بلوک
(۲) ۲۴ - ۵۹ - بلوک
(۳) ۲۴ - ۵۹ - قصبه
(۴) ۱۰ - ۴۹ - قصبه

۲۳۵- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه به چهار ایالت دوره قاجار اشاره دارد؟

- الف) فارس و بنادر - آذربایجان
ب) تهران - خراسان و سمنان
ج) گیلان و مازندران - سیستان و بلوچستان
د) کرمان و بلوچستان - خراسان و سیستان
(۱) الف - ب
(۲) ب - ج
(۳) الف - د
(۴) ب - د

۲۳۶- کدام گزینه، نقشه تقسیمات کشوری «دهستان» را به درستی نشان می‌دهد؟

۲۳۷- در ایران بین سال‌های ۱۳۵۵ تا ۱۳۹۵، به ترتیب بیشترین و کم‌ترین رشد جمعیت مربوط به چه سال‌هایی بود؟

- (۱) (۱۳۸۵ - ۱۳۷۵) و (۱۳۶۵ - ۱۳۷۵) (۲) (۱۳۵۵ - ۱۳۶۵) و (۱۳۸۵ - ۱۳۹۵)
(۳) (۱۳۸۵ - ۱۳۹۵) و (۱۳۶۵ - ۱۳۵۵) (۴) (۱۳۶۵ - ۱۳۷۵) و (۱۳۵۵ - ۱۳۶۵)

۲۳۸- کدام استان‌ها در ایران کم‌ترین مهاجرپذیری را دارند؟

- (۱) ایلام - چهارمحال بختیاری (۲) زنجان - اردبیل
(۳) لرستان - سمنان (۴) یزد - همدان

۲۳۹- متخصصان برای دستیابی به میزان افزایش و کاهش جمعیت، چه عاملی را اندازه‌گیری می‌کنند؟

- (۱) میزان مهاجرت از روستا به شهر (۲) رشد طبیعی جمعیت
(۳) میزان مهاجرفرستی و مهاجرپذیری (۴) مدت زمان دو برابر شدن جمعیت

۲۴۰- کدام رودها به ترتیب از «جنوب شرقی» و «جنوب» به دریای خزر می‌ریزند؟

- (۱) سفیدرود و هراز - اترک و گرگان (۲) اترک و گرگان - سفیدرود و هراز
(۳) کورا و ارس - ولگا و اورال (۴) ولگا و اورال - کورا و ارس

زوج درس ۲

جغرافیا (۲) (سوالات ۲۴۱ تا ۲۵۰)

۲۴۱- زبان قوم سامی، زبان کدام مردم جهان است؟

- (۱) عرب و یهود (۲) جنوب و مرکز آفریقا
(۳) چینی و تبتی (۴) آمریکای لاتین و مرکزی

۲۴۲- کدام گزینه از عوامل گسترش برخی زبان‌ها و تغییر در نواحی زبانی است؟

- (۱) جنگ و فتح سرزمین‌ها (۲) بالا بردن ارتباطات و فناوری اطلاعات
(۳) کشف سرزمین‌های نو (۴) گسترش استعمار و مستعمرات

۲۴۳- کدام گزینه نقش مهمی در خلق چشم‌اندازهای فرهنگی دارد و یکی از مهم‌ترین شاخص‌های فرهنگی کدام است؟ (به ترتیب)

- (۱) دین - زبان (۲) باورها و اعتقادات - زیارتگاه‌ها
(۳) هنرهای نمایشی - دین (۴) معماری - نقاشی

۲۴۴- «بانکداری - تولید کفش - خرید و فروش - استخراج معادن»، مربوط به کدام نوع از فعالیت‌های اقتصادی هستند؟ (به ترتیب)

- (۱) دوم - سوم - سوم - دوم (۲) سوم - دوم - سوم - اول
(۳) دوم - دوم - سوم - دوم (۴) سوم - دوم - اول - اول

۲۴۵- بیشتر برنج دنیا در کشت می‌شود.

- (۱) جنوب شرقی آسیا (۲) آمریکای شمالی
(۳) آمریکای جنوبی (۴) اروپای غربی

۲۴۶- کدام یک از گزینه‌ها محصولات پلانتیشن را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) کائوچو - برنج - سیب‌زمینی - انبه (۲) موز - گندم - جو - ذرت
(۳) برنج - سیب‌زمینی - گوجه‌فرنگی - نخودفرنگی (۴) کاکائو - آناناس - موز - چای

۲۴۷- با توجه به شکل مقابل، کدام قسمت از کشور ایتالیا یکی از نواحی مهم صنعتی در جهان است؟

- (۱) الف (۲) ب
(۳) ج (۴) د

۲۴۸- در کدام گزینه تعریف «ثروت» به درستی بیان شده است؟

- (۱) کالا و خدماتی که بر مبنای ارزش یک پول است.
(۲) مجموعه درآمد و دارایی افراد اعم از پول و وسایل دیگر را می‌گویند.
(۳) هر آنچه که قابلیت فروش و تبدیل شدن به پول را دارد.
(۴) درآمد سرانه یک فرد و سود ناخالص ملی را می‌گویند.

۲۴۹- در نظام سرمایه‌داری جهانی، «چین - بنگلادش - استرالیا» به ترتیب از نظر اقتصادی جزء کدام نواحی هستند؟

- (۱) پیرامون - مرکز - نیمه پیرامون
(۲) نیمه پیرامون - پیرامون - مرکز
(۳) پیرامون - نیمه پیرامون - مرکز
(۴) نیمه پیرامون - مرکز - پیرامون

۲۵۰- کشورهای عضو اتحادیه آکو در کدام موقعیت جغرافیایی قرار دارند؟

- (۱) آسیای غربی (۲) آسیای جنوب شرقی (۳) آمریکای جنوبی (۴) آمریکای شمالی و مرکزی

جامعه‌شناسی (۳)

۲۵۱- به ترتیب هر عبارت به کدام مفهوم یا موضوع اشاره دارد؟

- در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرد.
- انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن کار علم نیست.
- انگیزه رقابت از بین می‌رود و تلاش و شایستگی افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته می‌شود.
- نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق.
(۱) تفاوت‌های اسمی - غلبه رویکرد تبیینی - نادیده گرفتن ساختارهای اجتماعی - رویکرد عادلانه
(۲) قشربندی اجتماعی - شکل‌گیری دانش انتقادی - حذف مالکیت خصوصی - طرفداران قشربندی اجتماعی
(۳) نابرابری‌های طبیعی - غلبه رویکرد تبیینی - انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر - مخالفین قشربندی اجتماعی
(۴) قشربندی اجتماعی - جدایی دانش از ارزش - حذف مالکیت خصوصی - رویکرد عادلانه

۲۵۲- عبارت‌های زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط هستند؟

مدل لیبرال	(ج)	تفاوت‌های اسمی	(د)
(ب)	بازگشت دعاوی تجویزی به علوم اجتماعی	(الف)	تقبیح تبعیض نژادی

- زبان و لهجه

- جامعه‌شناسی انتقادی

- رقابت را در زندگی اجتماعی ضروری می‌دانند.

- غلبه رویکرد تفسیری

- (۱) الف - د - ب - ج (۲) د - ج - الف - ب (۳) الف - ب - د - ج (۴) الف - ج - د - ب

۲۵۳- هر عبارت پیامد، معنا یا مفهوم و علت کدام گزینه است؟ (به ترتیب)

- تأیید و تثبیت قشربندی اجتماعی

- نقطه آغاز رقابت و نقطه پایان رقابت عادلانه نیست.

- فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی

(۱) طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی - مدل لیبرال و مدل کمونیستی - شکل‌گیری معیارهای علمی تا براساس آن وضعیت موجود را ارزیابی کنند و آن را حفظ کنند.

(۲) تأکید بر کارکردهای قشربندی اجتماعی - طرفداران قشربندی اجتماعی و مخالفان قشربندی اجتماعی - جامعه‌شناسی را به داوری درباره ارزش‌ها و انتقاد از آن‌ها می‌کشاند.

(۳) نادیده گرفتن نقش انسان‌ها در پیدایش قشربندی اجتماعی - مخالفان قشربندی اجتماعی و طرفداران قشربندی اجتماعی - جامعه‌شناسی را به ترسیم تصویری از وضعیت مطلوب کشاند تا راه عبور از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را پیشنهاد دهد.

(۴) تأکید بر کارکردهای قشربندی اجتماعی - مدل لیبرالی و مدل طرفداران عدالت اجتماعی - جامعه‌شناسی را به داوری درباره ارزش‌ها و انتقاد از آن‌ها می‌کشاند.

۲۵۴- مدل‌های زیر به ترتیب با کدام گزینه مرتبط هستند؟

(۱) مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید - افراد توانمند و کوشا به اندازه اسنحقاقی که دارند، از مزایای اجتماعی برخوردار می‌شوند و راه پیشرفت مادی برای آن‌ها وجود دارد - قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست انسان‌هاست.

(۲) به دنبال برقراری عدالت اجتماعی هستند اما به بهانه عدالت اجتماعی، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین می‌برند - معتقدند اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایط یکسانی خواهند داشت - نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق.

(۳) نابرابری‌های اجتماعی ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست، بلکه نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد - معتقدند که از گذشته تا حال هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است یعنی قشربندی پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است - نابرابری‌های طبیعی را بهانه‌ای برای نابرابری‌های اجتماعی قرار داده‌اند و قشربندی را طبیعی می‌دانند.

(۴) نه اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار می‌سپارد و نه دخالت همه‌جانبه دولت را می‌پذیرد - عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد و همگان شرایطی یکسان خواهند داشت - نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند و عادلانه‌اند و برای بقای جامعه ضرورت دارند.

۲۵۵- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) از درون رویکرد تفسیری، نوع جدیدی از جامعه‌شناسی پدید آمد که نه تنها به توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی بسنده می‌کند بلکه آن‌ها را با ملاک‌های ارزشی و هنجاری ارزیابی می‌کند.

(ب) جامعه‌شناسی انتقادی با پذیرش رویکرد تفسیری معتقد است که تمامی معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست.

(ج) جهان اجتماعی از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست و پیامدهای آن نیز باقی است و با تغییر جهان اجتماعی موجود الزام‌هایش نیز برداشته می‌شود.

(د) عدالت همواره مورد توجه و علاقه انسان‌ها بوده است و برای همه دیدگاه‌هایی که درباره آن سخن می‌گویند، اغلب اهمیت یکسانی دارد.

(۲) غ - ص - غ - ص

(۱) ص - غ - ص - غ

(۴) ص - غ - ص - ص

(۳) غ - ص - ص - غ

۲۵۶- کدام گزینه در ارتباط با «ارزیابی دستاوردهای جامعه‌شناسی انتقادی» و «مدل کمونیستی» به ترتیب درست و نادرست است؟

(۱) هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد - در این رویکرد، نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود اما به دلیل این‌که انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

(۲) می‌پذیرد که امکان شناخت و دریافت حقایق را دارد و باید برای دسترسی به آن‌ها تلاش کند، انسان‌ها ممکن است زندگی خود را براساس آن‌ها تنظیم کنند یا برخلاف آن‌ها عمل کنند - اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار نمی‌سپارد و دخالت همه‌جانبه دولت را نمی‌پذیرد.

(۳) معتقد است برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها نباید اراده فرد یا گروه بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود یا فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند - معتقدند که رویکرد قشربندی اجتماعی ناعادلانه است و حذف مالکیت خصوصی را راه‌حل مناسبی برای برقراری عدالت اجتماعی در جامعه نمی‌داند.

(۴) عدالت را به معنای صرفاً نقد و سرکوب سلطه محدود نمی‌کند و ظلم به خویشان و ظلم به طبیعت و دیگران را نیز از مصادیق سلطه می‌داند - اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد.

۲۵۷- در ارتباط با جامعه‌شناسی انتقادی کدام گزینه به ترتیب به سوالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- مهم‌ترین هدف جامعه‌شناسی انتقادی چیست؟

- چرا رویکردهای تبیینی و تفسیری را محافظه‌کار می‌دانند؟

- معنای علم در رویکرد جامعه‌شناسی انتقادی کدام نیست؟

(۱) نقد سلطه در روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها - زیرا تلاش می‌کنند تا از محدودیت‌های علم تجربی رها شوند و بدیده‌های اجتماعی را ارزیابی کنند - علمی است که از وضعیت موجود انتقاد می‌کنند و می‌خواهد برای عبور از وضع موجود و رسیدن به وضع مطلوب راه‌حل ارائه کند.

(۲) نقد وضعیت موجود جهان اجتماعی و تجویز راه‌حلی برای رسیدن به یک وضعیت بهتر - انسان‌ها را در برابر وضعیت موجود، منفعل و مجبور می‌سازند - داوری علمی درباره ارزش‌ها را خارج از قلمرو علوم اجتماعی می‌دانند و غیرعلمی قلمداد می‌شود و دانش و ارزش دو قلمرو متمایز و متقابل را دارند.

(۳) کشف حقایق یا فضایی تا براساس آن‌ها به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد - یک وجه زندگی اجتماعی را برجسته می‌کنند و وجه دیگر را نادیده می‌گیرند - به معنای حسی و تجربی آن محدود نمی‌شود و تلاش می‌کند از محدودیت‌های علم تجربی رها شود تا بتواند معیارهایی برای ارزیابی بدیده‌های اجتماعی جست‌وجو کند.

(۴) چشم‌پوشی از ساختارهای اجتماعی و آثار و پیامدهای مخرب آن‌ها - کار داوری درباره ارزش‌ها را خارج از قلمرو علوم اجتماعی می‌دانستند و غیرعلمی قلمداد می‌کردند - انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن کار علم نیست و این اعتقاد به عنوان جدایی دانش از ارزش بیان شد.

۲۵۸- به ترتیب کدام گزینه «اشتراک جامعه‌شناسی انتقادی و جامعه‌شناسی تفسیری»، «علت نابرابری‌های اجتماعی در دیدگاه جامعه‌شناسان» و

«وظیفه جامعه در رویکرد عادلانه» را نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

(۱) بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند - توزیع نابرابر مزایای اجتماعی - امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید.

(۲) به نقد سلطه در روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌پردازند - ثروت، قدرت و دانش به صورت نابرابر میان افراد توزیع شده‌اند - نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند.

(۳) تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست - تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی - با حذف مالکیت خصوصی انگیزه رقابت را از بین می‌برد تا تلاش و شایستگی افراد توانمند راه پیشرفت مادی همگان را تأمین کند.

(۴) جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست خود انسان‌ها ایجاد شده‌اند، سازندگان خود را زیر سلطه درمی‌آورند - روابط سلطه - برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی تدابیر بیشتری بیندیشد مثلاً از ثروتمندان مالیات بگیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده کند.

۲۵۹ هر عبارت مصداق کدام گزینه است؟ (به ترتیب)

- در جوامع سوسیالیستی، مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود نداشت.

- طرح خانه‌سازی عمومی برای اقشار کم‌درآمد در برزیل

- تفاوت در قد، هوش، ثروت و تحصیلات

(۱) طرفداران عدالت اجتماعی - حوزه برابری - تفاوت‌های رتبه‌ای

(۲) مخالفان قشربندی اجتماعی - حوزه برابری و رقابت - نابرابری اجتماعی

(۳) رویکرد عادلانه - رویکرد مخالفین قشربندی اجتماعی - تفاوت‌های اسمی

(۴) حوزه برابری - حوزه رقابت و حوزه برابری - تفاوت‌های رتبه‌ای

۲۶۰- کدام گزینه جدول زیر را به ترتیب کامل می‌کند؟

(الف)	تبیین	طرفداران قشربندی اجتماعی
از درون رویکرد تفسیری پدید آمد.	(ج)	(ب)

(۱) جامعه‌شناسی تجویزی - افراد توانمند به اندازه استحقاقی که دارند، از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند - خلق و بازسازی ارزش‌ها

(۲) جامعه‌شناسی تبیینی - افرادی که در طبقه اجتماعی پایین متولد می‌شوند، حتی با داشتن شایستگی و تلاش برابر با افرادی که در طبقه اجتماعی بالا متولد می‌شوند، به سادگی امکان رقابت ندارند - کشف و بازخوانی واقعیت‌ها

(۳) جامعه‌شناسی انتقادی - در نظام فئودالی دهقانان شبیه برده بودند، مالک چیزی نبودند و به فئودال تعلق داشتند - کشف و بازخوانی واقعیت‌ها

(۴) جامعه‌شناسی انتقادی - می‌توانند نابرابری اجتماعی میان افرادی که در طبقات اجتماعی مختلف متولد می‌شوند را توضیح دهند - خلق و بازسازی ارزش‌ها

جامعه‌شناسی (۱)

۲۶۱- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

الف) در هر جهان اجتماعی به هر شکل از زندگی، خانواده نمی‌گویند، بلکه تنها شکلی از زندگی که براساس عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای نهاد خانواده باشد، پذیرفته می‌شود.

ب) جهان اجتماعی خودباخته به روش تقلیدی عمل می‌کند و نمی‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد و به جهان اجتماعی‌ای که مبهوت و مقهور آن شده است، ملحق می‌شود.

ج) طی قرن بیستم، متفکران جهان غرب آثار متعددی درباره بحران‌های هویتی این جهان نوشته‌اند و از شکل‌گیری دوران بعد از تجدد یا پسامدرن سخن گفته‌اند.

د) در صورتی‌که اعضای یک جهان اجتماعی، واقعیت‌ها و آرمان‌های خود را فراموش نکنند، آن جهان اجتماعی دارای هویت حقیقی است.

۱) غ - ص - ص - غ ۲) ص - غ - ص - غ ۳) غ - غ - ص - ص ۴) ص - ص - غ - ص

۲۶۲- عبارتهای زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط هستند؟

- بحران هویت

- از خودبیگانگی فطری

- ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.

- جهان اجتماعی توحیدی

(د)	تنزل فرهنگی	(الف)	(ج)
عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود.	(ب)	جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.	انسان را با حقیقت خود و جهان هستی آشنا می‌کند.

۱) د - الف - ب - ج ۲) الف - د - ب - ج ۳) ب - ج - د - الف ۴) الف - ب - د - ج

۲۶۳- کدام گزینه در ارتباط با «انواع روابط جهان‌های اجتماعی» و «هویت فرهنگی جهان اجتماعی» به ترتیب درست و نادرست است؟

۱) روابط گاهی در محدوده هنجارها و نمادها یا در شیوه‌های زندگی است و گاهی در سطح عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی است - هویت فرهنگی جهان اجتماعی با هویت اجتماعی افراد ارتباط دارد و پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است.

۲) جهان اسلام در سده‌های نخستین رویارویی با جهان‌های اجتماعی دیگر با حفظ هویت فرهنگی خود به تعامل با آن‌ها پرداخت و به همین دلیل، عناصر سازگار با هویت آن‌ها را گرفت و در موارد مورد نیاز آن‌ها را پذیرفت - هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و برای آن‌ها مهم باشد، دوام می‌آورد.

۳) جهان اجتماعی‌ای که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند، به آن ملحق می‌شود، جهان اسلام در رویارویی با فرهنگ‌های دیگر، زمینه تحولات هویتی آن‌ها را پدید آورد - هرگاه عقاید و ارزش‌ها اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جهان اجتماعی از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی مواجه می‌شود.

۴) ممکن است یک جهان اجتماعی در مواجهه با جهان اجتماعی دیگر، ضمن پذیرش بخش‌هایی از آن، هویت جدیدی به دست آورد و بدون این‌که به جهان اجتماعی مقابل ملحق شود، دچار تحولات هویتی گردد - هویت فرهنگی جهان اجتماعی در پرتو هویت اجتماعی افراد شکل می‌گیرد و فرصت شکل‌گیری هر نوع هویت‌های اجتماعی خانوادگی و شغلی متناسب با افراد را پدید می‌آورد.

۲۶۴ هر عبارت به ترتیب مصداق کدام پدیده است؟

- تداوم شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی

- مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب

- عدم توان پاسخ‌گویی جهان اجتماعی به نیازهای جسمانی و فطری

- آدمی را نه تنها از حقیقت جهان بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می‌کند.

۱) تعارض فرهنگی - غربزدگی - فرهنگ دنیاگریز - جهان اجتماعی سکولار و دنیوی

۲) تنزل فرهنگی - غربزدگی - علل درونی تحولات هویتی - جهان اجتماعی مشرکانه اساطیری

۳) تعارض فرهنگی - خودباختگی فرهنگی - بن‌بست‌های درونی - علل بیرونی تحولات هویتی

۴) بحران هویت - از خودبیگانگی تاریخی - فرهنگ دنیاگریز - جهان اجتماعی سکولار و دنیوی

۲۶۵- هر عبارت به کدام نوع جهان اجتماعی یا دوران تاریخی اشاره می‌کند؟ (به ترتیب)

- براساس نیازها، مشکلات و مسائل خود با جهان اجتماعی دیگر رویارو می‌شود.

- بسیاری از متفکران شکل‌گیری آن را تحول هویت جهان متجدد می‌دانند.

- در مواجهه با فرهنگ دیگر هویت تاریخی خود را از یاد می‌برند.

- با عبور از عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی، به عقاید و ارزش‌های دنیوی و سکولار روی آورد و هویت جدیدی پیدا کرد.

(۱) جهان اجتماعی فعال و خلاق - دوران پسامدرن - جهان خودباخته - جهان غرب

(۲) جهان اجتماعی توحیدی - جهان مدرن - جهان خودباخته - جهان اجتماعی اساطیری

(۳) جهان اجتماعی فعال و خلاق - جهان متجدد - جهان غربزده - جهان خودباخته

(۴) جهان اجتماعی توحیدی - دوران پسامدرن - جهان غربزده - جهان اجتماعی اساطیری

۲۶۶ پیامد عبارت‌های زیر را به ترتیب کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

- کاستی و خلأ معنوی

- شکل‌گیری عقاید و ارزش‌های مشترک

- فراموش کردن خداوند

- خودباختگی فرهنگی جوامع غیرغربی

(۱) کپولت و مرگ جهان اجتماعی - هویت فرهنگی جهان اجتماعی - فراموشی انسان از جهان - تعامل با جهان غرب

(۲) بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی - هویت فرهنگی جهان اجتماعی - فراموشی انسان از خود - غربزدگی

(۳) شکل‌گیری فرهنگ دنیاگرای - هویت اجتماعی افراد - فراموشی انسان از خود - مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب

(۴) تشویق متفکران اجتماعی برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی جهان اجتماعی - هویت اجتماعی افراد - فراموشی انسان از خود - غربزدگی

۲۶۷- به ترتیب هر یک از عبارت‌های زیر با کدام موضوع مرتبط‌اند؟

- جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم تنها عناصر عقلی این دو فرهنگ را اخذ کرد.

- ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد

- فطرت آدمی در این جهان به آرامش نمی‌رسد و به اضطراب و تشویش گرفتار می‌شود.

- محصول عضویت گروهی افراد

(۱) اهمیت عقل و عقلانیت - تزلزل فرهنگی - از خودبیگانگی تاریخی جهان اجتماعی - هویت فرهنگی جهان اجتماعی

(۲) دخل و تصرف در دانش اسلامی - علل درونی تحولات هویتی - جهان اجتماعی خودباخته - هویت اجتماعی افراد

(۳) تناسب جهان‌شناسی توحیدی - علل درونی تحولات هویتی - از خودبیگانگی حقیقی جهان اجتماعی - هویت اجتماعی افراد

(۴) شکل‌های متفاوت روابط جهان‌های اجتماعی - بحران هویت - جهان اجتماعی خودباخته - هویت فرهنگی جهان اجتماعی

۲۶۸ کدام گزینه به درستی پاسخ سوالات زیر را نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

- پیامد عدم توان جهان اجتماعی در سامان‌دهی کنش‌های اجتماعی براساس فرهنگ خود چیست؟

- تصویر انسان در جهان‌های اجتماعی که دچار از خودبیگانگی حقیقی شده‌اند، چگونه است؟

- چگونه یک جهان اجتماعی می‌تواند زمینه گسترش و پیشرفت خود را فراهم آورد؟

(۱) تعارض فرهنگی - سرابی از حقیقت - جهان اجتماعی در رویارویی با فرهنگ‌های دیگر زمینه تحولات هویتی آن‌ها را پدید آورد و با عبور از عقاید

و ارزش‌های آن‌ها، در محدوده هنجارها و شیوه زندگی، عناصری را از جهان اجتماعی مقابل بگیرد و آن‌ها را تغییر دهد.

(۲) تزلزل فرهنگی - عصیانگر و معترض - جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی

به لایه‌های عمیق آن سرایت کند و به مرور زمان به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند و زمینه بسط خود را فراهم می‌کند.

(۳) بحران هویت - خودآگاه و فعال - هنجارها و شیوه زندگی خود را حفظ نماید و در ارتباط با جهان‌های دیگر در محدوده عقاید و ارزش‌ها عناصری

را از جهان اجتماعی مقابل دریافت کند و مطابق نیازها و مسائل خود با جهان اجتماعی دیگر رویارو شود.

(۴) تزلزل فرهنگی - سرابی از حقیقت - عقاید و ارزش‌های خود را حفظ نماید و با جهان‌های اجتماعی دیگر تعامل و داد و ستد داشته باشد و در

محدوده هنجارها و شیوه زندگی، عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد و در صورت لزوم، تغییرات لازم را در آن‌ها پدید آورد.

۲۶۹- کدام گزینه به ترتیب عبارت‌های زیر را به درستی تکمیل می‌کنند؟

- اگر فرهنگی که گرفتار ، و تحول می‌شود، فرهنگی باطل باشد و جهت تغییرات به سوی فرهنگ حق باشد، تحول فرهنگی است.

- بسیاری از فرهنگ‌ها همانند مصر و ایران در تعامل با جهان اسلام، عقاید و ارزش‌های توحیدی آن را پذیرفتند و به فرهنگ اسلام

- جهان غرب با عبور از عقاید و ارزش‌های به عقاید و ارزش‌های روی آورد و هویت جدیدی پیدا کرد.

(۱) تزلزل - بحران - مثبت - ملحق شدند - مسیحیت قرون وسطی - دنیوی

(۲) بحران - تزلزل - جامعه اموی به جامعه نبوی - ملحق شدند - توحیدی - سکولار

(۳) تزلزل - تعارض - مثبت - متناسب شدند - مسیحیت قرون وسطی - دنیوی

(۴) تعارض - بحران - جامعه اموی به جامعه نبوی - پیوستند - توحیدی - سکولار

۲۷۰- کدام گزینه به ترتیب نمودارهای زیر را کامل می‌کند؟

هویت خانوادگی افراد ← خانواده‌ها ← (الف) ← هویت فرهنگی جهان اجتماعی

جهان اجتماعی (۱) ← تزلزل فرهنگی ← (ب) ← تحول فرهنگی جهان اجتماعی (۲)

(۱) نهاد خانواده - تعارض فرهنگی - بحران هویت فرهنگی

(۲) هویت اجتماعی خانواده - تغییرات فرهنگی - تزلزل فرهنگی

(۳) نهاد خانواده - بحران هویت فرهنگی - تعارض فرهنگی

(۴) هویت اجتماعی خانواده - بحران هویت فرهنگی - تغییرات فرهنگی

جامعه‌شناسی (۲)

۲۷۱- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) غرب به نخبگان جوامع غربی القا می‌کرد که پیروی از فرهنگ غرب تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌ها است.

(ب) اندیشه‌های پسامدرن ظرفیت توجیه علمی حضور جهانی غرب را در حالی که سیاست و اقتصاد آن ابعاد جهانی پیدا کرده است را ندارند.

(ج) چالش‌های معنوی، اخلاقی و عاطفی، چالش‌های برخاسته از عمق فرهنگ غرب هستند.

(د) در قرن نوزدهم، جامعه‌شناسان به دنبال آن بودند که درباره حقایقی که پیامبران از طریق وحی درباره جامعه بشری بیان کرده‌اند با استدلال‌های عقلی داوری کنند.

(۱) ص - ص - غ - ص

(۲) غ - ص - ص - غ

۲۷۲- به ترتیب علت، مفهوم و پیامد عبارت‌های زیر در کدام گزینه به درستی نشان داده شده است؟

- آغاز بحران معرفتی جدید

- دین‌های جدید و عرفان‌های رنگارنگ همانند فارچ در فرهنگ غرب روییده‌اند.

- تردید در روش معرفتی فرهنگ قرون وسطی

(۱) محدود شدن علم تجربی به امور طبیعی - افول سکولاریسم - بسنده کردن به روش تجربی به عنوان تنها راه درست برای شناخت جهان هستی

(۲) وابستگی علم تجربی به معرفت‌های غیرتجربی و غیرحسی - ظهور سکولاریسم - نادیده گرفتن شناخت حسی و تجربی و بسنده کردن به استدلال‌های عقلی

(۳) تردید در بنیان‌های هویتی فرهنگ غرب - پساسکولاریسم - غیرعلمی دانستن آگاهی‌ها و علوم جوامع دیگر و بسنده کردن به کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا

(۴) محدودیت‌های علمی دانش تجربی - بحران معنویت - نادیده گرفتن وحی و شهود در شناخت علمی و بسنده کردن به شناخت عقل و تجربی

۲۷۳- عبارت‌های زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط هستند؟

- افول روشنگری

- قدرت آن‌ها ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی کشورهای مسلمان نداشت.

- بحران‌های معرفتی و معنوی

- روشنفکران چپ کشورهای اسلامی

شکل‌گیری جریان‌های پست‌مدرن	(ج)	(الف)	حاکمان سکولار
(ب)	به عمیق‌ترین لایه فرهنگ غرب تعلق دارد.	اعتراضات آنان از نوع اعتراضات طی قرن بیستمی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری بود.	(د)

(۲) ج - الف - ب - د

(۱) ب - د - ج - الف

(۴) الف - ج - د - ب

(۳) ب - د - الف - ج

۲۷۴ کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با ویژگی‌های «منورالفکران» و «پیامدهای گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی»، نادرست و درست است؟

(۱) نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند، بلکه حضور سیاسی و اقتصادی آنان را فرصت می‌دانستند - برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌وجوی سنت‌های مقدس و دینی واداشت.

(۲) مفهوم ناسیونالیسم برای آن‌ها بی‌معنا یا منفور بود و در مقابل به اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متجدد روی آورده بودند - خرافه‌پرستی، شیطان‌پرستی و انواع بازسازی‌شده ادیان و عرفان‌های شرقی و سرخ‌پوستی نمونه‌هایی از رونق بخشیدن به بازار معنویت‌های کاذب و دروغین هستند.

(۳) همانند بیدارگران اسلامی، بیداری را در بازگشت به اسلام می‌دانستند نه در تقلید از رفتار فرنگیان - مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند به سوی هویت دنیوی فرا خواند.

(۴) مانند بیدارگران اسلامی، خواستار اصلاح رفتار دولت‌ها در کشورهای اسلامی بودند - با اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در قرن بیستم به پوچ‌گرایی، یأس و ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها انجامید.

۲۷۵- هر عبارت مصداق کدام گزینه است؟ (به ترتیب)

- غرب‌گرایان این جوامع دیگر بار به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی روی آوردند.

- به حیوان فرتوتی می‌ماند که با وجود جثه عظیم خود، زمین‌گیر و آسیب‌پذیر شده است.

- ترجمه منورالفکران از اومانیزم در ایران

- علت تداوم باورهای دینی و معنوی در زندگی انسان

(۱) منورالفکران غرب‌گرا - سکولاریسم - آدمیت - بحران معنویت

(۲) نسل دوم غرب‌گرایان - پساسکولاریسم - آدمیت - انکار حقایق قدسی

(۳) نسل اول غرب‌گرایان - فرهنگ غرب - بیداری - نیاز فطری

(۴) روشنفکری چپ - فرهنگ غرب - آدمیت - نیاز فطری

۲۷۶- پاسخ سوالات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟ (به ترتیب)

- تردید در روشنگری به چه معناست؟

- علت آسیب‌پذیری بیشتر دولت‌های مسلمان در برابر کشورهای غربی چه بود؟

- کدام دانشمندان را پسامدرن می‌خوانند؟

(۱) تردید در هويت معرفت‌شناختی جهان مدرن - دوری از سنت‌های دینی و اسلامی - از اصول جهان مدرن عبور کرده و به فراسوی آن رسیده‌اند.

(۲) تردید در فلسفه روشنگری - قدرت نظامی، سیاسی و اقتصادی و جاذبه‌های دنیوی کشورهای غربی - بر اصول روشنگری علم مدرن را تأکید کرده‌اند.

(۳) تردید درباره بنیان‌های هویتی فرهنگ غرب - تضعیف عزت و استقلال کشورهای اسلامی - ظرفیت توجیه علمی حضور جهانی فرهنگ غرب را دارند.

(۴) تردید در اصول و مبانی فرهنگ غرب - دوری از سنت‌های معنوی و دنیوی - توان معرفتی لازم برای دفاع از ابعاد گسترده اقتصادی و سیاسی جهان غرب را ایجاد می‌کنند.

- ۲۷۷- به ترتیب بیان کنید در ارتباط با چالش‌های جهانی غرب کدام گزینه درست است و در دیدگاه بیدارگران نخستین، خطر غرب در چه بود؟
- ۱) ابتدا چالش‌های معرفتی، معنوی، اخلاقی و عاطفی ظاهر می‌شوند و سپس چالش‌های اقتصادی، سیاسی و نظامی رخ می‌دهند - سلطه‌گری و قدرت فرهنگی
 - ۲) تمامی چالش‌های جهانی مانند اخلاقی، معرفتی و فرهنگی از عمیق‌ترین لایه فرهنگ معاصر غرب و روح و شالوده آن برمی‌خیزند - جاذبه‌های دنیوی
 - ۳) علت این چالش‌های جهانی درونی است نه بیرونی و فرهنگ غرب نمی‌تواند آن را به دیگران نسبت دهد - سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی
 - ۴) چالش‌های جهانی به تدریج و یکی پس از دیگری آشکار می‌شوند، اغلب پایان می‌یابند و چالش‌های جدید جایگزین می‌شوند - جاذبه‌های سیاسی و اقتصادی

۲۷۸- هر عبارت به کدام جریان سیاسی، بحران و دوره تاریخی اشاره دارد؟ (به ترتیب)

- بیشتر در لژهای فراماسونری سازمان می‌یافتند.

- ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن

- تردید در روش معرفتی نادیده گرفتن عقل و تجربه

۱) روشنفکران غربگرا - بحران علمی معرفتی - قرون وسطی

۲) منورالفکران غربگرا - بحران معرفتی علمی - رنسانس

۳) منورالفکران غربگرا - بحران معنویت - پسامدرن

۴) بیدارگران - بحران معنویت - رنسانس

۲۷۹- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را به درستی کامل می‌کند؟

فرهنگ مدرن	بسیاری از نخستین بیدارگران اسلامی	حاکمان سکولار کشورهای مسلمان
(ب)	(ج)	(الف)

- ۱) انتشار اسکناس با نماد پان ترکیسم - توجیه دینی رفتارهای دنیوی - از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند.
- ۲) حفظ ساختارهای پیشین - مطرح شدن سکولاریسم به صورت آشکار - دوری مسلمانان از عمل به اسلام را عامل ضعف جوامع اسلامی می‌دانستند.
- ۳) تغییر خط عربی به لاتین - توجیه دنیوی گرایش‌های دینی - قومیت‌های مختلف را درون امت واحد اسلامی به رسمیت می‌شناختند.
- ۴) وابسته به قدرت جهانی استعمار - بازگشت دین به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها - دلیل قدرتمندی جوامع غربی را در بازگشت نگاه معنوی و دنیوی در فرهنگ عمومی آنان می‌دانستند.

۲۸۰- کدام گزینه عبارت‌های زیر را به درستی کامل می‌کند؟ (به ترتیب)

- حرکت‌های اجتماعی روشنفکران چپ در چارچوب اندیشه‌های و بود.

- دو عنصر برتر فرهنگ اسلامی یعنی و اغلب در حاشیه مناسبات قدرت‌های قومی، باقی مانده بودند.

- قدرت غرب با به آرمان‌های انقلاب فرانسه فرسید.

۱) ناسیونالیستی - سوسیالیستی - مارکسیستی - فقهات - عدالت - انکار حقایق قدسی

۲) سوسیالیستی - لیبرالیستی - ناسیونالیستی - فقهات - عدالت - انکار حقایق قدسی

۳) سوسیالیستی - مارکسیستی - ناسیونالیستی - عدالت - امنیت - اصالت انسان دنیوی

۴) ناسیونالیستی - لیبرالیستی - مارکسیستی - عدالت - امنیت - اصالت انسان دنیوی

۲۸۱- کدام گزینه با مضمون بیت «غیر این عقل تو، حق را عقل‌هاست / که بدان تدبیر اسباب سماست» ارتباط بیشتری دارد؟

- ۱) جهان هستی منحصر به موجودات مادی نیست و حواس ما نیز از درک بسیاری از حقایق هستی ناتوان است.
- ۲) عقول مجرد فیض هستی را از واجب‌الوجود به عالم طبیعت منتقل کرده و واسطه رسیدن آن‌ها به غایات خود هستند.
- ۳) فیض خداوندی از طریق علل فوق‌طبیعی که در حوادث جهان مؤثر نیستند، به عالم طبیعت می‌رسد.
- ۴) فیلسوفان مسلمان اولین مخلوق خدا را عقل فعال می‌دانند که موجودی کاملاً روحانی و غیرمادی است.

۲۸۲- فیلسوفان مسلمان، روشن تر و دقیق تر از مرتبه‌ای از موجودات را که حقیقت آن‌ها عقلی است، اثبات کرده و نام آن مرتبه را عالم گذاشته‌اند.

- (۱) افلاطون - وجود - عقول
 (۲) هراکلیتوس - ماهیت - مثال
 (۳) افلاطون - ماهیت - مثال
 (۴) هراکلیتوس - وجود - عقول

۲۸۳- در نظر فارابی، مقام و منزلت نسبت به «انسان» مانند آفتاب به چشم است و عامل فیض‌رسانی به عقل انسان همان است.

- (۱) عقل بالفعل - عقل فعال
 (۲) عقل فعال - عقل بالفعل
 (۳) عقل فعال - عقل فعال
 (۴) عقل بالفعل - عقل بالفعل

۲۸۴- نزد فارابی و ابن‌سینا اولین مرحله عقل و چهارمین مرحله عقل نامیده می‌شود.

- (۱) عقل بالمستفاد - عقل بالملکه
 (۲) عقل هیولایی - عقل بالفعل
 (۳) عقل هیولایی - عقل بالمستفاد
 (۴) عقل بالمستفاد - عقل فعال

۲۸۵- گزاره‌های کدام گزینه به ترتیب بر «عقل هیولایی» و «عقل بالملکه» دلالت می‌کند؟

- (۱) استعداد کودک به نویسنده‌گی - کل از جزء بزرگ‌تر است.
 (۲) حل هر مسئله ریاضی به راحتی - جمع دو نقیض محال است.
 (۳) استعداد کودک به نویسنده‌گی - حل هر مسئله ریاضی به راحتی
 (۴) کل از جزء بزرگ‌تر است - جمع دو نقیض محال است.

۲۸۶- کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) در مرحله عقل بالفعل است که عقل شکوفا شده و با تمرین و تکرار دانش‌هایی را کسب می‌کند.
 (۲) در مرحله عقل بالملکه است که انسان چنان بر دانش‌هایی که کسب کرده مسلط است که از هر کدام که بخواهد می‌تواند استفاده کند.
 (۳) به نظر فارابی اولین مخلوق خدا عقل اول است که موجودی کاملاً روحانی است و عقول دیگر به ترتیب از آن به وجود آمده‌اند.
 (۴) وقتی کسی می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد، این فرد در مرحله عقل بالملکه قرار دارد.

۲۸۷- با توجه به دیدگاه‌های فیلسوفان مسلمان، کدام عبارت درست است؟

- (۱) حجت و دلیل هر کسی به اندازه قدرت فکری و میزان تهذیب نفس اوست.
 (۲) استدلال عقلی، شهود و وحی در موضوعات مشترک مؤید یک‌دیگر خواهند بود.
 (۳) راه وصول به حقیقت و طریق کسب معرفت، صرفاً استدلال عقلی است.
 (۴) وحی که عالی‌ترین مرتبه شهود است، به پیامبران و امامان اختصاص دارد.

۲۸۸- تفاوت اساسی میان فیلسوفان مسلمان با رهبران اولیه کلیسا در مورد رابطه عقل و دین در کدام گزینه به درستی بیان نشده است؟

- (۱) رهبران اولیه کلیسا برخلاف فیلسوفان مسلمان، عقل را عامل تضعیف ایمان می‌پنداشتند.
 (۲) فیلسوفان مسلمان برخلاف رهبران اولیه کلیسا، ایمانی را ارزشمند می‌دانند که پشتوانه عقلی داشته باشد.
 (۳) رهبران اولیه کلیسا برخلاف فیلسوفان مسلمان، هر مکتب و آیینی را که دلایل استوار عقلی داشته باشد، می‌پذیرند.
 (۴) فیلسوفان مسلمان برخلاف رهبران اولیه کلیسا، عقل را یکی از منابع کسب معارف دین معرفی می‌کنند.

۲۸۹- کدام عبارت از عقاید ملاصدرا نیست؟

- (۱) تعارض میان دستاوردهای عقلی ما و داده‌های وحی گمان و توهمی بیش نیست.
 (۲) وقتی عقل به درستی حرکت کند، به همان نتیجه‌ای می‌رسد که دین آن را معرفی می‌کند.
 (۳) هر چند که عقل و وحی دو منبع مستقل از یک‌دیگر هستند، اما در تقابل با هم نیستند.
 (۴) هر چه از ناحیه وحی به دست ما رسیده است را باید بتوان با عقل اثبات کرد.

۲۹۰- کدام مورد نقش عقل را به عنوان منبع معرفت دینی مطرح نمی‌کند؟

- (۱) اثبات وجود خداوند و مبدأ جهان
 (۲) ضرورت وجود معاد و آینده جهان
 (۳) اثبات ضرورت نبوت
 (۴) استخراج حکم جدید از متون دینی

منطق

۲۹۱- شکل دوم، چهارم و سوم قیاس اقترانی، قیاسی است که حد وسط، به ترتیب در و در واقع شده است.

- (۱) هر دو مقدمه موضوع - در مقدمه اول موضوع و در مقدمه دوم محمول - هر دو مقدمه محمول
- (۲) مقدمه اول محمول و در مقدمه دوم موضوع - در هر دو مقدمه موضوع - مقدمه اول محمول و در مقدمه دوم موضوع
- (۳) هر دو مقدمه محمول - در مقدمه اول موضوع و در مقدمه دوم محمول - هر دو مقدمه موضوع
- (۴) هر دو مقدمه محمول - در مقدمه اول محمول و در مقدمه دوم موضوع - هر دو مقدمه موضوع

۲۹۲- کدام عبارت در مورد قیاس اقترانی درست نیست؟

- (۱) اجزای نتیجه این قیاس بالقوه در مقدمات پخش شده است.
- (۲) در این قیاس، موضوع یا محمول نتیجه در نتیجه قرین موضوع یا محمول یکی دیگر از مقدمات است.
- (۳) در این قیاس، موضوع یا محمول نتیجه گاهاً قرین حد وسط در مقدمات است.
- (۴) هنگام بررسی اعتبار این قیاس به موضوع یا محمولی که در نتیجه علامت منفی دارند، کاری نداریم.

۲۹۳- کدام گزینه درست است؟

- (۱) اگر قضیه دارای سور کلی باشد، همه مصادیق موضوع مد نظر است و موضوع علامت مثبت و محمول علامت منفی می‌گیرد.
- (۲) اگر قضیه دارای سور جزئی باشد، برخی مصادیق موضوع مد نظر است و موضوع علامت منفی و محمول علامت مثبت می‌گیرد.
- (۳) اگر قضیه موجه باشد، برخی مصادیق محمول مد نظر است و محمول علامت منفی و موضوع علامت مثبت می‌گیرد.
- (۴) اگر قضیه سالبه باشد، محمول علامت مثبت می‌گیرد و سور قضیه تعیین‌کننده علامت مثبت یا منفی موضوع است.

۲۹۴- شکل و اعتبار کدام یک درست ترسیم شده است؟

- (۱) هر الف ب است، هر ب ج است. پس: هر الف ج است - شکل اول و معتبر
- (۲) هیچ د ب نیست، هر ب الف است. پس: بعضی الف د نیست - شکل اول و معتبر
- (۳) هر الف ج است، هیچ الف ب نیست. پس: هیچ ج ب نیست - شکل سوم و معتبر
- (۴) بعضی الف ب است، هیچ ج ب نیست. پس: بعضی الف ج نیست - شکل دوم و نامعتبر

۲۹۵- کدام گزینه درباره کمیت و کیفیت نتیجه قیاس درست است؟

- (۱) تعیین کیفیت نتیجه به نسبت حکمیه در مقدمات وابسته است و تعیین سور نتیجه به علامت مثبت و یا منفی گرفتن موضوع مقدمه اول وابسته است.
- (۲) تعیین کمیت نتیجه به علامت منفی یا مثبت گرفتن موضوع نتیجه در مقدمات و تعیین کیفیت نتیجه به نسبت حکمیه در مقدمات وابسته است.
- (۳) تعیین کیفیت نتیجه به نسبت حکمیه در مقدمات وابسته است و تعیین کمیت نتیجه به علامت منفی یا مثبت گرفتن موضوع نتیجه وابسته است.
- (۴) تعیین کمیت نتیجه به علامت منفی و یا مثبت گرفتن محمول نتیجه در مقدمات و تعیین کیفیت نتیجه به نسبت در مقدمات بستگی دارد.

۲۹۶- در استدلال زیر با کدام یک از مقدمات، قیاس معتبر با نتیجه داده شده تشکیل می‌شود؟

«هر الف ب است. پس: بعضی ب ج نیست.»

- (۱) هر الف ج است.
- (۲) بعضی الف ج است.
- (۳) هیچ الف ج نیست.
- (۴) بعضی ج ب نیست.

۲۹۷- علت عدم تکرار حد وسط در استدلال «پراید اتومبیل است، اتومبیل فارسی است؛ پس پراید فارسی است» چیست؟

- (۱) در مقدمه اول منظور از اتومبیل، مفهوم اتومبیل است اما در مقدمه دوم منظور مصداق اتومبیل است.
- (۲) در مقدمه اول منظور از اتومبیل، مصداق خارجی اتومبیل است اما در مقدمه دوم منظور لفظ اتومبیل است.
- (۳) در مقدمه دوم منظور، لفظ اتومبیل است اما در مقدمه اول منظور از اتومبیل، مفهوم خارجی اتومبیل است.
- (۴) در مقدمه دوم منظور، مفهوم ذهنی اتومبیل است اما در مقدمه اول منظور از اتومبیل، مصداق خارجی اتومبیل است.

۲۹۸- به ترتیب در کدام یک از اشکال قیاس اقترانی، همه قیاس‌های معتبر آن دارای نتیجه‌های جزئی و سالبه خواهند بود؟

- (۱) اول - سوم
- (۲) دوم - اول
- (۳) سوم - چهارم
- (۴) سوم - دوم

۲۹۹- تقسیم قیاس اقترانی حملی به چهار شکل و تشکیل قیاس‌های مختلف در هر کدام از شکل‌های قیاس به ترتیب ناشی از و قیاس است.

- (۱) موقعیت حد وسط - تفاوت در کمیت و کیفیت مقدمات
(۲) تفاوت در کیفیت مقدمات - موقعیت حد وسط در
(۳) موقعیت حد وسط - صرفاً تفاوت در کیفیت مقدمات
(۴) تفاوت در کمیت و کیفیت مقدمات - موقعیت حد وسط در

۳۰۰- قیاس اقترانی معتبر متشکل از دو مقدمه «موجبه کلیه» در شکل اول و چهارم به ترتیب چه نتایج خواهد داشت؟

- (۱) موجبه کلیه - موجبه کلیه
(۲) سالبه کلیه - موجبه جزئیه
(۳) موجبه جزئیه - سالبه جزئیه
(۴) موجبه کلیه - موجبه جزئیه

فلسفه یازدهم

۳۰۱- کدام سؤال به حوزه «انسان‌شناسی فلسفی» مربوط می‌شود؟

- (۱) آیا فعالیت‌های مغز انسان در زمان مرور خاطرات خوش و خاطرات رنج‌آور، یکسان است؟
(۲) آیا عقل انسان می‌تواند گزاره‌های حسن و قبح را دریابد؟
(۳) آیا ما انسان‌ها می‌توانیم از طریق مغز خود، تمام هستی را درک کنیم؟
(۴) آیا می‌شود در این جهان خوشبختی را به دست آورد؟

۳۰۲- به ترتیب، در دوره یونان باستان نظر دقیق و روشن درباره ماهیت و چیستی انسان، اولین بار توسط کدام فیلسوف یونانی مطرح شد و این دیدگاه منعکس‌کننده دیدگاه کدام فیلسوف نیز هست؟

- (۱) افلاطون - ارسطو (۲) سقراط - افلاطون (۳) افلاطون - سقراط (۴) ارسطو - افلاطون

۳۰۳- کدام عبارت بیانگر نظر توماس هابز و اختلاف وی با فیلسوفانی مانند ارسطو، افلاطون، دکارت و کانت است؟

- (۱) همه موجودات فقط یک بعد و یک ساحت دارند که همان بعد مادی و جسمانی است.
(۲) انسان علاوه بر بدن، یک حقیقت روحانی برتر دارد که اختیار و اراده مربوط به آن است.
(۳) انسان با عمل و زندگی خود، قادر است ماهیت خود را رقم بزند و خصوصیات خود را آشکار کند.
(۴) روح و بدن گرچه با یکدیگر هستند، اما با هم تفاوت دارند و روح از بدن استفاده می‌کند.

۳۰۴- وجه اشتراک و اختلاف داروینیست‌ها با ارسطو در این است که

- (۱) هر دو انسان را حیوان می‌دانند، اما ارسطو نیازهای اصلی انسان را نیازهای مادی می‌داند که نیاز به اجتماع و اخلاق ریشه در آن دارند.
(۲) هر دو انسان را موجودی دوبعدی می‌دانند، اما ارسطو حیات انسان را مربوط به بعد جسمانی و تفکرش را مربوط به بعد روحانی می‌داند.
(۳) هر دو انسان را موجودی دوبعدی می‌دانند، اما داروینیست‌ها، حیات انسان را مربوط به بعد جسمانی و تفکرش را مربوط به بعد روحانی می‌داند.
(۴) هر دو انسان را حیوان می‌دانند، اما داروینیست‌ها تفاوت واقعی میان انسان و سایر حیوانات دیگر جز در خصوصیات زیستی قائل نیستند.

۳۰۵- کدام جریان فکری دوره جدید اروپا، اصول اخلاق و فضائل اخلاقی را امری ابداعی می‌داند و این جریان معرفت‌شناسی با کدام جریان دیگر می‌تواند ارتباط بیشتری داشته باشد؟

- (۱) داروینیست‌ها - ماتریالیست‌ها
(۲) داروینیست‌ها - عقل‌گرایی
(۳) ماتریالیست‌ها - پراگماتیست‌ها
(۴) پراگماتیست‌ها - نسبی‌گرایی

۳۰۶- با توجه دیدگاه فیلسوفان مسلمان درباره حقیقت انسان می‌توان گفت که آن‌ها

- (۱) صرفاً با الهام از آموزه‌های دینی، در توضیح و تبیین حقیقت انسان قدم‌های بلندی برداشتند.
(۲) تلاش کردند حقیقت متعالی انسان را بشناسند و جایگاه برتر او در هستی را نشان دهند.
(۳) انسان را موجودی غیرمادی و صرفاً روحانی با ویژگی‌های متعالی و ارزشمند مانند کرامت انسانی در نظر گرفتند.
(۴) متأثر از اندیشه‌های فلاسفه بزرگ یونان به ویژه افلاطون و ارسطو، انسان را موجودی الهی، غیرزمینی و جاویدان تلقی کردند.

۳۰۷- ابن‌سینا نظر کدام فیلسوف درباره حقیقت انسان را پسندید و به عقیده وی بدن انسان چه زمانی صاحب روح می‌شود؟

- (۱) ارسطو - بعد از تصاحب همه اندام‌های بدنی
(۲) افلاطون - دوره جنینی
(۳) افلاطون - هم‌زمان با شکل‌گیری نطفه
(۴) ارسطو - دوره جنینی

۳۰۸- کدام ویژگی بیانگر تفاوت اصلی سهروردی با فلاسفه اسلامی قبل خود است؟

- (۱) دغدغه رسیدن به نوعی درک کلی از جهان هستی
(۲) توضیح جهان براساس مفاهیمی چون هستی و حقیقت
(۳) استفاده بیشتر از مفهوم نور به جای مفهوم وجود
(۴) اعتقاد به متکثر بودن مظاهر حقیقت و راه‌های دستیابی به آن
- ۳۰۹- تفاوت نگرش ملاصدرا با فلاسفه‌ای هم چون افلاطون، ابن‌سینا و دکارت در مسئله روح و بدن در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) روح انسان مانند بدن او در ابتدا هیچ قابلیت ندارد.
(۲) روح و بدن دو چیز مجزا نیستند که کنار هم قرار گرفته باشند، بلکه این‌ها وحدتی حقیقی دارند.
(۳) نفس انسان به مثابه نور و بدن او که امری مادی است به منزله تاریکی به شمار می‌رود.
(۴) روح در عین حالی که به بدن ضمیمه شده است، نتیجه رشد و تکامل خود بدن نیز هست.

۳۱۰- کدام فیلسوف اسلامی معتقد بود که هویت انسان در ابتدای زندگی معلوم نیست؟

- (۱) ابن‌سینا (۲) ملاصدرا (۳) فارابی (۴) سهروردی

۳۱۱- دو عبارت بیان‌شده در کدام گزینه نادرست هستند؟

- (۱) جست‌وجوی علت رفتار، در واقع توجه به عوامل انگیزشی آن رفتار است - نگرش مجموعه‌ای از عوامل فرایستی را شامل می‌شود.
(۲) انسان و حیوان، در پاسخ به نیازهای فرایستی، عوامل نگرشی مشترکی دارند - در بررسی چرایی رفتار گاه به عواملی توجه می‌شود که فراتر از نیازهای زیستی و مادی انسان است.
(۳) در کنار خواسته‌های انسان آن‌چه رفتار او را کنترل می‌کند، نگرش است - انگیزه تحت تأثیر نظام شناختی فرد و ارزش‌های او قرار دارد.
(۴) موتور حرکتی انسان نگرش است - این‌که فرد خواسته جمعی را به خواسته فردی خود ترجیح دهد، بیانگر انگیزه او است.

۳۱۲- در کدام گزینه، عناصر نگرش به درستی بیان شده‌اند؟

- (۱) جسمانی - اجتماعی - هیجانی
(۲) احساسی - اجتماعی - شناختی
(۳) آمادگی برای عمل - شناختی - احساسی
(۴) هیجانی - جسمانی - آمادگی برای عمل

۳۱۳- کدام یک از دانش‌آموزان زیر، انگیزه بیشتری برای جبران شکست خود دارند؟

- (۱) علی پس از کسب نمره پایین ریاضی، با خود می‌گوید معلم هیچ‌وقت نمی‌خواهد ما نمره خوبی در درس ریاضی بگیریم.
(۲) ستاره معتقد است علت شکست تیم والیبال مدرسه در مقابل تیم حریف این بوده است که برنامه هدفمند نداشته‌اند.
(۳) زهرا ضراحی غیرمنصفانه سوالات کنکور را دلیل عدم موفقیت خود توصیف می‌کند.
(۴) محسن نداشتن هوش و ذکاوت کافی خود را در درس فیزیک، علت پایین بودن نمره‌اش می‌داند.

۳۱۴- انگیزه انجام فعالیت در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) نگین برای افزایش دنبال‌کننده در اینستاگرام، ویدئوهایی برای کمک به دیگران انتشار می‌دهد.
(۲) علی تمرین‌های سخت ورزشی انجام می‌دهد تا معلم ورزش او را برای تیم فوتبال مدرسه انتخاب کند.
(۳) سارا دانشجوی ممتازی است که از روی محبت و همدلی ساعت‌ها بی‌وقفه به هم‌کلاسی‌های خود تدریس می‌کند.
(۴) سعید می‌داند اگر با علاقه کار کند، مدیرش انعام خوبی به او می‌دهد.

۳۱۵- در کدام گزینه، عوامل فردی موجب شکل‌گیری باور غلط نشده است؟

- (۱) علی به این موضوع باور دارد که تلاش‌هایش برای حفظ محیط زیست بی‌فایده است.
(۲) رضا به این موضوع باور دارد که دیگران او را به خاطر معلولیت کوچک می‌شمارند و کاری از دستش برنمی‌آید.
(۳) حسین به این موضوع باور دارد که هر کاری کند، باز آمیدی به بهبود وضعیت اقتصادی‌اش نیست.
(۴) فاطمه به این موضوع باور دارد که توانایی لازم را برای موقعیت تحصیلی و شغلی مناسب ندارد.

۳۱۶- ویژگی‌های اسناد مطرح‌شده در عبارت «از آن‌جا که همکارم با من اختلاف دارد و به من حسادت می‌کند، هیچ‌گاه نمی‌توانم ترفیع درجه بگیرم»، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) پایدار - بیرونی - غیرقابل کنترل
 (۲) پایدار - درونی - قابل کنترل
 (۳) ناپایدار - بیرونی - قابل کنترل
 (۴) ناپایدار - درونی - غیرقابل کنترل

۳۱۷- کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) همسایه‌ام را خیلی دوست دارم، اما او را به خانه‌ام دعوت نمی‌کنم.
 (۲) دوست دارم در کنکور قبول شوم، اما از تمرین‌های مکرر و تلاش گریزانم.
 (۳) می‌دانم چاقی برای سلامتی ضرر دارد، ولی هنوز رژیم مناسب را شروع نکرده‌ام.
 (۴) از آن‌جا که دوست دارم مهاجرت کنم، در تدارک ثبت نام در کلاس‌های زبان هستم.

۳۱۸- کدام گزینه زیر در رابطه با «ادراک کنترل و کارایی» صحیح است؟

- (۱) اگر بتوانیم محیط پیرامون خود را تحت اختیار قرار دهیم، ادراک کارایی بالایی داریم.
 (۲) اگر فردی احساس کند که دانش و علم لازم را برای رانندگی ماهرانه ندارد، ادراک کنترل او ضعیف است.
 (۳) زمانی که سخنرانی دریا باید که صحبت‌هایش بر دیگران اثر گذاشته و زندگی آن‌ها را تغییر داده، ادراک کارایی او زیاد می‌شود.
 (۴) زمانی که مجروحی ترجیح دهد خودش شیشه‌ای که در پایش فرو رفته را بیرون بیاورد، در تلاش است ادراک کارایی را بالا ببرد.

۳۱۹- پیامد ایجادشده در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) سگ می‌تواند با ضربه زدن به در قفس از آن رها شود، اما پذیرفته که نمی‌تواند از قفس آزاد شود.
 (۲) افراد یک جامعه بر این باورند که اعتراض آن‌ها به گرانی، تأثیری در بهبود وضعیت معیشتی آنان ندارد.
 (۳) دانش‌آموزی که معتقد است هر چند سهمیه‌های فراوانی در قبولی کنکور وجود دارند، اما سخت‌کوشی هم بی‌فایده نیست.
 (۴) زن و شوهری که معتقدند رفتن یا نرفتن نزد مشاور تأثیری در رضایت زناشویی آن‌ها ندارد.

۳۲۰- «اعتقاد راسخ و واقعی به بودن یا نبودن چیزی»، تعریف کدام عامل مؤثر در شکل‌دهی نگرش است؟

- (۱) هدفمندی (۲) باور (۳) اراده (۴) احساس کارایی

سایت کنکور

Konkur.in

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه دروس را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

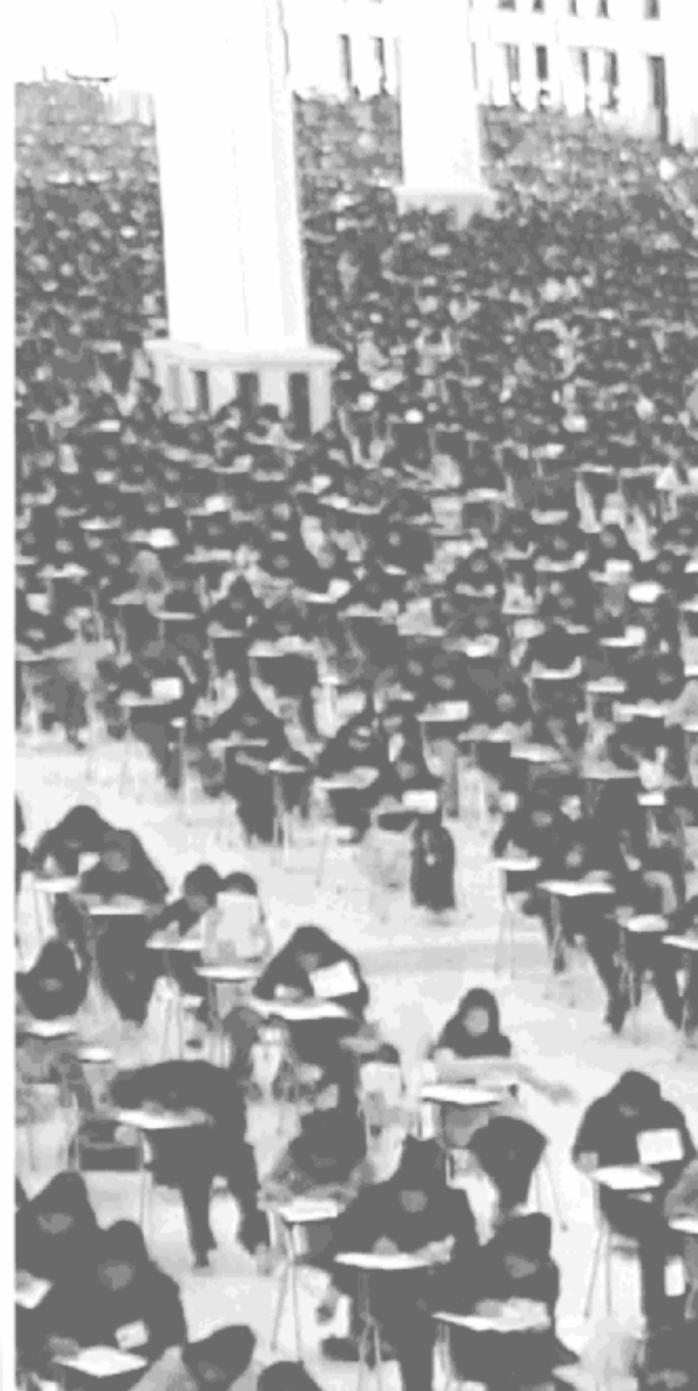
نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۸۰	مدت پاسخگویی: ۲۶۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضیات	۱۵	۱۰۱	۱۱۵	۳۰ دقیقه
		۱۰	۱۱۶	۱۲۵	
		۱۰	۱۲۶	۱۳۵	
۶	اقتصاد	۱۰	۱۳۶	۱۴۵	۱۰ دقیقه
		۱۵	۱۴۶	۱۶۰	
۷	علوم و فنون ادبی	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۲۵ دقیقه
		۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
		۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
۸	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰ دقیقه
		۱۰	۲۰۱	۲۱۰	
		۱۰	۲۱۱	۲۲۰	
۹	تاریخ	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	۲۳۱	۲۴۰	
		۱۰	۲۴۱	۲۵۰	
۱۰	جغرافیا	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	۲۶۱	۲۷۰	
		۱۰	۲۷۱	۲۸۰	
۱۱	جامعه‌شناسی	۱۰	۲۸۱	۲۹۰	۳۰ دقیقه
		۱۰	۲۹۱	۳۰۰	
		۱۰	۳۰۱	۳۱۰	
۱۲	فلسفه و منطق	۱۰	۳۱۱	۳۲۰	۱۰ دقیقه
		۱۰	۳۲۱	۳۳۰	
		۱۰	۳۳۱	۳۴۰	

آزمون‌های سراسر گاج

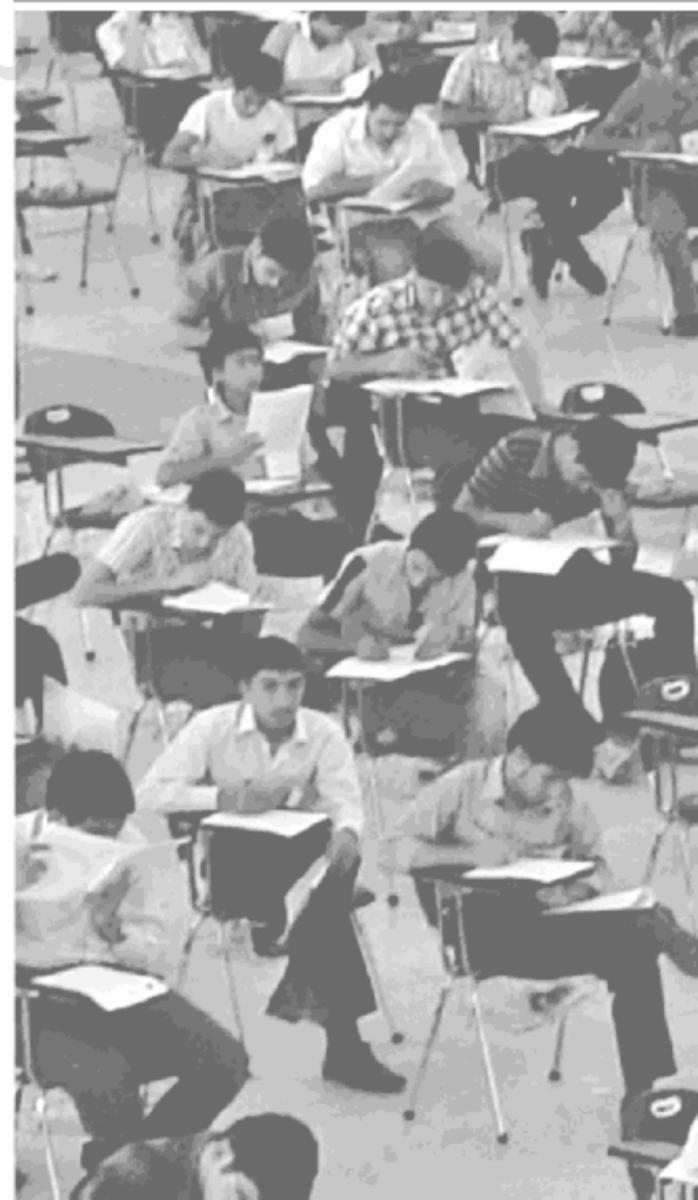
دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی	اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	روح‌اله اصغری	حسام حاج مؤمن - شاهو مرادیان یرسا فیروز
دین و زندگی	مرتضی محسنی کبیر محمد آقاصالح - محسن بیاتی	بهاره سلیمی - عطیه خادمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی فرد - حسین طیبی	حسین عظیمی - مریم پارسائیان
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهنگتی - مریم ولی‌عابدینی مینا نظری
اقتصاد	سید امیرحسین میراسکندری	مریم پارسائیان - رقیه بژند سیده مریم میرقاسمی
تاریخ	محمداسماعیل سلمان‌پور	سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی مریم پارسائیان - لیلا عباسی
جغرافیا	محسن مصلائی	مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی زهرا فروغی هریس - لیلا عباسی
جامعه‌شناسی	مینا تاجیک	مریم پارسائیان - رقیه بژند مریم میرقاسمی - لهام رضایی
فلسفه و منطق	حیدر جلالی	مریم پارسائیان - مریم جمشیدی
	ابراهیم امینی	
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان رقیه بژند - لیلا عباسی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نیش بازارچه کتاب

اطلاع‌رسانی و ثبت‌نام: ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عضبه خادمی

ویراستاران فنی: ساناز فلاحی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - زهرا رجبی

سرپرست واحد فنی: سیده فاسمی

صفحه‌آرا: زهرا نظری‌زاد

طراح شکل: فاطمه میناسرشت

حروف‌نگاران: یگانه روزبهانی - فرهاد عبدی - مهتاز انسادات کاظمی - ربابه الطافی - مینا عباسی
فرزانه فتاحی

امور چاپ: علی مزرعتی

به نام خدا

حقوق دانش‌آموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نمایم:

۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.

۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.

۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.

۴- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.

۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.

۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.

۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۸- خدمات مشاوره‌ی رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

• برگزاری جلسه مشاوره حضوری به صورت انفرادی حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].

• بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن ۶۴۲-۲۱ + تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانش‌آموز است.

فارسی

۱ ۴ معنی درست واژه در سایر گزینه‌ها:

- (۱) گریب: غم، اندوه (گریب جور: اندوه حاصل از ظلم و ستم)
(۲) وادی: سرزمین (بادی: آغاز)
(۳) راهوار: آن چه با شتاب اما نرم و روان حرکت می‌کند؛ خوش حرکت و تندرو

۲ ۲ معادل‌های معنایی واژگان سؤال:

- اندیشه: بدگمانی، اندوه، ترس، اضطراب، فکر
هنر: فضیلت، استعداد، شایستگی، لیاقت
فایق: دارای برتری، مسلط، چیره
آوری: بی‌گمان، بی‌تردید، به طور قطع
سپردن: پای مال کردن، زیر پا گذاشتن
تفرج: گشت و گذار، تماشا، سیر و گردش
معنی غیر مرتبط در گزینه (۲): نبرد

۳ ۴ معنی درست واژه‌ها:

- نوند: اسب تندرو
هیون: شتر، به ویژه شتر قوی‌هیکل و درشت‌اندام
هژبر: شیر
زسحه: قطره، چکمه

۴ ۳ املاک درست واژه‌ها:

- گزاردن: به‌جا آوردن (گزاردن: نهادن)
منسوب: نامیدن، نسبت داده شده (منسوب: گماشنه، آویخته)

۵ ۴ املاک درست واژه:

- غزا: جنگ (قضا: سرنوشت)

۶ ۳ املاک درست واژه‌ها:

- (د) خاست: برطرف شد، از بین رفت
(ه) بهر: برای (بحر: دریا)

۷ ۳ آثار مورد اشاره در ابیات سؤال:

- روضه خلد: مجد خوافی
گلستان: سعدی

۸ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) دلیل طلوع آفتاب از راه ترکستان این است که شنیده غلام برای تو از ترکستان می‌آید. (به‌طور ضمنی می‌گوید که خورشید خواهان آن است که غلام تو باشد)
(۳) دلیل نهان بودن آب حیات، شرمنده بودنش از نوست.
(۴) دلیل دو مصراع بودن بیت، اثر خنجر زبان معشوق است.

۹ ۱ بررسی آرایه‌ها:

- پارادوکس (بیت «د»): بی‌حرف صوت ساختن / بی‌لب حدیث راندن
کنایه (بیت «ه»): بریدن یا کنایه از مانع حرکت شدن / ره زدن کنایه از رفتن / هم‌عنان بودن کنایه از برابر و هم‌سنگ بودن
ایهام تناسب (بیت «ج»): داستان: (۱- سرود (معنی درست) ۲- دست‌ها (معنی نادرست) / متناسب با گوش)
تلمیح (بیت «ب»): اشاره به روایت دم روح‌بخش حضرت عیسی (ع) و صوت خوش حضرت داوود (ع)
جناس ناهمسان (بیت «الف»): روح و نوح

۱۰ ۲ بررسی آرایه‌ها:

- کنایه: عنان از دست دادن کنایه از اختیار چیزی را از دست دادن / باد در دست داشتن کنایه از بی‌بهره ماندن
جناس همسان: باد (هوا) و باد (فعل دعایی)
جناس ناهمسان: باد و داد
تکرار: دست / باد (جریان هوا)
استعاره: عنان باد (اضافه استعاری)

۱۱ ۱ نغمه حروف: تکرار صامت «ر» (۵ بار)

تضاد: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) اغراق: جاری شدن اشک از چشم معشوق آن‌چنان که به پای معشوق برسد.
کنایه: پای کسی را بوسیدن کنایه از نهایت خاکساری / عنان از کف رفتن کنایه از بی‌اختیار شدن

(۳) تشبیه: داغ معشوق به گل لاله / خود به داغ

جناس همسان: میان (میانه) و میان (کمر) / داغ (سیاهی) و داغ (اندوه و حسرت)

(۴) تشبیه: خود به نیر

جناس ناهمسان: گمان، کمان

۱۲ ۳ ترکیب‌های وصفی ابیات سؤال: این بزم / گفتار صواب / این جا

/ یک فدح / فدح لریز / چه غم / عمر گذران / این جا [۸ ترکیب]

۱۳ ۴ چون: حرف اضافه، سیل: متمم

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) پیکان (نهاد) به ازان غنچه [است]

(۲) علاج (نهاد) است. (وجود دارد)

(۳) هرچند دل (نهاد) عشاق ز غیرت خون شود.

۱۴ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) خارش = حوار

(۲) دل خویش = خبش

(۳) روی ... سمن رویان = ثمن

نکته: در گزینه (۴)، «افکار صواب» ترکیب وصفی است.

۱۵ ۴ در مصراع دوم نقش متممی وجود ندارد.

مصراع اول: هجوم

مصراع سوم: زینت

مصراع چهارم: برش / زر

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مصراع اول: گوارا / مصراع دوم: شهپر / مصراع سوم: جمع / مصراع چهارم: عاری

(۲) در بیت‌ها جابه‌جایی فعل دیده می‌شود: بیت اول: می‌شمارد مرغ بی‌پرواز شهپر تیغ را / بیت دوم: جمع با زینت نگرده جوهر مردانگی / سازی از زر تیغ را

(۳) گوارا (بن مضارع + ا)

مسفر

۱۶ ۲ جمله‌ها: زردرویی نتوان در صف محشر بردن / خون من بر سر جوش است / شهیدان [با شما سخن می‌گویم] / مددی [دهید] / زخم ناسور مرا علاج مرهم مشک است / به سر خود، مددی بکن / ای زلف پیریشان [با تو سخن می‌گویم] / افسوس / دریغا / ناله ... اثری ندارد / می‌برد چشم من / ای خاک صفاهان [با تو سخن می‌گویم] / مددی [بده] (۱۳ جمله)

۱۷ ۲ مفهوم گزینه (۲): زشت شدن چهره در وقت عصبانیت
مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: توصیه به فرو بردن ختم

۱۸ ۲ مفهوم گزینه (۲): خیر نشان دادن ظلم توسط ظالم
مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ظالم از نالهٔ مظلوم در امان نیست.

۱۹ ۳ در بیت سؤال، شاعر با اشاره به آیهٔ ۱۶۹ سورهٔ آل عمران نفس آخر شهید را بر از زندگی در نظر می‌گیرد. به عبارت دیگر، شاعر شهیدان را زندهٔ جاوید می‌داند.

معنی عبارات عربی،

(۱) او، حسین (ع)، خونش را در راه تو داد تا بندگانت را از نادانی، سرگردانی و گمراهی نجات بخشد.

(۲) به سوی فرعون بروید که او به سرکشی برخاسته، با او سخنی نرم بگویید شاید که پند پذیرد یا بترسد.

(۳) هرگز کسانی را که در راه خدا کشته شده‌اند، مرده مپندار بلکه زنده‌اند و نزد پروردگار خود روزی داده می‌شوند.

(۴) او را هیچ چشمی درک ننماید و او همهٔ بینندگان را مشاهده می‌کند و او لطیف و نامرئی و آگاه است.

۲۰ ۱ به معنی بیت توجه کنید: هر چه در جست‌وجوی امید سعی کردم، بیهوده بود. ناامیدی گل کرد و نشان امیدواری را که هرگز یافته نمی‌شود، خواست!

با توجه به معنی بیت به آسانی می‌توان به یأس و ناامیدی شاعر پی برد.

۲۱ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و ابیات گزینه (۳): تغییر اوضاع از منفی به مثبت

مفهوم سایر ابیات:

(ب) تغییر اوضاع از مثبت به منفی

(ج) عدم تغییر اوضاع

(و) زودگذر بودن ایام خوشی و فرا رسیدن ایام نکبت

۲۲ ۱ اثبات مفاهیم هر بیت:

(ج) می‌دانیم اشاره به اعتقادات و باورها زمینهٔ ملی حماسه محسوب می‌شود. یکی از باورهای قدما در بیت وجود دارد و آن هم اعتقاد به گردش روزگار، سرنوشت و تقدیر است.

(د) تقدیرگرایی از «چرخ بلند» قابل دریافت است. قدما معتقد بودند آسمان در سرنوشت انسان تأثیرگذار است.

(الف) وقتی شاعر می‌گوید سیاوش از آتش به دشت آمد، یعنی؛ او بی‌گناه بود. زیرا اگر گناهکار بود در آتش می‌سوخت و نمی‌توانست از آن بیرون بیاید.

(ب) «پراندیشه شدن» نسبت به فرزند و زن یعنی؛ بدگمانی و تردید به آن‌ها (ه) شدت اتهام را از آن‌جا می‌توان فهمید که سیاوش می‌گوید: آتش این اتهام آن قدر زیاد است که آتش جهنم در مقابلش خوار و خفیف است.

۲۳ ۳ به معنی ابیات توجه کنید:

بنده راهی جز تسلیم ندارد همان‌طور که گوی تسلیم چوگان می‌شود.

اگر یار بلند قامت کمان‌ابرو، تیر شلیک کند عاشق واقعی آن است که خود را در معرض آن تیر قرار دهد!

با توجه به معنی ابیات، عاشق واقعی کسی که در برابر معشوق خاموش و تسلیم باشد و هر چه که از او می‌رسد بپذیرد.

در کتاب درسی هم خواندیم: «خاموشی است هان، اولین شرط عشق»

۲۴ ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): اخلاص در عمل / در هر دو بیت به صداقت و عمل خالصانه توصیه شده است. در بیت سؤال، حضرت علی (ع) می‌فرماید: «من برای خدا می‌جنگم نه برای خودم» و در بیت گزینه (۲) نیز شاعر خواننده را از ریا پرهیز داده و توصیه به صدق و اخلاص می‌کند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیف مردان خدا و آگاهان

(۳) ارزش نصیحتی که از سر صدق داده می‌شود.

(۴) لطف و کرم زیاد خداوند

۲۵ ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): توصیه به مبارزه با نفس / مبارزه با نفس سبب موفقیت است و پرهیز از مبارزه با نفس موجب ناکامی و شکست است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیه به خاموشی و پرهیز از پرگویی

(۳) فقط اقرار به دین کافی نیست باید با عمل هم همراه شود.

(۴) نکوهش دو رنگی

زبان عربی (عمومی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب مشخص کن (۳۵ - ۲۶):

۲۶ ۴ ترجمهٔ کلمات مهم: لَکَيْلًا تُخْرَتُوا: برای آن‌که ناراحت نشوید / غلی ما: بر آن‌چه که / فَاثَكُم: از دستتان رفته است

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «لا» در «لَکَيْلًا» همیشه «لا»ی نفی است نه نهی «برای آن‌که ناراحت نشوید»، «فَاثَكُم» درست ترجمه نشده است.

(۲) «لَکَيْلًا: برای آن‌که، بر آن‌چه که» ترجمه نشده است.

(۳) «فَاث» در «فَاثَكُم» فعل ماضی است و نادرست ترجمه شده است.

۲۷ ۲ ترجمهٔ کلمات مهم: طلبت: درخواست کردم / مِّنْ حَكِيمٍ: از خردمندی / مَوْعِظَةً: پندی را / تَمَنَعَنِي مِّنْ ارْتِكَابِ الْمَعَاصِي: که مانع از ارتکاب گناهان شود / فَتَنَصَّحَنِي: پس مرا نصیحت نمود / الْحَكِيمُ: آن خردمند / بِالنِّزَامِ الصِّدْقِ: به یاری بندگی به راستگویی

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) حملهٔ وصفیهٔ «تَمَنَعَنِي»: که مانع شود» نادرست ترجمه شده است، «الحکیم» در ترجمه نیامده است، «ي» در «فَتَنَصَّحَنِي» ترجمه نشده است.

(۳) «نا» نادرست است؛ جملهٔ وصفیه باید با «که» همراه باشد، شناسهٔ «تم» در «گناهانم» اضافی است، «ي» در «تمنعني» در جای درستی ترجمه نشده است.

(۴) «الحکیم»: آن فرزانه» در ترجمه لحاظ نشده است.

۳۴ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «كَادَ أَنْ ...»: نزدیک است که ...
 (۲) اسلوب تعجب «مَا أَسْرَعُ» نادرست ترجمه شده است (چقدر میوه دادن این درخت سریع است!)
 (۴) «لَا يَعْرِفُ»: نداند، بلد نباشد، «الشَّوْاطِي»: سواحل جمع است نه مفرد.

۳۵ ۴ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) «هُوَ النُّورُ الَّذِي» معادل این ترکیب است «همان نوری است که»، «عباد» معادل درستی از «اولیا» نیست.
 (۲) «كَ» معادلی ندارد، «قلوب: دل‌های» جمع است نه مفرد.
 (۳) «می‌اندازد» مضارع است، در: فی
 ■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات زیر پاسخ بده (۴۲ - ۳۶):

زبان عربی از زبان‌های جهانی است که مردمان بسیاری در کشورهای مختلفی به آن سخن می‌گویند و آن زبان اسلام است و قرآن کریم به آن نازل شده است. بنابراین مسلمانان باید به یادگیری این زبان توجه نمایند، زیرا آن، زبان دینشان است و باید بدانیم که نماز و دیگر عبادات فقط با خوب بلد بودن برخی کلمات عربی صورت می‌پذیرد.

زبان عربی زبان رسمی در ۲۲ کشور است، علاوه بر این از زبان‌های رسمی در سازمان ملل متحد است. این زبان ۲۸ حرف نوشتاری دارد و کلمات عربی از راست به چپ نوشته می‌شود همانند زبان فارسی و برعکس زبان انگلیسی. و زبان عربی بر بسیاری از زبان‌های دیگر در دنیا به صورت مستقیم یا غیرمستقیم تأثیر گذاشته است؛ مانند فارسی و ترکی و اردو!

۳۶ ۳ چرا یادگیری زبان عربی واجب است؟ [گزینه] نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) برای این که قرآن کریم به این زبان نازل شده است! (✓)
 (۲) زیرا نماز باید به عربی خوانده شود! (✓)
 (۳) زیرا میلیون‌ها نفر از مردم به این زبان سخن می‌گویند! (×)؛ با توجه به متن، این مورد نمی‌تواند دلیلی بر وجوب یادگیری زبان عربی باشد!
 (۴) زیرا آن، کلیدی است برای فهم آموزه‌های اسلامی! (✓)

۳۷ ۳ براساس متن دربارهٔ زبان انگلیسی [گزینه] درست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) از زبان عربی بسیار تأثیر پذیرفته است! (×)
 (۲) بر دیگر زبان‌ها مانند عربی تأثیر گذاشته است! (×)؛ در متن اشاره‌ای نشده است.
 (۳) کلمات در آن از چپ به راست نوشته می‌شود! (✓)؛ دقیقاً در متن اشاره شده است.
 (۴) از نظر تعداد حروف با زبان عربی تفاوت ندارد! (×)؛ هم در متن به آن اشاره نشده است و هم نادرست است.

۲۸ ۳ ترجمه کلمات مهم: مَنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ لِسَانٌ لَيِّنٌ: هر کس زبانی

نرم نداشته باشد / لَا يَقْبَلُ كَلَامَهُ: سخنش پذیرفته نمی‌شود / يَنْفَعُ النَّاسَ: مردم پراکنده می‌شوند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) «لَا يَقْبَلُ»: پذیرفته نمی‌شود» مجهول است، «مردم» در جای نادرستی ترجمه شده است.
 (۲) «لَيِّنُ الْكَلَامِ»: نرمی گفتار» ترکیب اضافی است؛ در صورتی که «لِسَانٌ لَيِّنٌ»: زبانی نرم» ترکیب وصفی است.
 (۴) کلامه (← سخنش)، «دَقْتُ كُنَيْدٍ»: پراکنده می‌شوند» لازم است اما «پراکنده می‌سازد» متعدی است.

۲۹ ۳ ترجمه کلمات مهم: لَيْثٌ: کاش، ای کاش / قَادَةَ الْعَالَمِ: رهبران

دنیا / يَغْرَسُونَ: بکارند / فَسِيلَةَ السَّلَامِ: نهال صلح / فِي عَالَمٍ يَكَادُ يَخْرَبُ: در دنیایی که نزدیک است ویران شود

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) «لَيْثٌ: ای کاش» نه «امید است»!
 (۲) «تقریباً» نادرست است، «يَخْرَبُ» مضارع است.
 (۴) «این» اضافی است، فَسِيلَةَ (← نهال)

۳۰ ۴ ترجمه کلمات مهم: إِزْدَادٌ: زیاد شد / حِينَ شَارَكَ الْإِيرَانِيُونَ:

زمانی که ایرانیان شرکت کردند / قِيَامِ الدَّوْلَةِ الْعَبَّاسِيَّةِ: قیام حکومت عباسیان / عَلِيٌّ يَدُ أَمْثَالِ آلِ بَرْمَكٍ: به دست امثال آل برمکیان

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) «حِينَ» ترجمه نشده است، «شَارَكَ» فعل ماضی است، «إِزْدَادٌ: زیاد شد» نه «زیاد کرد».
 (۲) «چون» ترجمه نادرستی از «حِينَ» است.
 (۳) «همزمان» نادرست است، «شَارَكَ» فعل ماضی است.

۳۱ ۳ ترجمه کلمات مهم: تَرَوْحٌ: می‌رود اراخ، يَرَوْحٌ: رفتن /

الْبَيْتُ: دختر / نَحْوُ: به سوی / وَالِدَاهَا: پدرش / تَحْكِي: روایت می‌کند / لَعْنَةُ: برایش / كُلُّ مَا: هر آنچه را / حَدَّثَ: اتفاق افتاده است / فِي الْأَيَّامِ الْمَاضِيَةِ: در روزهای گذشته

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) «نَحْوُ: به سمت، به سوی»، «تَرَوْحٌ» نادرست ترجمه شده است، «برایش» معادل ندارد.
 (۲) ضمیر «ها» در «والدها» ترجمه نشده است، «تَرَوْحٌ: می‌رود» نه «احساس راحتی می‌کند»، «نَحْوُ: به سمت، به سوی»
 (۴) «تَرَوْحٌ» و «تَحْكِي» مضارع است.

۳۲ ۴ ترکیب مهم این عبارت «كَبَّرَتْ خِيَانَةً» است که به این صورت

ترجمه می‌شود: «خیانت بزرگی است»، بنابراین سایر گزینه‌ها نادرست هستند.

۳۳ ۱ «الْعِبَادُ الصَّالِحُونَ»: بندگانی درستکار» معرفه است.

۳۸ ۳ براساس متن

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) فقط سه زبان به طور مستقیم از عربی تأثیر پذیرفته‌اند! ((*)؛ در متن به عنوان نمونه به سه زبان اشاره کرده است. بنابراین فقط این سه زبان از عربی تأثیر پذیرفته‌اند.)

(۲) زبان رسمی در تمامی کشورهای اسلامی زبان عربی است! ((*)؛ بسیاری از کشورهای اسلامی زبان عربی زبان رسمی‌شان نیست؛ از جمله کشور ایران.)
(۳) عامل دینی از مهم‌ترین عواملی است که بر دیگر زبان‌ها تأثیر می‌گذارد! ((*)؛ چنین مطلبی را می‌توانیم از متن استنباط کنیم.)

(۴) عربی تنها زبانی است که کلماتش از راست به چپ نوشته می‌شود! ((*)؛ در متن اشاره شد که زبان فارسی هم همین‌گونه است.)

۳۹ ۱ [گزینه] نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) زبان عربی شامل بیست و نه حرف است! ((*)؛ شامل ۲۸ حرف «ثمانیه و عشرين حرفاً» است.)

(۲) هر که اسلام بیاورد، پایستی زبان عربی را یاد بگیرد! ((*)؛
(۳) بسیاری از کشورها وجود دارند که ساکنینش به زبان عربی صحبت می‌کنند! ((*)؛

(۴) عربی از زبان‌های رسمی در برخی سازمان‌های بین‌المللی است! ((*)؛
■ گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۲ - ۴۰):

۴۰ ۴ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) زیاده حرف واحد ← زیاده حرفین اتین (تد و تکرار عین الفعل)
(۲) للغائبین ← للغائب
(۳) له ثلاثة أحرف زائدة ← له حرفان اثنان زائدان

۴۱ ۲ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) فاعله «القرآن الکریم» ← فاعله «القرآن» [الکریم] نقش صفت دارد.
(۲) مجهول ← معلوم [نزل] معلوم است. / نائب فاعله ← فاعله
(۳) مزید ثلاثی ← مجرد ثلاثی

۴۲ ۲ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۱ و ۳) اسم «أَنْ» منصوب است نه مرفوع.
(۲ و ۴) «الصلاة» اسم علم نیست.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤال‌های زیر مشخص کن (۵۰ - ۴۳):

۴۳ ۳ «تبادل» درست است؛ چون مصدر در باب «تفاعل» است.

۴۴ ۱ در جای خالی اول باید واژه «الْتَزَمَ» یا «تَلْتَزِمُ» قرار بگیرد

«هر کس به راستگویی پای بند باشد ...»، فعل «عاهد، يعاهد» پیمان بست» مناسب جای خالی اول نیست (ردگزینه‌های (۳) و (۴))، در جای خالی دوم، «تخلّص: رهایی می‌یابد» درست است نه «خلّص: رها ساخت» (ردگزینه (۲)). هم چنین «يُنقذ: نجات می‌دهد» در گزینه (۳) نادرست است.

در گزینه (۴) هم «يصدق: راست می‌گوید» نادرست است.

ترجمه عبارت: «هر کس به راستگویی پای بند باشد، از عیب‌ها رهایی می‌یابد و هر کس بسیار دروغ بگوید، سخنش باور نمی‌شود!»

۴۵ ۲ بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

(۱) «المَدح» و «الذَّم» متضاد هستند.

ترجمه: بزرگ‌ترین حماقت، زیاده‌روی در ستایش و تکوهش است!

(۲) متضاد دیده نمی‌شود.

ترجمه: دانش در کودکی [از نظر ماندگاری] مانند نقش بر روی سنگ است!

(۳) «الظالم» و «المظلوم» متضاد هستند.

ترجمه: روز عدالت (قیامت) بر ستمگر سخت‌تر از روز ستم بر ستم‌دیده است!

(۴) «عدو» با «صديق» و «عاقِل» با «جاهِل» متضاد هستند.

ترجمه: یک دشمن عاقل بهتر است از یک دوست نادان!

۴۶ ۴ بررسی گزینه‌ها:

(۱) دو معرّف به «ال» وجود دارد: «الرَّجُل» و «الضُّدُق»

دَقّت کنید: «التزام» معرفه به «ال» نیست و مصدر در باب «افتعال» است.

(۲) «الشاب» و «البحر» معرّف به «ال» هستند.

دَقّت کنید: اسم‌های موصول خاصّ (الذّي، الّتی و ...) معرفه به «ال» نیستند.

(۳) «السباحة» و «الثَّجدة» معرّف به «ال» هستند.

(۴) سه معرّف به «ال» وجود دارد: «الكذّاب»، «السراب»، «البعيد».

۴۷ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «الله» معرفه به علم (علمیّت) است.

(۳) «کردکلا» معرفه به علم (علمیّت) است.

(۴) «الوونسکو» معرفه به علم (علمیّت) است.

۴۸ ۴ بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

(۱) مفعول‌های جمله «رسولاً» یا «الرسول» نه با یک اسم وصف شده‌اند و نه با جمله!

(۲) **دَقّت کنید:** «أنوشروان» مفعول است و «كلام» فاعل! بنابراین فاعل با یک جمله وصفیه (خَرَج ...) وصف شده است.

ترجمه: سخنی که از زبان کشاورز پیر بیرون آمد، انوشیروان را شگفت‌زده کرد!

(۳) «ذنباً» مفعول است و توصیف نشده است.

دَقّت کنید: «إمتنع» جواب شرط است نه جمله وصفیه.

(۴) «مفردات» مفعول است که برایش یک جمله وصفیه آمده است و وصف شده است: دَخَّنت.

ترجمه: این کتاب واژگانی را دربر دارد که وارد عربی شده و آواهای آن تغییر کرده است.

۴۹ ۱ مستثنی‌منه نداریم و اسلوب از نوع حصر است. در سایر

گزینه‌ها مستثنی‌منه وجود دارد و اسلوب از نوع استثناء است: «الأشجار»، «أحد» و «الكتاب».

ترجمه: زن اسیر را شناخت مگر برادرش. = زن اسیر را فقط برادرش شناخت.

۵۰ ۱ **دَقّت کنید:** با توجه به مؤنث بودن «واحدة»، مستثنی‌منه

یعنی «مسائل»، مفعول جمله است نه «الطلاب».

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مستثنی‌منه «الملائكة» فاعل جمله است.

(۳) مستثنی‌منه «جميع» فاعل جمله است.

(۴) مستثنی‌منه «أحد» فاعل جمله است.

دین و زندگی

۵۹ ۲ زندگی دینی تنها شیوه مطمئن و قابل اعتمادی است که پیش

روی هر انسان خردمند و عاقبت اندیش قرار دارد، هر کس که نگران عاقبت کار خود است به روشنی در می یابد که تکیه بر خداوند (توکل) و اعتماد به دستورات او، هر گونه نگرانی نسبت به آینده را از بین می برد. در غیر این صورت، آینده ای غیرقابل اعتماد در انتظار اوست و این موضوع در آیه شریفه: «أَفَمَنْ أَشَسُّ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ ...» ذکر شده است.

۶۰ ۲ با توجه به آیه شریفه «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ

عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» رسول خدا صفتبندی ها و جبهه گیری ها را مردود اعلام کرد و آموخت که دو جبهه ای که واقعاً در مقابل یکدیگر قرار دارند، جبهه حق و جبهه باطل است و همچنین با توجه به آیه شریفه «وَ مِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ ...» رسول خدا (ص) تلاش کرد جامعه ای بنا نهد که مردم آن جامعه در عین توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی زندگی، برای رشد و تعالی زندگی دنیوی خود نیز تلاش کنند (زندگی متعادل).

۶۱ ۱ از اقدامات مهم رسول خدا (ص) ایجاد نگرشی جدید در جامعه

بود که موجب تحول در روابط بین ملت ها گردید که براساس آن ایشان آموخت که دو جبهه ای که واقعاً در مقابل یکدیگر قرار دارند، جبهه حق و جبهه باطل است و آیه شریفه «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» مؤید آن است.

۶۲ ۲ پیامبر اکرم (ص) می فرماید: «مَنْ مَاتَ وَ لَمْ يَعْرِفِ إِمَامَ زَمَانِهِ

مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً» هر کس بمیرد و امام زمان خود را نشناسد به مرگ جاهلی مرده است. ایشان در حدیث دیگری می فرماید: «خوشا به حال کسی که به حضور «قائم» برسد، در حالی که پیش از قیام او نیز پیرو او باشد». مراجعه به عالمان دین، عمل به احکام فردی و اجتماعی دین و مقابله با طاغوت از جمله دستورات امام زمان (عج) است که پیروان آن حضرت به دنبال انجام آن هستند ... که یکی از علائم پیروی از امام عصر (عج) است.

۶۳ ۳ اگر امام حسن (ع) در زمان یزید زندگی می کرد، همان شیوه ای

که امام حسین (ع) در مقابل یزید اتخاذ کرده بود، در پیش می گرفت یعنی به جنگ با یزید با کمترین تعداد یاران می رفت. زیرا سیاست اثمه، سیاست ثابتی است که بنا به اقتضای زمان، مکان و شرایط، تصمیماتشان تغییر می کند، یعنی همه آنان یک خط مشی واحد و یکسانی دارند که آن، اعتدالی دین و نابودی باطل است که بنا بر شرایط و مقتضیات زمان با شیوه های مختلفی این اصل را پیاده می کنند.

۶۴ ۴ دین اسلام از مسلمانان می خواهد برای سلامتی و تندرستی

خود بکوشند و از هر کاری که تندرستی را به خطر می اندازد، دوری کنند و قوی تر شدن بدن وقتی ارزشمند است که قوت بازو سبب تواضع و فروتنی انسان شود، نه فخر فروشی بر دیگران.

اگر ورزش و بازی های ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی بند و

بازی های دنیای کنونی ضرورت یابد، فراهم کردن امکانات آن واجب کفایی است.

۶۵ ۲ عدالت به این معناست که فقیه مرتکب گناه آشکار نشود که در

کلام امام صادق (ع) با تعبیر «مُخَالَفًا لِهَوَاهُ» آمده است و امام صادق (ع) پس از بیان ویژگی های فقیه لازم الاتباع می فرمایند: «فَلِلْعَوَامِ أَنْ يَقْلِدُوهُ»

۵۱ ۲ آینده سبز: یعنی انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش

عدالت در جهان، زیر پرچم امام عصر (ع). امام علی (ع) می فرماید: «امام زمان (ع) با این شرط با آن ها بیعت می کند که در امانت خیانت نکنند، پاکدامن باشند و ...». کسانی در هنگام ظهور این ویژگی ها را دارند که قبل از ظهور آن امام در صحنه فعالیت های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل، در جبهه حق حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی در مقابل شیاطین درون و بیرون، ویژگی هایی هم چون شجاعت، عزت نفس و پاکدامنی را در خود پرورانده باشند.

۵۲ ۳ دقت کنید: حدیث سلسله الذهب اصلاً درباره معاد سخن

نگفته است (رد گزینیه های (۱)، (۲) و (۴)). سخن نقل شده از پیامبر (ص) است (نبوت) و «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» (توحید) و در ادامه آن «أَنَا مِنْ شُرُوطِهَا» (امامت) مورد اشاره قرار گرفته است.

۵۳ ۲ اهل بیت (ع) شخصیت های برجسته ای تربیت کردند که سرآمد

انسان های زمان خویش بودند و اندیشه های اسلام راستین را در میان مسلمانان گسترش دادند و امام علی (ع) در این راستا افرادی را تربیت کردند که در پایه گذاری فرهنگ اسلامی نقش برجسته ای داشتند.

۵۴ ۳ آیه شریفه «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَزَاها: به یقین هر کس خود را تزکیه

کرد، رستگار شد» اشاره به تزکیه نفس دارد که موجب پاک شدن (پالایش) نفس انسان از آلودگی ها (گناهان) می شود و برای رسیدن به سعادت و رستگاری (فلاح) انسان ضروری است.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) تزکیه نفس موجب رستگاری در آخرت است نه تلاش های دنیوی

(۲) این آیه اشاره ای به مراقبت و محاسبه نفس ندارد.

(۴) در این آیه به زکات اشاره ای نشده است.

۵۵ ۳ ارتباط از طریق وکیل، زمینه را برای غیبت امام عصر (عج) نیز

آماده می کرد و این موضوع اشاره به انتخاب شیوه های درست مبارزه از اصول کلی مبارزه در راستای ولایت ظاهری است.

۵۶ ۳ پیامبر و امام از پدر و مادر برای مؤمنان مهربان ترند و آنان که

چنین معرفتی را به دست آورده اند، محبت بیشتری به پیامبر و امام دارند. ضرورت تقویت معرفت و محبت بدان جهت است که عصر غیبت، عصر تردیدهاست. در این دوره، فتنه های گوناگون و اندیشه های رنگارنگ پیدا می شوند و بی ایمانی را تبلیغ می کنند.

۵۷ ۴ امام صادق (ع) می فرماید: «مایه زینت و زیبایی ما باشید، نه

مایه رشتی ما». وظیفه ما این است که به گونه ای زندگی کنیم که سبب بدبینی دیگران نسبت به شیعیان نشویم و بدانیم که شیعه بودن تنها به اسم نیست، بلکه اسم باید با عمل صالح همراه باشد تا پیرو حقیقی و راستین آنان شویم.

شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی از عوامل مؤثر در شناخت و محبت به امام زمان (ع) و از بین رفتن تردیدهاست.

۵۸ ۳ در دوران امام صادق (ع) بر اثر اشتباهات مسلمانان و روی

آوردن آن ها به بنی عباس و پیروز شدن بنی عباس بر بنی امیه، دوران اختناق و سخت گیری نسبت به علویان دوباره آغاز شد. امام صادق (ع) در تمام دوران امامت خود، جهاد علمی امام باقر (ع) را ادامه داد. دقت شود که علتی کردن مبارزات امام صادق (ع) مربوط به قبل از پیروزی بنی عباس است.

۶۶ ۳

براساس ندر ذیل این آیه شریفه اگر مردم نعمتی را که خدا به آنها داده است درست استفاده نکنند، خداوند آن نعمت را از آنها می‌گیرد «مُعْتَرِفًا نِعْمَةً»

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) از آیه «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا ...» دریافت می‌گردد.

(۲) نعمت‌دهی خداوند و رحمت الهی او مقدم بر رفتار انسان است نه مؤخر.
(۴) گناهان انسان علت است نه معلول و تابع و تغییر نعمت‌ها تابع (معلول) رفتارهای اجتماعی انسان هستند نه متبوع (علت).

۶۷ ۳

امام عصر (عج) در نامه‌ای به شیخ مفید از علمای بزرگ اسلام می‌فرماید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهییم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.» این بیان اشاره به «ولایت معنوی» امام دارد که نیازمند به ظاهر بودن بین مردم نیست، ایشان به اذن خداوند از احوال انسان‌ها آگاه است، افراد مستعد و به ویژه شیعیان و محبان خویش را از کمک‌ها و امدادهای معنوی خویش برخوردار می‌سازد و این موضوع به جگه‌نگی زعامت و رهبری امام زمان (عج) در عصر غیبت اشاره دارد.

۶۸ ۲

یکی از اقدامات ائمه معصومین (ع) در راستای تعلیم دین و مرجعیت دینی «تبیین (بیان) معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو» است، ائمه اطهار (ع) با تکیه بر علم الهی خود، به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، درباره همه مسائل اظهار نظر می‌کردند. نمونه‌ای از شخصیت‌های اسلامی و از پیشتازان جهاد و مبارزه، مالک اشتر و محمدبن ابی‌بکر هستند.

۶۹ ۲

امام پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آنها فرمود: «در آن شرایط، در صورتی می‌توانید راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا پشت‌کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنید ...»
آن‌گاه امیرمؤمنان، راه حل نهایی را بیان می‌کند و می‌فرماید: «پس همه این‌ها را از اهلش طلب کنید، آنان‌اند که نظر دادن و حکم کردنشان، نشان‌دهنده دانش آن‌هاست. آنان هرگز با دین مخالفت نمی‌کنند و در دین اختلاف ندارند.» (بخش دوم همه گزینه‌ها صحیح است)

۷۰ ۳

اشرافی‌گری، نجم‌گرایی برخی از مسئولین و فساد اداری و مالی، یکی از مهم‌ترین عوامل عقب‌ماندگی اقتصادی و به وجود آمدن فاصله طبقاتی است که علاوه بر آثار منفی اقتصادی، باعث بی‌اعتمادی عمومی و رواج تجمل‌گرایی و مصرف‌گرایی در میان مردم می‌شود.

۷۱ ۴

دوره غیبت، به معنای عدم امامت امام عصر (ع) نیست، بلکه رهبری حقیقی مسلمانان، هم اکنون نیز به عهده ایشان است؛ اما این رهبری را انسان‌های عادی حس نمی‌کنند؛ همان‌طور که برخی از انسان‌ها فواید خورشید پشت ابر را در نمی‌یابند و مشاهده نمی‌کنند. اگر شب، عالم را فراگیرد و خورشید هیچ‌گاه طلوع نکند، آن زمان است که نعمت وجود خورشید پشت ابر نیز بر همگان روشن خواهد شد.

۷۲ ۴

با توجه به آیه ۵۵ سوره نور، خداوند به کسانی از شما که ایمان آورده و عمل صالح انجام داده‌اند، وعده داده است: «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَ لَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَ لَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا ...»

۷۳ ۲

براساس آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ ...» می‌توان به یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی یعنی پذیرش ولایت الهی پی برد، که خلفای بنی‌امیه و بنی‌عباس از دایره ولایت الهی خارج شدند و آنان نه براساس دستورات الهی، بلکه براساس امیال خود، حکومت می‌کردند.

از اقدامات مهم رسول خدا (ص) ایجاد نگرشی جدید در جامعه بود که موجب تحول در روابط بین ملت‌ها گردید، تا پیش از آن، پادشاهان، رؤسای قبایل، اشراف و بزرگان معمولاً روابط خود را با دیگران براساس منافع مادی و زیر سلطه در آوردن قبایل و سرزمین‌های یک‌دیگر تنظیم می‌کردند و مردم را به سوی این اهداف سوق می‌دادند، رسول خدا (ص) این صفت‌بندی‌ها و جبهه‌گیری‌ها را مردود اعلام کرد و این آیه مؤید این مطلب است: «مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ.»

۷۴ ۲

ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به منظور اشاعه فرهنگ و معارف اسلامی و مقابله با اندیشه‌های کفرآمیز و ابتدال اخلاقی، مستحب است و در مواردی واجب کفایی؛ افرادی که توانایی علمی، فنی و مالی آن را دارند، باید به ایجاد آن مبادرت ورزند.
استفاده از موسیقی، خواه موسیقی سنتی و کلاسیک باشد و خواه غیر سنتی و مدرن جایز و حلال است و استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه‌های فرهنگی مفید نیز حلال و جایز است، فقط آن نوع موسیقی که بی‌بند و باری و شهوت را تقویت و تحریک می‌کند و مناسب مجالس لهو و لعب است، حرام است.

۷۵ ۲

در تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو که از اقدامات مرجعیت دینی است، با گسترش سرزمین‌های اسلامی، سؤال‌های مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد.
«زیارت جامعه کبیره» یکی از منابع معرفتی شیعه است که توسط امام هادی (ع) بیان شده و یاران آن امام برای ما شیعیان نقل کرده‌اند، این زیارت که مانند یک درس امام‌شناسی است، سبب شناخت بهتر امامت و ویژگی‌های ائمه اطهار (ع) شده است.

زبان انگلیسی

۷۶ ۳

باب بهترین دوست من است. ما وقتی در دانشگاه دانشجویان ادبیات بودیم، هم‌دیگر را ملاقات کردیم و یک‌دیگر را برای بیش از ده سال می‌شناسیم.

توضیح: برای اشاره به موضوعی که در گذشته آغاز شده و هم‌چنان ادامه دارد از زمان حال کامل استفاده می‌کنیم. در این‌جا نیز مشخص است که آشنایی گوینده با باب از زمان دانشگاه شروع شده و هم‌چنان ادامه دارد، پس از زمان حال کامل استفاده می‌کنیم (رد گزینه‌های (۲) و (۴)). هم‌چنین در این زمان اگر بخواهیم ابتدای بازه را نشان دهیم از "since" و اگر بخواهیم طول بازه را نشان دهیم از "for" استفاده می‌کنیم و با توجه به مفهوم جمله مشخص است که طول بازه مدنظر است، پس از "for" استفاده می‌کنیم (رد گزینه‌های (۱) و (۲)).

۸۱ ۴ شانسست برای پیدا کردن یک شغل به طور قابل توجهی بهبود می‌یابد اگر مهارت‌های کامپیوتری بهتری کسب کنی.

- (۱) کشیدن؛ طراحی کردن
- (۲) ورزش کردن؛ تمرین کردن؛ اعمال کردن
- (۳) آموزش دادن (به)، یاد دادن (به)
- (۴) بهبود یافتن؛ پیشرفت کردن

۸۲ ۳ اگر در انواع تجدیدپذیر انرژی سرمایه‌گذاری نکنیم، نسل‌های آینده از عواقب خودخواهی و نادانی ما رنج خواهند برد.

- (۱) کاردان، راهگشا؛ غنی، سرشار
- (۲) متعادل، متوازن
- (۳) تجدیدپذیر، قابل تجدید
- (۴) جادار، بزرگ، وسیع

۸۳ ۴ والدین می‌توانند با ارائه نشویق و فرصت‌هایی برای فعالیت جسمی، به فرزندانشان کمک کنند تا سبک زندگی فعالی از لحاظ جسمی داشته باشند.

- (۱) تعادل، توازن
- (۲) سلامتی، تندرستی؛ بهداشت
- (۳) ارتباط، رابطه
- (۴) سبک زندگی

۸۴ ۲ پزشکان می‌گویند این بیماری بسیار خطرناک است به‌خصوص برای سالمندان یا آن‌هایی که پیشاپیش به‌شدت مریض هستند.

- (۱) عمیق، ژرف
- (۲) خطرناک، خطر
- (۳) بی‌احتیاط؛ بی‌دقت، بی‌توجه
- (۴) بی‌فایده، بی‌مصرف

۸۵ ۱ جنگل‌های بامو بسیار سریع و با فشار بسیار کمی بر محیط‌زیست رشد می‌کنند چون مقدار CO_۲ که می‌توانند جذب کنند، بسیار بالاست.

- (۱) جذب کردن؛ در خود فرو بردن
- (۲) هضم کردن؛ فهمیدن؛ دریافتن
- (۳) نجات دادن؛ پس‌انداز کردن، کنار گذاشتن
- (۴) هدر دادن، اتلاف کردن

۸۶ ۲ او عفونتی در چشمش دارد که کمی تازی در بینایی‌اش ایجاد می‌کند ولی باید با دارو برطرف شود.

- (۱) دستگاه، وسیله
- (۲) عفونت؛ آلودگی
- (۳) لرزش، لرزه، اعتراض
- (۴) جهت، سمت، سو

۸۷ ۳ اقتصاد بیشتر کشورهای اروپایی عمدتاً بر پایهٔ ساخت کالاهای تولیدی با کیفیت بالا قرار دارد.

- (۱) فوراً، سریعاً
- (۲) قبلاً، سابقاً
- (۳) عمدتاً، اساساً
- (۴) به‌طور اساسی، اساساً

۷۷ ۲ اگر [جای] تو بودم، برای پدرم و کسب‌وکار بزرگش کار می‌کردم به جای تلاش کردن برای ساختن یک کسب‌وکار جدید از صفر.

توضیح: با توجه به این‌که موضوع جمله مربوط به شرایطی خیالی و غیرواقعی در زمان حال یا آینده است، با شرطی نوع دو مواجه هستیم که در بند شرط آن به زمان گذشته ساده و در بند جواب شرط به ساختار آینده در گذشته (فعل ساده + would) نیاز داریم. البته بهتر است فعل "to be" را در بند شرط جمله شرطی نوع دو به صورت "were" به کار ببریم. این موضوع باعث می‌شود تا همان‌طور که در کنکور ریاضی ۹۹ شاهد بودیم، اگر هر دو مورد "was" و "were" را در گزینه‌ها دیدیم، "were" را درست بگیریم (رد گزینه‌های (۳) و (۴)). بند جواب شرط هم طبق توضیح بالا باید به صورتی که در قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۴) دیده می‌شود، تکمیل گردد.

۷۸ ۳ شاید فکر کنی که زندگی کردن در یک کشور دیگر تجربه‌ای هیجان‌انگیز است ولی به من اعتماد کن، هیچ چیز هیجان‌انگیزی در مورد ندیدن خانواده‌ات برای سال‌ها وجود ندارد.

توضیح: اگر بخواهیم در جایگاه فاعل جمله از یک فعل استفاده کنیم می‌توانیم آن را به صورت ینگار بیاوریم و کاربرد فعل ساده به این منظور نادرست است (رد گزینه‌های (۱) و (۲)). یکی دیگر از کاربردهای فعل ینگار پس از حروف اضافه مانند "about" در این جاست. ضمن آن‌که می‌دانیم برای منفی کردن فعل ینگار کافی است قبل از آن "not" بیاوریم (درستی گزینه (۳)).

۷۹ ۳ نمی‌خواهی تماسش را پاسخ بدهی؟ او در این ساعت با تو تماس نمی‌گرفت مگر این‌که چیز مهمی باشد.

توضیح: با توجه به مفهوم جمله، با شرایطی غیرواقعی در زمان حال یا آینده مواجهیم، چرا که به هر حال فرد مورد اشاره در حال زنگ زدن است و تصور این‌که در این لحظه زنگ نمی‌زد، موضوعی خیالی است. در شرطی نوع دو، بند شرط را که با "if" آغاز می‌شود در زمان گذشته ساده و بند جواب شرط را با ساختار آینده در گذشته (فعل ساده - would) تکمیل می‌کنیم (رد گزینه‌های (۱) و (۲)). به جای "if" در جملات شرطی می‌توانیم از "unless" هم استفاده کنیم. در صورت استفاده از "unless" باید دقت داشته باشیم که بند شرط که حالا با "unless" شروع می‌شود باید قرینه شود، مثلاً جمله ما به صورت زیر بوده که حالا با کاربرد "unless" فعل زیرخطدار آن قرینه شده و به صورت مثبت می‌آید:

She wouldn't call you at this hour if it weren't something important.

دقت کنید: در جملات شرطی نوع دو، در بند شرط معمولاً به جای کاربرد "was" از "were" استفاده می‌کنیم.

۸۰ ۱ کارخانه ظرفیت تولیدش را تا بیش از ۱۵٪ افزایش داده است تا تقاضای رو به رشد را برآورده کند.

- (۱) درخواست، تقاضا، مطالبه
- (۲) سوخت
- (۳) تولیدمثل؛ تولید، ایجاد؛ نسل
- (۴) تنوع؛ مجموعه متنوع

روز جهانی آب در ۲۲ مارس از [سال] ۱۹۹۳ برگزار می‌شود. این [روز] توسط مجمع عمومی [سازمان] ملل متحد این چنین اعلام شد. این روز نخست به صورت رسمی در دستور جلسه ۲۱ از کنفرانس ملل متحد درباره محیط‌زیست و توسعه (UNCED) [سال] ۱۹۹۲ در ریو دو ژانیروی برزیل پیشنهاد شد. برگزاری [مراسم این روز] از ۱۹۹۳ آغاز شد و از آن زمان به طور قابل توجهی رشد کرده است.

[سازمان] ملل متحد و کشورهای عضو این روز را به اجرای توصیه‌های [سازمان] ملل متحد و ترویج فعالیت‌های ملموس در کشورهایشان با توجه به منابع آب جهان اختصاص می‌دهند. هر سال، یکی از نهادهای مختلف [سازمان] ملل متحد دخیل در مسائل آب در ترویج و ساماندهی فعالیت‌های بین‌المللی روز جهانی آب پیشقدم می‌شود.

علاوه بر دولت‌های عضو ملل متحد، تعدادی از سازمان‌های مردم‌نهاد مروج آب تمیز و زیستگاه‌های آبی پایدار از روز جهانی آب به عنوان زمانی برای متمرکز ساختن توجه عمومی بر مسائل بحرانی آب در دوران ما، استفاده کرده‌اند. برای مثال، هر سه سال از [سال] ۱۹۹۷، شورای جهانی آب هزاران نفر را به شرکت در انجمن جهانی آب خود در طول هفته روز جهانی آب گشاده است. سازمان‌های شرکت‌کننده و شرکت‌های مردم‌نهاد بر مسائلی تأکید کرده‌اند همچون یک میلیارد انسان بدون دسترسی به آب ایمن برای نوشیدن و نقش جنسیت در دسترسی خانواده به آب ایمن.

۹۳ ۲ متن عمدتاً درباره چه چیز صحبت می‌کند؟

(۱) نقش آب در آینده ملت‌ها

(۲) روزی برای گرمی داشتن آب در سراسر جهان

(۳) فعالیت‌های [سازمان] ملل متحد در مورد آب

(۴) آب ایمن به عنوان مسئله‌ای حیاتی در آینده

۹۴ ۱ براساس متن، تمام موارد زیر درست هستند، به جز

(۱) روز جهانی آب نخست توسط سازمان‌های مردم‌نهاد اعلام شد

(۲) روز جهانی آب برای حدود ۳۰ سال برگزار شده است

(۳) فعالیت‌های بین‌المللی در مورد روز جهانی آب هر سال توسط یک نهاد متفاوت سازماندهی می‌شود

(۴) تعداد قابل توجهی از افراد در سراسر جهان همچنان به آب ایمن دسترسی ندارند

۹۵ ۴ واژه زیرخط‌دار "propose" (پیشنهاد کردن؛ مطرح کردن) در پاراگراف اول نزدیک‌ترین معنی را به "suggest" دارد.

(۱) نیاز داشتن، احتیاج داشتن؛ ایجاب کردن

(۲) حمل کردن، منتقل کردن؛ با خود بردن / آوردن

(۳) احاطه کردن، دربر گرفتن

(۴) پیشنهاد دادن، توصیه کردن

۹۶ ۲ هدف اصلی نویسنده در این متن چیست؟

(۱) توصیه کردن (۲) اطلاع‌رسانی کردن

(۳) انتقاد کردن (۴) راهنمایی کردن

تعدادی قورباغه سبز را تصور کنید [که] در محیطی سبز زندگی و زاد و ولد می‌کنند. بیشتر بچه‌ها رنگبندی سبز والدینشان را به ارث می‌برند. آن‌ها به خوبی استتار شده‌اند، و شکارچیان متوجه آن‌ها در علف‌ها نمی‌شوند. رنگ سبز آن‌ها یک سازگاری است که به آن‌ها کمک می‌کند، بقا بیابند. تعداد کمی از بچه‌ها، به خاطر دگرگونی رنگ‌های متفاوتی دارند. شکارچیان می‌توانند آن‌ها را در علف‌ها ببینند و این قورباغه‌ها به زودی خورده می‌شوند. این انتخاب طبیعی در عمل است. سپس در حالی که علف‌ها از بین می‌روند، محیط‌زیست به آرامی به [رنگ] زرد تغییر می‌کند. حالا قورباغه‌های سبز در شن آشکار می‌شوند و شکارچیان آن‌ها را می‌خورند. به تدریج، نسل‌های بعدی قورباغه‌ها از عمدتاً سبز به عمدتاً زرد تغییر می‌کنند. گونه‌ای جدید تکامل یافته است.

۸۸ ۴ توضیح: با توجه به متن و گزینه‌ها مشخص است که به دنبال

مفهوم «والدینشان» هستیم. برای ساختن این مفهوم به یک ضمیر ملکی مناسب معنی "their" و اسم جمع "parents" نیاز داریم که به درستی در گزینه (۴) دیده می‌شود.

۸۹ ۲

(۱) اطلاع دادن به، مطلع کردن

(۲) متوجه ... شدن، فهمیدن

(۳) تفاوت داشتن؛ تغییر کردن

(۴) قادر ساختن؛ ممکن ساختن

۹۰ ۲ توضیح: با توجه به گزینه‌ها قرار است بندی موصولی بیابیم که

مفهوم "adaptation" را برای ما تکمیل کند. در این بند موصولی "adaptation" (سازگاری) فاعل ماست، چرا که با توجه به مفهوم متن، فعل "help" به آن برمی‌گردد. پس به ضمیر موصولی برای غیر انسان نیاز داریم که در همه گزینه‌ها آمده است. از طرفی چون "adaptation" اسمی غیرقابل شمارش است، باید فعل آن به صورت سوم شخص مفرد و همراه "is" بیاید که تنها در گزینه (۲) دیده می‌شود. در آخر، بد نیست نگاهی به دو جمله قبل از آن که با ضمیر موصولی به هم متصل شوند، بیندازیم:

Their green color is an adaptation.

The adaptation helps them survive.

۹۱ ۳

(۱) [شخص] اجتماعی، خونگرم؛ [رفتار، روابط] اجتماعی

(۲) ملی؛ سراسری

(۳) طبیعی؛ ذاتی؛ واقعی

(۴) بومی، محلی؛ [زبان، زادگاه] مادری

۹۲ ۱

(۱) به تدریج، به مرور

(۲) عملاً، تقریباً؛ در واقع، در عمل

(۳) به طور کلی، عموماً

(۴) به طور مرتب، به طور منظم

ریاضیات

۱۰۱ ۲

...، ۱۰، ۸، ۶: تعداد کاشی رنگ خورده

تعداد کاشی‌های رنگ خورده از یک الگوی خطی پیروی می‌کنند. پس می‌توان آن را یک دنباله حسابی با $a_1 = 6$ و $d = 2$ در نظر گرفت:

$$a_{15} = a_1 + 14d = 6 + 14(2) = 6 + 28 = 34$$

۱۰۲ ۳

$$4000000 - \frac{1}{100}(4000000) = 4000000 - 40000 = 3960000$$

مبلغ حقوق پس از یک ساعت اضافه‌کاری $3960000 + 50000 = 4010000$

$$a_1 = 3960000, a_n = 4010000, d = 50000, n = ?$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 4010000 = 3960000 + (n-1)(50000)$$

$$\Rightarrow 4010000 - 3960000 = 50000(n-1) \Rightarrow 50000 = 50000(n-1)$$

$$\xrightarrow{\div 50000} 1 = n-1 \Rightarrow 2 = n$$

بنابراین پس از ۲ ساعت اضافه‌کاری، حقوق حسابدار به چهار میلیون و هشتصد هزار تومان می‌رسد.

$$d = 9 - 5 = 4 \quad \text{دنباله داده شده حسابی است:} \quad \text{۱۰۳ ۱}$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_{n+2} = 5 + (n+2-1)(4)$$

$$= 5 + (n+1)4 = 5 + 4n + 4 = 4n + 9$$

۱۰۴ ۱

$$d = \frac{b-a}{m+1} \Rightarrow d = \frac{62-18}{3+1} = \frac{44}{4} = 11$$

در بین پنج جمله دنباله جدید، جمله سوم جمله وسط است:

$$a_3 = a_1 + 2d = 18 + 2(11) = 18 + 22 = 40$$

۱۰۵ ۱

$$d = \frac{a_m - a_n}{m-n} = \frac{a_7 - a_3}{7-3} = \frac{56-20}{4} = \frac{36}{4} = 9$$

$$a_7 = 20 \Rightarrow a_7 = a_1 + 6d \Rightarrow 20 = a_1 + 6(9) \Rightarrow 20 - 54 = a_1$$

$$\Rightarrow a_1 = -34$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_{11} = \frac{11}{2}(2(-34) + (11-1)(9))$$

$$= \frac{11}{2}(-68 + 90) = \frac{11}{2}(22) = 11 \times 11 = 121$$

۱۰۶ ۳

می‌دانیم a_n و a_{n+1} دو جمله متوالی هستند. از آنجا که رابطه بین آن‌ها مقدار ثابت -5 است، بنابراین دنباله داده شده الزاماً حسابی است. (الگوی خطی است).

$$a_1 = \frac{3}{4}, d = -5, S_n = ?, n = 10$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_{10} = \frac{10}{2}(2(\frac{3}{4}) + (10-1)(-5))$$

$$= 5(2 + (-45)) = 5(-43) = -215$$

رئیس‌جمهور کوزوو، هاشم تاجی در [روز] پنجشنبه استعفا داد تا با اتهامات جنایت جنگی مطرح شده توسط دادگاهی در لاهه در هلند مواجه شود. این رهبر ۵۲ ساله گفت [که] او تصمیم گرفته است تا [از قدرت] کناره‌گیری کند «تا از شأن ریاست جمهوری حفاظت کند».

اتهامات برای جنایات جنگی و جنایات علیه بشریت هستند. این [اتهامات] به نقش تاجی در جنگ کوزوو برای استقلال از صربستان برمی‌گردد. تاجی یک فرمانده ارشد آزادی‌بخش کوزوو (KLA) بود، یک گروه چریکی قومی آلبانیایی که علیه نیروهای امنیتی صرب در جنگ ۱۹۹۸ - ۱۹۹۹ می‌جنگید.

علیه تاجی در کنار نه رهبر شورشی سابق دیگر توسط یک دادگاه ویژه کوزوو و دفتر دادستانی مستقر در لاهه در [ماه] ژوئن اعلام جرم شد. دادستان‌ها تاجی و مظنونین دیگر را به مسئول بودن برای کشتار حدود ۱۰۰ شهروند در طول جنگ متهم می‌کنند. آن‌ها هم‌چنین به ایفای نقش در «ناپدید ساختن احتمالی افراد، آزار و شکنجه» متهم شده‌اند.

دادستان‌ها گفتند [که] این اتهامات مربوط به «صدها قربانی شناخته شده کوزوویی، آلبانیایی، صرب، رومی و دیگر قومیت‌هاست و شامل مخالفان سیاسی می‌شود».

نزدیک‌ترین متحد رئیس‌جمهور، کادری وسلی، [روز] پنجشنبه بیان داشت [که] یک کیفرخواست علیه او نیز توسط دادگاه تأیید شده و او به لاهه می‌رود. تاجی و وسلی هر دو هر نقشی در جنایات جنگی را رد می‌کنند.

۹۷ ۳ بهترین عنوان برای متن چیست؟

(۱) جنایات جنگی و جنایات علیه بشریت

(۲) جنگ کوزوو برای استقلال از صربستان

(۳) رئیس‌جمهور کوزوو استعفا می‌دهد تا با اتهامات مواجه شود

(۴) قربانیان جنگ برای استقلال در کوزوو

۹۸ ۴ براساس متن، اتهامات علیه تاجی به تمام موارد زیر مرتبط می‌شوند، به جز

(۱) نقش او در ارتش آزادی‌بخش کوزوو

(۲) کشتن شهروندان در طول جنگ استقلال

(۳) آدم‌ربایی، آزار و شکنجه افراد

(۴) جرایم مرتکب شده در طول دوره ریاست‌جمهوری‌اش در قدرت

۹۹ ۲ این متن به احتمال زیاد از یک گرفته شده است.

(۱) کتاب

(۲) روزنامه

(۳) بست رسانه اجتماعی توسط تاجی

(۴) متن حقوقی

۱۰۰ ۳ ضمیر زیرخطدار "they" در پاراگراف ۳ به چه چیزی اشاره دارد؟

(۱) دادستان‌ها (۲) کشار

(۳) تاجی و مظنونین دیگر (۴) شهروندان

۱۱۲ در دنباله حسابی داریم:

$$90, 112, 134, \dots \Rightarrow d = 112 - 90 = 22$$

$$a_{19} = a_1 + 18d \Rightarrow a_{19} = 90 + 18(22) = 90 + 396 = 486$$

در دنباله هندسی داریم:

$$a_1 = 2, r = \frac{6}{2} = 3, a_n = 486, n = ?$$

$$a_n = a_1 \times r^{n-1} \Rightarrow 486 = 2(3)^{n-1} \xrightarrow[\text{تقسیم بر 2}]{\text{طرفین تساوی}} 243 = 3^{n-1}$$

$$\Rightarrow 3^5 = 3^{n-1} \Rightarrow n-1 = 5 \Rightarrow n = 5+1 \Rightarrow n = 6$$

۱۱۳ ۲

فرض مسأله آن است که $\frac{a_n}{a_{n+1}} = 3$ ، بنابراین $r = \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{1}{3}$ و از

طرفی $a_1 = 3$ است، پس:

$$a_n = a_1 r^{n-1} \Rightarrow a_n = 3 \times \left(\frac{1}{3}\right)^{n-1} = 3 \times \frac{1}{3^{n-1}} = \frac{3}{3^{n-1}}$$

$$= 3^{1-n} = 3^{2-n}$$

۱۱۴ ۴

$$a_9 = 8a_6 \Rightarrow a_1 r^8 = 8a_1 r^5 \xrightarrow[\text{تقسیم بر } a_1 r^5]{\text{طرفین تقسیم بر}} r^3 = 8 \Rightarrow r = 2$$

$$a_7 = a_1 r^6 \Rightarrow 24 = a_1 \times (2)^6 \Rightarrow 24 = 64a_1 \Rightarrow a_1 = \frac{24}{64} = \frac{3}{8}$$

۱۱۵ فرض کنید یک دنباله هندسی به صورت $5, 10, 20, \dots$ با $r = 2$ داریم. حال جملات این دنباله را با عدد ۳ جمع می‌کنیم:

۸, ۱۳, ۲۳, ...

$$b^2 = ac$$

در هر دنباله هندسی اگر a, b, c سه جمله متوالی باشند، رابطه $b^2 = ac$

برقرار است. در صورتی که در این جا $(13)^2 \neq 8 \times 23$ ، بنابراین دنباله جدید

دیگر هندسی نیست.

۱۱۶ این رابطه به علت وجود زوج مرتب‌های $(2, 5)$ و $(2, 1)$

هیچ‌گاه نمی‌تواند معرف تابع باشد.

۱۱۷ در اعضای از مجموعه A که در آن‌ها دو پیکان خارج شده‌اند،

باید حداقل یکی از آن‌ها را حذف کنیم. از عدد صفر و از عدد ۲ هر کدام دو

پیکان خارج شده‌اند که حداقل این دو پیکان را باید حذف کنیم.

۱۱۸ ۱

$$f(x) = \sqrt{x^2 - 4x + 5} \Rightarrow f(2 - \sqrt{2}) = \sqrt{(2 - \sqrt{2})^2 - 4(2 - \sqrt{2}) + 5}$$

$$= \sqrt{4 - 4\sqrt{2} + 2 - 8 + 4\sqrt{2} + 5} = \sqrt{4} = 2$$

$$f(2) = \sqrt{(2)^2 - 4(2) + 5} = \sqrt{4 - 8 + 5} = \sqrt{1} = 1$$

$$f(2 - \sqrt{2}) - f(2) = 2 - 1 = 1$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow 520 = \frac{26}{2}(2(\frac{5}{2}) + (26-1)d)$$

$$\Rightarrow 520 = 13(5 + 25d) \xrightarrow[\text{تقسیم بر 13}]{\text{طرفین تساوی}} 40 = 5 + 25d$$

$$\Rightarrow 35 = 25d \Rightarrow d = \frac{35}{25} = \frac{7}{5}$$

$$a_{16} = a_1 + 15d = \frac{5}{2} + 15(\frac{7}{5}) = \frac{5}{2} + 21 = \frac{5+42}{2} = \frac{47}{2} = 23\frac{1}{2}$$

۱۰۸ ما یک دنباله حسابی مواجهیم که ابتدا باید تعداد جملات

را سبیم:

$$a_n = 82, n = ?, a_1 = 6, d = 10 - 6 = 4$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 82 = 6 + (n-1)4$$

$$\Rightarrow 82 - 6 = 4(n-1) \Rightarrow 76 = 4(n-1) \xrightarrow{\div 4} 19 = n-1 \Rightarrow n = 20$$

حال باید مجموع ۲۰ جمله نخست دنباله را حساب کرد:

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n) \Rightarrow S_{20} = \frac{20}{2}(6 + 82) = 10(88) = 880$$

۱۰۹ ۴

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_9 = 54 = \frac{9}{2}(2a_1 + (9-1)d)$$

$$\Rightarrow 54 = \frac{9}{2}(2a_1 + 8d) \Rightarrow 54 = 9a_1 + 36d \xrightarrow{\div 9} a_1 + 4d = 6$$

$$\text{از طرفی } a_{11} = 18 \Rightarrow a_1 + 10d = 18$$

$$\begin{cases} (-5) \times \begin{cases} a_1 + 4d = 6 \\ a_1 + 10d = 18 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -5a_1 - 20d = -30 \\ 2a_1 + 10d = 18 \end{cases} \\ \hline -2a_1 = 6 \Rightarrow a_1 = \frac{6}{-2} = -3 \end{cases}$$

۱۱۰ ۱

$$\text{مجموع } n \text{ عدد فرد طبیعی متوالی اولیه } = n^2 = 361 \xrightarrow{n > 0} n = 19$$

$$\text{مجموع } n \text{ عدد زوج } = n(n+1) \xrightarrow{n=19} 19(19+1) = 19 \times 20 = 380$$

طبیعی متوالی اولیه

۱۱۱ مسأله داده شده تشکیل یک دنباله هندسی می‌دهد:

روز	اول	دوم	سوم	چهارم	...	نهم
تعداد						
افراد	۲	$2 \times 2 = 2^2$	$4 \times 2 = 2^3$	$8 \times 2 = 2^4$...	؟
مبتلا						

$$a_1 = 2, r = 2, a_9 = ?$$

$$a_n = a_1 \times r^{n-1} \Rightarrow a_9 = 2 \times 2^{9-1} = 2 \times 2^8 = 2^9 = 512$$

۴ ۱۲۳

$$\begin{cases} y = x^2 \\ y = ax - 1 \end{cases} \Rightarrow x^2 = ax - 1 \Rightarrow x^2 - ax + 1 = 0$$

برای آن که این معادله ریشه داشته باشد، باید $\Delta \geq 0$ باشد.

$$a^2 - 4(1)(1) \geq 0 \Rightarrow a^2 - 4 \geq 0 \Rightarrow a^2 \geq 4$$

پس:

با امتحان گزینه‌ها فقط به ازای $a = 2$ معادله دارای جواب (یک جواب) است.

نکته: وقتی مجموع دو عدد، مقداری ثابت است، حاصل ضرب

آن‌ها وقتی ماکزیمم است که آن دو مقدار با هم برابر باشند یعنی هر کدام از

آن‌ها نصف مقدار ثابت باشند:

$$2x + 5y = 300 \Rightarrow 300 \div 2 = 150$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2x = 150 \Rightarrow x = \frac{150}{2} = 75 \\ 5y = 150 \Rightarrow y = \frac{150}{5} = 30 \end{cases}$$

$$\max_{xy} = 75 \times 30 = 2250$$

تابع سود را به دست می‌آوریم:

$$P(x) = R(x) - C(x)$$

$$P(x) = \left(-\frac{1}{3}x^2 + 60x\right) - (20x + 80) = -\frac{1}{3}x^2 + 40x - 80$$

$$\Rightarrow P(x) = -\frac{1}{3}x^2 + 40x - 80$$

$$S_{\text{رأس}} \begin{cases} x = \frac{-b}{2a} = \frac{-40}{2(-\frac{1}{3})} = \frac{20}{\frac{1}{3}} = 60 \\ y = -\frac{1}{3}(60)^2 + 40(60) - 80 = 60 \left(-\frac{1}{3}(60) + 40\right) - 80 \end{cases}$$

فاکتور ۶۰

$$= 60(20) - 80 = 1200 - 80 = 1120$$

۳ ۱۲۶ f تابعی ثابت است. با فرض این که $f(a) = b$ باشد، پس:

$$\begin{cases} f(a-1) = b \\ f(a) = b \end{cases} \Rightarrow b - b = 0$$

از طرفی g تابعی همانی است، پس $g(2) = 2$ و در نهایت:

$$f(a-1) - f(a) + g(2) = 0 + 2 = 2$$

۴ ۱۲۷

$$f\left(-\frac{1}{2}\right) \stackrel{-\frac{1}{2} < 0}{=} -\left(-\frac{1}{2}\right)^2 - 1 = -\frac{1}{4} - 1 = -\frac{5}{4}$$

$$f\left(\frac{2}{3}\right) \stackrel{\frac{2}{3} > 0}{=} \left|\frac{1}{3}\left(\frac{2}{3}\right) - 4\right| = \left|\frac{1}{3} - 4\right| = \left|-\frac{11}{3}\right| = \frac{11}{3}$$

$$f(-1) \stackrel{-1 < 0}{=} -(-1)^2 - 1 = -1 - 1 = -2$$

$$\Rightarrow \frac{4f\left(-\frac{1}{2}\right) + 2f\left(\frac{2}{3}\right)}{4f(-1)} = \frac{4\left(-\frac{5}{4}\right) + 2\left(\frac{11}{3}\right)}{4(-2)} = \frac{-5 + \frac{22}{3}}{-8} = \frac{\frac{-15 + 22}{3}}{-8} = \frac{7}{-24} = -\frac{7}{24}$$

۲ ۱۱۹

$$f(1) = 1 \Rightarrow (1, 1) \quad f(-1) = -3 \Rightarrow (-1, -3)$$

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{-3 - 1}{-1 - 1} = \frac{-4}{-2} = 2$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \xrightarrow{x=1, y=1} y - 1 = 2(x - 1)$$

$$\Rightarrow y = 2x - 2 + 1 \Rightarrow y = 2x - 1$$

برای یافتن محل تلاقی با محور y کافیه به جای x عدد صفر را قرار دهیم:

$$y = 2(0) - 1 = -1$$

۴ ۱۲۰

$$f\left(\frac{1}{4}\right) = 4 \Rightarrow A\left(\frac{1}{4}, 4\right)$$

نیمساز ناحیه اول و سوم خط $y = x$ است که شیب آن برابر ۱ است.پس باید معادله خط گذرنده از نقطه $\left(\frac{1}{4}, 4\right)$ و با شیب $m = 1$ را بنویسیم:

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 4 = 1\left(x - \frac{1}{4}\right)$$

$$\rightarrow y = x - \frac{1}{4} + 4 \rightarrow y = x + \frac{15}{4}$$

این خط دارای شیب مثبت و عرض از مبدأ مثبت است و نمودار آن به صورت

مقابل است که از ناحیه چهارم عبور نمی‌کند.

$$\begin{array}{c|c} x & -\frac{y}{2} \\ \hline y & \frac{y}{2} \end{array}$$

۳ ۱۲۱

$$y = -2x^2 - ax + 5 \Rightarrow \begin{cases} a = -2 \\ b = -a \\ c = 5 \end{cases}$$

$$\text{محور تقارن} \Rightarrow x = \frac{b}{2a} \Rightarrow -1 = \frac{-(-a)}{2(-2)} \Rightarrow -1 = \frac{a}{-4} \Rightarrow a = 4$$

$$\xrightarrow{\text{جایگذاری}} y = -2x^2 - 4x + 5$$

طول رأس سهمی همان محور تقارن است

$$S_{\text{رأس}} \begin{cases} x = -1 \\ y = -2(-1)^2 - 4(-1) + 5 = -2 + 4 + 5 = 7 \end{cases}$$

۴ ۱۲۲ طول رأس سهمی برابر ۲ است، یعنی:

$$x = \frac{-b}{2a} = \frac{-b}{2(1)} = 2 \Rightarrow -b = 4 \Rightarrow b = -4$$

و عرض رأس سهمی برابر -۱ است، یعنی:

$$y = x^2 - 4x + c \xrightarrow{x=2, y=-1} -1 = (2)^2 - 4(2) + c$$

$$\Rightarrow -1 = 4 - 8 + c \Rightarrow -1 + 4 = c \Rightarrow c = 3$$

و در نهایت:

$$b + c = -4 + 3 = -1$$

بررسی گزینه‌ها: ۱ ۱۲۸

خط $y = x - 1$ خطی است با شیب مثبت ($m=1$) و عرض از مبدأ -1 که نمودارآن باید در حالت کلی به صورت x باشد. (نادرستی گزینه ۲)خط $y = 0$ همان محور x هاست که باید برای x های کوچکتر از صفر تعریف شود. (نادرستی گزینه‌های ۳ و ۴)

بنابراین گزینه (۱) صحیح است.

۲ ۱۲۹

$$\text{sign}(\pi) = 1 \text{ و } \text{sign}\left(\frac{1}{2} - \frac{3}{4}\right) = \text{sign}\left(-\frac{1}{4}\right) = -1$$

$$2 \left[\underbrace{1 - \sqrt{2}}_{\text{بین صفر و -1}} \right] = 2(-1) = -2 \text{ و } \left[\underbrace{2\sqrt{5} - 4}_{\text{بین صفر و 1}} \right] = \frac{\sqrt{5} = 2/2}{1}$$

$$\frac{1 + (-2)}{0 - (-1)} = \frac{-1}{1} = -1$$

$$f(x) = \left[2x - \frac{x}{2} \right]$$

$$f(\sqrt{5}) = \left[2(\sqrt{5}) - \frac{\sqrt{5}}{2} \right] = \frac{\sqrt{5} = 2/2}{1} \left[(2 \times 2/2) - \frac{2/2}{2} \right]$$

$$= \left[4/2 - 1/1 \right] = \left[2/2 \right] = 2$$

$$f\left(-\frac{1}{2}\right) = \left[2\left(-\frac{1}{2}\right) - \frac{\left(-\frac{1}{2}\right)}{2} \right] = \left[-1 + \frac{1}{4} \right] = \left[-\frac{3}{4} \right] = -1$$

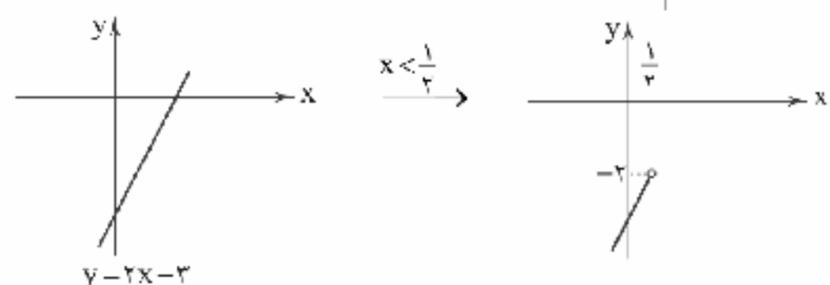
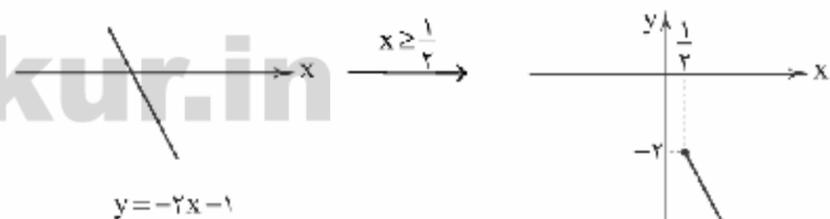
$$f(\sqrt{5}) - f\left(-\frac{1}{2}\right) = 2 - (-1) = 2 + 1 = 4$$

و در نهایت:

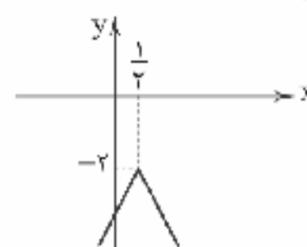
۳ ۱۳۱

$$\text{اگر } 2x - 1 \geq 0 \xrightarrow{\left(x \geq \frac{1}{2}\right)} y = -(2x - 1) - 2 = -2x + 1 - 2 = -2x - 1$$

$$\text{اگر } 2x - 1 < 0 \xrightarrow{\left(x < \frac{1}{2}\right)} y = -(-2x + 1) - 2 = 2x - 1 - 2 = 2x - 3$$

اگر دو نمودار را به طور هم‌زمان رسم کنیم، خواهیم داشت:

۲ ۱۳۲

با توجه به شکل داده‌شده ضابطه تابع f در فاصله $0 \leq x \leq 2$ به صورت $y = -2$ و در فاصله $2 < x \leq 4$ به صورت یک خط است که باید معادله آن را بنویسیم. از آن‌جا که این خط از نقاط $(2, -2)$ و $(4, 0)$ می‌گذرد، بنابراین:

$$m = \frac{-2 - 0}{2 - 4} = \frac{-2}{-2} = 1$$

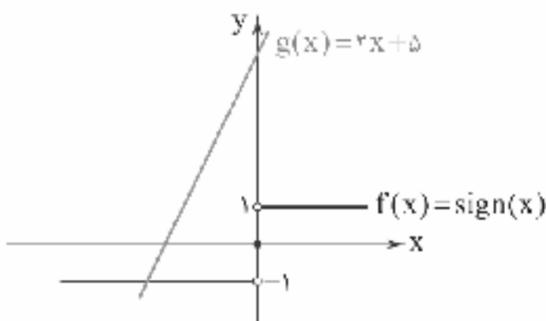
$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 0 = 1(x - 4) \Rightarrow y = x - 4$$

پس در نهایت داریم:

$$f(x) = \begin{cases} -2 & 0 \leq x \leq 2 \\ x - 4 & 2 < x \leq 4 \end{cases}$$

۴ ۱۳۳

با توجه به نمودار، دو تابع شکل زیر را برای تقاطع دو نمودار خواهیم داشت:

و برای به دست آوردن طول نقاط کفایت به جای تابع $g(x)$ مقدار -1 را جایگزین کنیم:

$$g(x) = 2x + 5 \Rightarrow -1 = 2x + 5 \Rightarrow 2x = -1 - 5 = -6$$

$$\Rightarrow 2x = -6 \Rightarrow x = -3$$

۴ ۱۳۴

$$\begin{cases} D_f = \{-1, 2, 3, 4\} \\ D_g = \{3, -1, 5\} \end{cases} \Rightarrow D_f \cap D_g = \{-1, 3\}$$

$$f - g = \{(-1, 4 - 6), (3, 10 - 5)\} = \{(-1, -2), (3, 5)\}$$

برد تابع g برابر $\{2, 5\}$ و مجموع اعضای آن برابر است با: $-2 + 5 = 3$

۲ ۱۳۵

$$\frac{f}{g} = \{(-1, 2), (3, -2)\}$$

$$\frac{f(-1)}{g(-1)} = 2 \xrightarrow{f(-1)=6} \frac{6}{g(-1)} = 2 \Rightarrow \frac{6}{2} = g(-1) \Rightarrow g(-1) = 3$$

$$\frac{f(3)}{g(3)} = -2 \xrightarrow{f(3)=4} \frac{4}{g(3)} = -2 \Rightarrow \frac{4}{-2} = g(3) \Rightarrow g(3) = -2$$

پس برد تابع g شامل اعداد 3 و -2 است.

اقتصاد

۱ ۱۳۶

الف) به موانع قانونی اشاره دارد.

ب) به هزینه‌های تجارت اشاره دارد.

ج) به ناامنی اشاره دارد.

د) به هزینه‌های تجارت اشاره دارد.

۱۴۲ ۳ الف) زنجیره خلق ارزش به تمامی مراحل ایجاد ارزش افزوده می‌گویند. کشورهای توسعه‌نیافته صرفاً بخشی از کالا را تولید می‌کنند و بنابراین همه ارزش و منافع تولید کالای نهایی نصیب آن‌ها نمی‌شود.

ب) راه‌های نزدیک شدن به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی

- ۱) نوع بخشیدن به راه‌های واردات و بازارهای صادرات
- ۲) فاصله گرفتن از وضعیت تک‌محصولی
- ۳) با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی، امکان تأمین بعضی نیازها را در داخل فراهم کند.
- ۴) توجه بیشتر به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان (مزیت‌های جدید)

بالفعل: مزیت‌های کنونی

ج) انواع مزیت‌ها | بالقوه: مزیت‌هایی که وجود دارند، اما نوجهی به آن‌ها نمی‌شود.

جدید: مزیت‌های نوین مثل علم و فناوری

د) هر چند اصل بر رعایت مزیت‌های مطلق و نسبی و عدم تخصیص امکانات تولید به حوزه‌های غیرمزیتی است، اما اگر در کوتاه‌مدت برای عوامل تولید امکان اشتغال وجود نداشته باشد، تولید و خلق ارزش افزوده حتی در محصولی غیرمزیتی و کم‌مزیت، از بیکاری بهتر است.

۱۴۳ ۴ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) مزیت داشتن یا نداشتن کشورها دائماً در حال تغییر است، پس می‌توان گفت، مزیت مفهومی ایستا و دائمی نیست.

د) مفهومی هم‌چون «استقلال اقتصادی» به معنای مقابله با استعمار است، اما «مزیت نسبی و مطلق» مفاهیمی استعماری نیستند که بخواهند با «استقلال اقتصادی» در تضاد باشند یا «استقلال اقتصادی» با توجه به آن‌ها بدون کاربرد باشد.

نکته: نفت با توجه به ارزش واقعی‌اش، در مقایسه با کالاهایی با فناوری بالا، ارزان محسوب می‌شود.

۱۴۴ ۲ الف) انسان‌ها به دلیل توانایی‌ها و خواسته‌های گوناگونی که دارند، به برقراری ارتباط با یکدیگر نیاز دارند. روابط اقتصادی بین آن‌ها نیز براساس همین نیاز شکل می‌گیرد.

ب) تولیدکنندگان معمولاً فرصت، تخصص و امکانات لازم را برای فروش تولیدات خود به مصرف‌کنندگان کشورهای دیگر ندارند و این کار را از طریق بازرگان یا تاجر و بازاریاب بین‌المللی انجام می‌دهند.

۱۴۵ ۱ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) نیازهای انسان‌ها متنوع است، در نتیجه امکانات داخلی برای رفع نیازها ناکافی هستند و ملل به تجارت روی می‌آورند.

د) تجارت در صورت قیمت‌گذاری عادلانه دارای منافع دو سویه است. در غیر این صورت منافع تنها برای یک طرف است.

ه) در فضای رقابتی، فقط کسانی برنده‌اند که ضمن شناسایی و افزایش توانمندی‌های تولیدی خود، فرصت‌های بین‌المللی را نیز به خوبی بشناسند و با هوشمندی و کوشش فراوان و افزایش همکاری‌های دوجانبه بین‌المللی از آن‌ها بهره‌مند شوند.

۱۳۷ ۲ وضعیت اقلیمی کشورها با یکدیگر متفاوت است؛ به عنوان مثال یک جا آب فراوان و هوای خنک دارد، اما جای دیگر هوای خشک و زمین حاصلخیز دارد. در نتیجه در هر سرزمین، زمینه تولید محصولات با یکدیگر متفاوت است.

۱۳۸ ۳ الف) تولیدکنندگان معمولاً فرصت، تخصص و امکانات لازم را برای فروش تولیدات خود به مصرف‌کنندگان کشورهای دیگر ندارند؛ به همین دلیل، این کار را از طریق افرادی انجام می‌دهند که شغل آن‌ها خرید محصول در مرکز تولید و فروش آن در مناطق مصرف بین‌المللی است. به این افراد در اصطلاح «تاجر» یا «بازرگان» گفته می‌شود. این افراد و نیز کسانی که امروزه به آن‌ها صادرکننده و واردکننده و «بازاریاب بین‌المللی» نیز گفته می‌شود، می‌توانند با اطلاع از بازارهای کشورهای دیگر و ... به تولیدکنندگان داخلی و افزایش رونق اقتصادی کشور کمک شایانی کنند.

ب) هر کشور (و سازمان) با نیروی متخصص بیشتر در رشته‌های تجارت و بازرگانی ← موفقیت بیشتر در تجارت جهانی

ج) عدم رعایت اصل اسراف و تبذیر منابع در فضای تولید مزیت‌های مطلق و نسبی | کاهش رقابت با تولیدی کم‌تر و بی‌کیفیت

د) عامل اقتصادی تک‌مزیتی (مثل نفت یا گاز) ← تک‌محصولی

عامل اقتصادی چندمزیتی (مثل تکنولوژی در کنار نفت) ← چندمحصولی

۱۳۹ ۴ الف) وقتی از فروش صحبت می‌کنیم، به تولیدکننده اشاره داریم.

ب) پهای کالا به مصرف‌کننده ارتباط دارد.

ج) استفاده از کالاهای ارزان‌تر به مصرف‌کننده مربوط است.

د) ایجاد رقابت بین تولیدکنندگان است.

۱۴۰ ۴ حواستان باشد کشورها نسبت به همدیگر «مزیت مطلق» دارند و کالاهای یک کشور نسبت به همدیگر «مزیت نسبی» دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مزیت مطلق درست است.

۲) مزیت نسبی درست است.

۳) جو نسبت به گندم مزیت نسبی دارد.

۱۴۱ ۱ الف) منازعات و جنگ‌های اقتصادی قرن‌های اخیر و رفتار استکباری قدرت‌های جهان موجب شده است تا اقتصاددانان به اهمیت خودکفایی در بعضی از تولیدات داخلی و عدم وابستگی برای تأمین آن‌ها از خارج تأکید کنند.

ب) ملل آسیا جنوب شرق اتحادیه ASEAN = Association of south East Asian Nations

صندوق پول بین‌المللی IMF = International Monetary Fund

ج) هر چند اقتصاد ایران به دلیل تحریم دچار هزینه‌هایی شد، تحریم‌کنندگان به اهداف خود نرسیدند.

د) متخصصان اقتصاد تحریم با مطالعه بیش از ۱۴۰ نمونه تحریم اقتصادی در یک‌صد سال گذشته معتقدند به طور متوسط پس از چهار سال، کفایت هزینه - فایده، تحریم به سمت فایده و منافع کشور تحریم‌شونده چرخیده است.

(۳)

به کار بردن فاعلاتن
به جای فعلاتن

غیث	ز	تم	هفت	ث	اِف	ب	دا	رم	نیست
-	U	-	-	U	-	U	-	-	U
ک	پ	پو	شم	ز	چش	م	اغ	یا	رت
U	U	-	-	U	-	U	-	-	U
فعلاتن			مفاعلتن			فعلت			

۱۵۳ ۳ وزن درست سایر بیت‌ها:

(ب) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلتن

(د) مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلتن (مستفعلن مفاعلتن مستفعلن فعل)

(ه) فعلاتن مفاعلتن فعلت

۱۵۴ ۱ تقطیع بیت‌های سؤال:

بلند بودن هجای پایان مصراع (۲)

ابدال (۱)

ن	ش	و	د	در	خ	م	ا	ر	ی	س	یا	هش	پ	دست
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	U
آن	ک	پ	و	د	د	م	ب	س	خ	ت	بگ	س	خ	است
-	U	-	-	U	U	-	U	U	U	-	-	-	U	U
فعلاتن			فعلاتن			فعلاتن			فعلت					

بلند بودن هجای پایان مصراع (۴)

به کار بردن فاعلاتن
به جای فعلاتن (۳)

به کار بردن فاعلاتن
به جای فعلاتن (۵)

تا	ز	دی	در	د	ل	من	خ	م	پ	ا	با	ل	غ	مت
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	U	-
شا	دی	یز	جا	ب	خ	ب	غ	ز	د	بگ	ر	خ	ت	است
-	-	-	-	U	U	U	-	U	U	-	-	-	U	U
فعلاتن			فعلاتن			فعلاتن			فعلت					

بلند بودن هجای پایان مصراع (۷)

به کار بردن فاعلاتن
به جای فعلاتن (۶)

(۴)

ص	ح	پ	یا	ک	پ	ر	ن	پ	پ	ش	ت	ش	دند
U	-	U	-	U	-	U	U	U	-	U	-	U	U
خ	را	ب	مس	د	د	د	م	م	م	م	م	م	تار
U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	U
مفاعلتن			فعلاتن			مفاعلتن			فعلت				

ابدال

۱۵۲ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

م	ن	ز	هر	د	ک	م	خ	ن	ی	ا	ر	ی	ت	چشم
U	-	U	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	U	U
بر	ن	گ	ز	م	م	م	چشم	پ	د	ز	پ	ت	ت	چشم
-	U	-	-	U	-	U	-	U	-	-	-	U	U	U
فعلاتن			فعلاتن			فعلاتن			فعلت					

به کار بردن فاعلاتن
به جای فعلاتن

توجه: هجای ابتدایی مصراع اول را می‌توان بدون حذف همزه نیز خواند (من: -) که در این صورت، در این بیت دو بار اختیار وزنی «استفاده از فاعلاتن به جای فعلاتن» به کار رفته است.

(۲)

به کار بردن فاعلاتن
به جای فعلاتن

گا	ه	می	سو	زی	ی	م	م	سا	زی	
-	U	-	-	U	U	-	-	-	-	
تا	چ	خا	هی	ت	ز	جا	نم	ای	عشق	
-	U	-	-	U	-	-	-	-	U	
فعلاتن			فعلاتن			فعلاتن			فعلت	

به کار بردن فاعلاتن
به جای فعلاتن

۱۸۲ ۱ ترجمه کلمات مهم: هذا الكتاب: این کتاب / يَتَضَمُّ: دربر دارد /

ترجم: زندگی نامه‌ها (جمع مکسر «تَرْجَمَةٌ») الْعُظَمَاءُ الْمُسْلِمِينَ: بزرگان
مسلمان (ترکیب وصفی است.) اَمِنْ قَرَأَهُ: هر که آن را بخواند / يَنْتَفِعُ بِهِ كَثِيرًا:
بسیار از آن سود می‌برد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) «الْعُظَمَاءُ الْمُسْلِمِينَ»: بزرگان مسلمان» ترکیب وصفی است نه اضافی،
شامل ... است (← در بردارد)، اسلوب شرط «مَنْ قَرَأَهُ ...» کاملاً نادرست
ترجمه شده است، «يَنْتَفِعُ» فعل معلوم است.

(۳) «الكتاب» نه نکره است نه خبر، «تَرَجِمَ» جمع است، «الْعُظَمَاءُ الْمُسْلِمِينَ»
نادرست ترجمه شده است، «يَتَضَمُّ» مضارع است، فعل شرط و جواب شرط در
این جا باید مضارع ترجمه شود.

(۴) «الْعُظَمَاءُ الْمُسْلِمِينَ» نادرست ترجمه شده است، «يَضَمُّ» نادرست معنا
شده است.

۱۸۳ ۲ دو نکته در این عبارت وجود دارد:

۱- «مُنْدٌ» یعنی «از» نه «در» [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]
۲- جمله «أَعْلَبُهَا تَرْتِيبٌ» یک جمله وصفیه است (از نوع اسمیه) و باید با «که»
ترجمه شود «... که بیشتر آن‌ها ...». [رد گزینه‌های (۱) و (۴)] ضمناً در
گزینه‌های (۳) و (۴) ضمیر «ها» در «أَعْلَبُهَا» ترجمه نشده است.

۱۸۴ ۴ «أَوْجَدَا: ایجاد می‌کنند» فعل معلوم و در باب «إفعال» است.

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) ترکیب اضافی «حرام‌های خداوند»، به نادرستی تعریف شده است
«عَمَّا حَرَّمَ اللَّهُ: از آن چه خداوند حرام کرده است»، «گریان نیست» معادلتش
«لا تُبکی: گریه نمی‌کند» نمی‌باشد.

(۲) «برهم نهاده شده است: غُضَّتْ» مجهول است نه معلوم، «المحارم الإلهية:
حرام‌های الهی» نادرست است، عدم ترجمه «فی»

(۳) «إن: اگر» در عبارت نداریم.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤال‌های زیر مشخص کن (۱۹۰ - ۱۸۶):

۱۸۶ ۳ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) معرفة ← تکرر
(۲) مزید ثلاثی من باب «انفعال» ← مزید ثلاثی من باب «افتعال» (حروف
اصلی فعل: «ن ف ع» است.)
(۴) جمع تکسیر ← مفرد مذکر

۱۸۷ ۳ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) «الشُّرُفُ: ملافه» تکه پارچه‌ای است که روی تخت‌خواب انداخته
می‌شود! (✓)

(۲) «المِسْک: مشک» ماده‌ای است که بویی خوب دارد و از نوعی از آهوها
گرفته می‌شود! (✓)

(۳) «الكلمات المعرَّبة: کلمات عربی شده» کلماتی عربی هستند که وارد دیگر
زبان‌ها شده‌اند! (×) کلمات معرَّب یا عربی شده از دیگر زبان‌ها وارد عربی
شده‌اند نه از عربی وارد دیگر زبان‌ها.

(۴) «المَهْرَجَان: جشنواره» جشنی بزرگ است که در کشور به مناسبت یک عید
یا روزی مهم برگزار می‌شود! (✓)

۱۷۴ ۴ ترکیب‌بند عاشورایی محتشم کاشانی با بیت آغازین «باز این

چه شورش است که در خلق عالم است / باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم
است» در وزن «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» سروده شده است.

۱۷۵ ۲ وزن بیت گزینه (۲): فعلاتن فعلاتن فعلاتن

وزن مشترک سایر گزینه‌ها: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

۱۷۶ ۲ وزن بیت گزینه (۲): مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن

وزن مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

۱۷۷ ۱ بررسی ابیات:

(الف) شهر: مردم

(ب) سر: قصد و اندیشه

(ج) قدح: شراب

(د) حرف: سخن

(ه) نگین: انگشتر

(و) زبان: سخنور و گوینده

۱۷۸ ۱ مفهوم گزینه (۱): طلب کرم و لطف از خداوند (حلقه‌زن: گدا)

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: طلب مغفرت با وجود
استمرار در گناهان

۱۷۹ ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و ابیات گزینه (۲): حال عاشق را

تنها عاشق می‌فهمد.

مفهوم سایر ابیات:

(ب) حال عاشق از ظاهر او پیداست. / ویران‌گری عشق

(ج) غم‌پرستی و خودآزاری عاشق / لذت غم عشق

(و) عشق، موجب گرفتاری است / تحذیر از عاقبت وخیم عاشقی / دشواری
راه عشق

۱۸۰ ۳ مفهوم ابیات گزینه (۳): تلخی هجران، خاکساری عاشقانه و

خرسندی به کم‌ترین بهره‌مندی از معشوق

مفهوم مشترک بیت سؤال و ابیات سایر گزینه‌ها: ناپایداری دنیا و بی‌اعتباری
وجود انسان

زبان عربی (اختصاصی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب مشخص کن (۱۸۵ - ۱۸۱):

۱۸۱ ۲ ترجمه کلمات مهم: أَرْسَلْنَا: فرستادیم / إلی: به سوی /

رَسُولًا: فرستاده‌ای را، پیامبری را / فَعَضَى فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ: و فرعون از آن
پیامبر نافرمانی کرد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «إلی: به سوی» نه «برای»، «لیک» ترجمه دقیقی نیست.

(۳) «إلی: به سوی» نه «برای»، «فرعون» دوم فاعل جمله است و «الرسول»
مفعول آن.

(۴) «أَرْسَلْنَا: فرستادیم، معوث کردیم» فعل معلوم است، اَمَّا (← و)، «الرَّسُولَ»
بهرتر است «آن پیامبر» ترجمه شود.

۱۸۸ ۱ نکته:

زمانی که یک اسم نکره در جمله می‌آید و در ادامه همان اسم با «ال» همراه است، «ال» را می‌توان به صورت اسم اشاره ترجمه کرد.

در گزینه (۱) «شجره» نکره است، در ادامه عبارت همین اسم با «ال» آمده است که معنای اسم اشاره می‌دهد «الشجره: آن درخت» ترجمه: سال گذشته در باغچه خانه‌مان درختی را کاشتیم و اکنون آن درخت میوه داده است!

۱۸۹ ۳ بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

(۱) در این عبارت جمله وصفیه نداریم.
ترجمه: دختر آن چه را که در زندگی به او سود می‌رساند، آموخت!
(۲) در این عبارت جمله وصفیه نداریم.
ترجمه: اگر دانش‌آموزی بخواهد که موفق شود، باید در درس‌هایش تلاش کند!
(۳) «مدرسه» اسم نکره است که در ادامه با یک جمله وصفیه توصیف شده است «فیها بتعلم...» [جاز و مجرور «فیها» مقدم بر فعل شده است].
ترجمه: گویی فقر مدرسه‌ای است که در آن انسان ارزشمندترین نکته‌ها را می‌آموزد!
(۴) «رضی» جواب شرط است نه جمله وصفیه!

ترجمه: هر کس واقعاً به پدر و مادرش نیکی کند، خداوند از او خشنود می‌گردد!
۱۹۰ ۲ اسلوب استثناء داریم؛ چون مستثنی‌منه در عبارت وجود دارد (المسلمون). در سایر گزینه‌ها قبل از «إلا» اثری از مستثنی‌منه نیست و همگی اسلوب حصر هستند.

ترجمه: مسلمانان پراکنده و متفرق نخواهند شد مگر کسانی که به خداوند واقعاً ایمان نیاورده‌اند.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) از خداوند از میان بندگانش تنها دانیان می‌نرسند!
(۲) مؤمن حقیقت را نمی‌شناسد مگر به واسطه هدایتی از جانب خداوند عزوجل!
(۳) خداوند انبیاء را به سوی مردم نفرستاد مگر برای این که ایشان را به کمال هدایت کنند!

تاریخ

۱۹۱ ۱

یکی از تحولات مهم جهان پس از جنگ جهانی دوم، به قدرت رسیدن کمونیست‌ها در چین بود. پس از شکست و تسلیم ژاپن، جنگ داخلی در چین میان ملی‌گرایان و کمونیست‌ها شدت گرفت. در این میان، آمریکا از ملی‌گرایان و شوروی از کمونیست‌ها پشتیبانی می‌کردند. سرانجام، کمونیست‌ها به رهبری مائو بر ملی‌گراها پیروز شدند و جمهوری خلق چین را تأسیس کردند.

۱۹۲ ۳ شکست و اشغال فرانسه مهم‌ترین دستاورد ارتش نازی بود.

۱۹۳ ۴ پس از تسلط هیتلر و نازی‌ها بر آلمان، مسئولیت تأمین امنیت

داخلی به عهده سازمان پلیس مخفی موسوم به «گشتاپو» قرار گرفت.

۱۹۴ ۳ با پایان گرفتن جنگ جهانی دوم، فریاد استقلال‌طلبی و مخالفت با استعمار در بسیاری از کشورهای مستعمره بلند شد. در کم‌تر از یک دهه (۱۹۵۵ - ۱۹۶۵ م) بیش از ۳۰ کشور مستقل آسیایی و آفریقایی از مستعمره‌های اروپاییان سر برآوردند. البته در الجزایر، دولت فرانسه تلاش کرد با استفاده از نیروی نظامی، جنبش استقلال‌خواهی را سرکوب کند، اما مردم آن کشور پس از سال‌ها مبارزه سخت، بر استعمار پیروز شدند و به استقلال دست یافتند (۱۹۶۲ م).

۱۹۵ ۳ پس از اشغال ایران توسط نیروهای متفقین، رضاشاه به فرمان انگلیسی‌ها و به سرعت، استعفایش از سلطنت را نوشت و به جزیره موریس در جنوب غربی اقیانوس هند تبعید گردید.

۱۹۶ ۳ گزینه‌های (۱) و (۲) و (۴)، از ویژگی‌های مشترک حکومت فاشیست‌ها به رهبری موسولینی در ایتالیا و حکومت نازی‌ها به رهبری هیتلر در آلمان بوده است؛ اما در گزینه (۳)، حمایت مالی دولت آمریکا فقط مربوط به دولت آلمان و آن هم پیش از قدرت‌گیری هیتلر بوده است.

۱۹۷ ۲ انگلستان در سال ۱۹۱۷ م با صدور اعلامیه بالفور نظر مساعد خود را با ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین اعلام کرد.

۱۹۸ ۳ جنگ جهانی دوم مهلک‌ترین و محرب‌ترین رویداد در تاریخ بشر است. حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیون نفر کشته شدند. تلفات روسیه و آلمان در این جنگ بیش از سایر کشورها بود.

۱۹۹ ۲ بلافاصله پس از پایان جنگ جهانی دوم، بر پایه توافق‌هایی که از پیش میان سران متفقین (آمریکا، انگلستان و شوروی) صورت گرفته بود، شوروی تسلط سیاسی - نظامی خود را بر اروپای شرقی اعمال کرد.

۲۰۰ ۴ ایالات متحده آمریکا در طول جنگ به انگلستان و فرانسه کمک‌های مالی، تجهیزاتی و تدارکاتی می‌کرد، ولی حضور رسمی در جنگ نداشت. اما با ادعای حمله ژاپنی‌ها به ناوگان آمریکا در اقیانوس آرام، این کشور رسماً به متفقین پیوست.

۲۰۱ ۴ در آثار و متون دینی و حقوقی مربوط به دوره ساسانی و قرون نخستین اسلامی، مطالب و گزارش‌هایی وجود دارد که دلالت بر حقوق اجتماعی و اقتصادی زنان در آن دوران می‌نماید.

۲۰۲ ۳ حکومت ساسانی، طبقات و فشرهای اجتماعی را به شدت زیر نظر داشت. در چنین جامعه‌ای، تحرک اجتماعی و رفتن از طبقه‌ای به طبقه دیگر، ممنوع و یا دست کم، بسیار دشوار بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مربوط به دوره هخامنشیان می‌باشد.

(۲) اشراف‌زادگان فقط به امور جنگی، دیوانی، ورزش‌های رزمی، شکار و بزم می‌پرداختند ← عبارت تولیدی و خدماتی نادرست و مربوط به طبقه فرودست است.

(۴) طبقه فرادست و حاکم در مقایسه با گذشته، گسترش چشم‌گیری یافت.

۲۱۴ ۴ پس از نبرد ملازگرد در زمان آل بارسلان، قلمرو سلجوقیان از رود سیحون در شرق تا دریای مدیترانه گسترش یافت. این وسیع ترین قلمرو یک حکومت در ایران دوران اسلامی بود.

در دوران سلطنت ملکشاه بیشتر خاندانها و حکومت‌های محلی از بین رفتند و یا به اطاعت سلطان سلجوقی گردن نهادند.

۲۱۵ ۲ سلطان محمد خوارزمشاه برای مقابله با عباسیان، یکی از سادات حسینی را به عنوان خلیفه اعلام کرد و به بغداد لشکر کشید؛ اما سپاه او در گردنه اسداباد همدمان، بر اثر برف و سرمای شدید متوقف شد.

۲۱۶ ۳ آخرین نظامیه تا حمله هلاکوخان در سال ۶۵۶ ق به بغداد که به نابودی آن انجامید، فعال بود.

۲۱۷ ۴ از عصر غزنوی بعضی کاخ‌ها و بناهای برج‌مانند که آرامگاه مشاهیر عصر خود بودند، باقی مانده که در خور توجه‌اند.

۲۱۸ ۴ دانش پزشکی ایران باستان از طریق مدرسه جندی‌شاپور به دوره اسلامی انتقال یافت و نخستین آثار مستقل پزشکی عصر اسلامی به دست استادان آن مدرسه نوشته شد. جرجس بن جبرئیل (د پس از ۱۵۲ ق) رئیس مدرسه جندی‌شاپور پزشک پرآوازه ایرانی به بغداد رفت و به دنبال او گروه دیگری از پزشکان آن مرکز علمی، راهی مرکز خلافت عباسی شدند.

۲۱۹ ۴ علوم دینی در دوره حکومت‌های غزنوی و سلجوقی در قیاس با فلسفه و علوم طبیعی، به دلیل حمایت‌های سلاطین و وزیران و نیز موقعیت علمای مذهبی، از جایگاه برتری برخوردار شد. با حمایت حاکمان و دولت‌مردان غزنوی و سلجوقی مراکز و مؤسسات آموزشی که بیشتر به تعلیم علوم دینی اختصاص داشتند، گسترش یافتند.

۲۲۰ ۴ در فاصله سده‌های سوم تا پنجم هجری، تجارت دریایی خلیج فارس با هندوستان، چین، جنوب شرقی آسیا و حوزه شرق آفریقا گسترش یافت و اسلام توسط بازرگانان و دریانوردان ایرانی به سرزمین‌های مذکور راه یافت. در این سده‌ها، مراکز شهری در سواحل خلیج فارس رونق یافتند و بندر سیراف به یکی از مراکز مهم مبادلات اقتصادی منطقه‌ای و جهانی آن روزگار تبدیل شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این گزینه مربوط به دوران حاکمیت امویان است.

(۲) این گزینه مربوط به دوره صفویه است.

(۳) در فاصله این سده‌ها، تجارت دریایی خلیج فارس با هندوستان، چین، جنوب شرقی آسیا و حوزه شرق آفریقا گسترش یافت.

جغرافیا

۲۲۱ ۲ ساعت هماهنگ جهانی ← UTC

۲۲۲ ۱ سرانجام در سال ۱۸۸۴ میلادی در یک همایش بین‌المللی توافق شد که نصف‌النهار گرینویچ که از رصدخانه گرینویچ لندن عبور می‌کند، به عنوان مبدأ اندازه‌گیری طول جغرافیایی در نظر گرفته شود.

۲۰۳ ۴ به دستور حمورابی پادشاه بابل، مجموعه‌ای از قوانین در زمینه‌های گوناگون زندگی اجتماعی تدوین شده بود و اتفاقاً لوح سنگی آن قوانین در شوش، پایتخت سلسله‌های ایلام و هخامنشی کشف شده است.

۲۰۴ ۲ هرودت به قانونی ایرانی اشاره می‌کند که براساس آن، شاه نباید کسی را به سبب یک بار مرتکب جرمی شدن به مرگ محکوم نماید.

۲۰۵ ۳ شاپور دوم ساسانی در جریان یک عملیات نظامی، اعراب متجاوز را به سختی گوشمالی داد.

۲۰۶ ۴ بلافاصله پس از مرگ اسکندر، جنگ‌های داخلی میان سردارانش برای به دست گرفتن قدرت آغاز شد.

۲۰۷ ۱ در روزگار مهرداد دوم، سفیرانی از سوی چین به ایران آمدند و در پی آن روابط تجاری میان دو کشور با تکمیل جاده ابریشم توسعه پیدا کرد. در دوران همین پادشاه بود که اشکانیان تا رود فرات پیش رفتند و با امپراتوری روم همسایه شدند.

۲۰۸ ۴ پارسی‌ها، هم زمان با قدرت یافتن مادی‌ها، در قسمت‌های جنوبی فلات ایران یعنی سرزمین پارس (استان فارس کنونی) و نواحی مجاور آن مستقر بودند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در آن زمان شاخه‌ای از خاندان هخامنشی، در فارس به مرکزیت شهر آناهان (آنران)، حکومت محلی کوچکی تشکیل داده بودند.

(۲) حکومت ماد، قوم بزرگ پارس را تحت فرمان خود درآورد (نه برعکس).

(۳) این گزینه مربوط به اواخر حکومت مادها است نه «همزمان با به قدرت رسیدن» آنان.

۲۰۹ ۴ در پی تسخیر بابل به دست کورش، تمامی بین‌النهرین و نیز سرزمین‌های سوریه، فلسطین و فنیقیه (لبنان امروزی)، تحت فرمان هخامنشیان درآمد.

۲۱۰ ۱ آتنی‌ها یکی از شهرهای یونانی‌نشین آسیای صغیر به نام میلئوس (ملطیه) را تشویق به شورش علیه هخامنشیان کردند و سپس به همراه شورشیان به شهر سارد هجوم آورده، آن‌جا را آتش زدند. داریوش تصمیم به تنبیه آتنی‌ها گرفت. ناوهای ایرانی نخست جزایر دریای اژه را تصرف کردند و سپس سپاه ایران وارد خاک یونان شد و در جایی به نام ماراتن موضع گرفت.

۲۱۱ ۴ نامورترین نقاشان عصر تیموری کمال‌الدین بهزاد بود که آثار و مکتب نگارگری او سرآغاز دگرگونی عظیمی در نقاشی به شمار می‌آید.

۲۱۲ ۳ علاوه بر سلاطین و شاهزادگان تیموری که به هنر و هنرمندان توجه زیادی داشتند، برخی از وزیران آنان از جمله امیر علیشیر نوایی، شاعر و وزیر سلطان حسین میرزا بایقرا نیز پشتیبان و مشوق جدی هنر و هنرمندان بودند.

۲۱۳ ۲ بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان خان، از جمله اصلاح قوانین مالیاتی، بازسازی قنات‌ها و شبکه‌های آبیاری و اصلاح نظام زمین‌داری، به منظور پیشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی انجام گرفت.

۲۳۷ ۲ ۱۳۶۵ - ۱۳۵۵ ← بیشترین ← ۳/۹

۱۳۹۵ - ۱۳۸۵ ← کم‌ترین ← ۱/۲۴

۲۳۸ ۱ ایلام و چهارمحال بختیاری، کم‌ترین سهم مهاجرپذیری را
دارا هستند.

۲۳۹ ۲ متخصصان برای دستیابی به میزان افزایش و کاهش جمعیت،
رشد طبیعی جمعیت را اندازه‌گیری می‌کنند.

۲۴۰ ۲ جنوب شرقی ← اترک و گرگان
جنوب ← سفیدرود و هراز

۲۴۱ ۱ زبان قوم سامی، زبان مردم عرب و یهود است.

۲۴۲ ۱ عواملی چون جنگ و فتح سرزمین‌ها، تجارت و مهاجرت
مردم از یک ناحیه به نواحی دیگر، موجب گسترش برخی زبان‌ها و تغییر در
نواحی زبانی شده است.

۲۴۳ ۱ در بین عناصر فرهنگی، دین نقش مهمی در خلق
چشم‌اندازهای فرهنگی دارد و یکی از مهم‌ترین شاخص‌های فرهنگی زبان است.

۲۴۴ ۲ بانکداری ← فعالیت نوع سوم اقتصادی

تولید کفش ← فعالیت نوع دوم اقتصادی

خرید و فروش ← فعالیت نوع سوم اقتصادی

استخراج معادن ← فعالیت نوع اول اقتصادی

۲۴۵ ۱ با توجه به جدول‌های تولیدکنندگان برنج و گندم در صفحه ۸۹
کتاب درسی، چین و هند بزرگ‌ترین تولیدکنندگان عمده برنج و گندم می‌باشند. این
دو کشور در جنوب شرقی آسیا قرار دارند.

۲۴۶ ۴ محصولات پلانتیشن ← کاکائو - آناناس - موز - چای - کائوچو

۲۴۷ ۱ شمال ایتالیا (الف)، یکی از نواحی مهم صنعتی در جهان است.

۲۴۸ ۳ هر آن‌چه که قابلیت فروش و تبدیل شدن به پول را دارد،
ثروت است.

۲۴۹ ۲ چین ← نیمه پیرامون / بنگلادش ← پیرامون / استرالیا
← مرکز

۲۵۰ ۱ کشورهای عضو اتحادیه آکو در آسیای غربی قرار دارند.

جامعه‌شناسی

۲۵۱ ۴ جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی، به قشربندی
اجتماعی در جوامع توجه دارند.

غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی موجب می‌شد که کار داور دربار
ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیرعلمی قلمداد شود. در
این نگاه انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن کار علم
نیبود. این اعتقاد با عنوان «جدایی دانش از ارزش» بیان می‌شد؛ یعنی دانش و
ارزش دو قلمرو متمایز و متقابل دارند؛ «دانش»، قلمرو «تبیین» و در مقابل
«ارزش»، قلمرو «تفسیر» معرفی می‌شد.

با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می‌رود؛ زیرا این امر سبب
می‌شود تلاش و شایستگی افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته شود.

رویکرد عادلانه نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق.

۲۳۳ ۴ با توجه به حرکت زمین از غرب به شرق، مناطق مختلف کره زمین
واقع در نصف‌النهارها پی در پی در مقابل خورشید قرار می‌گیرند. پس ساکنان شرق
زودتر طلوع خورشید را مشاهده می‌کنند. مشهد شرقی‌ترین قسمت است.

۲۳۴ ۲ هنگام عبور از خط روزگردان، از غرب به شرق باید یک روز
به تقویم اضافه شود و برعکس، هنگام عبور از شرق به غرب باید یک روز از
تقویم کم شود.

۲۳۵ ۱ خط روزگردان در برخی از نقاط انحراف پیدا کرده است تا از
مشکلات روز تقویمی در مکان‌های مختلف کشورها یا جزایری که خط از
آن‌ها عبور می‌کند، جلوگیری شود.

۲۳۶ ۱ لندن در غرب می‌باشد و هر چه به غرب برویم، ساعت کم می‌شود.
یعنی ۳ ساعت و ۳۰ دقیقه اختلاف زمان دارند. $۵۲/۵ \div ۱۵ = ۳/۵$
یعنی ساعت در لندن ۸:۳۰ است. $۱۲ - ۳/۵ = ۸/۵$

۲۳۷ ۳ ۱۶ عصر → $۱۲ + ۴ = ۱۶$ → ساعت زیاد → شرق → کانبرا
۴ صبح → $۱۲ - ۸ = ۴$ → ساعت کم → غرب → نیویورک

۲۳۸ ۴ قاچ‌هایی که در شرق نصف‌النهار مبدأ قرار گرفته‌اند، از ساعت
گرینویچ جلوترند. برعکس زمان رسمی قاچ‌هایی که در غرب ساعت گرینویچ قرار
دارند، از ساعت گرینویچ عقب‌ترند.

$۱۲۰ \div ۱۵ = ۸$ ۱۲۰ درجه غربی ← ۸
 $۹۰ \div ۱۵ = ۶$ ۹۰ درجه شرقی ← ۶

۲۳۹ ۳ سامانه‌های پی‌اس که متخصصان در ایالات متحده آمریکا
طراحی کرده و در فضا قرار داده‌اند، ابتدا برای مقاصد نظامی تولید شد.

۲۳۰ ۱ مهم‌ترین کاربرد دستگاه‌های گیرنده GPS، تعیین موقعیت
جغرافیایی و طول و عرض و ارتفاع مکان‌ها و زمان مورد نظر است.

۲۳۱ ۴ رودهای مناطق نسبتاً خشک بیشتر طغیانی و اتفاقی هستند.

۲۳۲ ۱ وجود موانعی که چرخه آب را در دریاچه تغییر داده است،
تغییر در میزان آب ورودی به دریاچه در مسیر رودهایی که به آن می‌ریخت
(احداث سد‌های متعدد)، تغییر کشت از محصولاتی که آب کم‌تری نیاز
داشته‌اند، به محصولاتی که کشت آن‌ها به آب زیادی احتیاج دارد، حفر بی‌رویه
چاه‌ها، گرم شدن عمومی هوا و کاهش بارش در حوضه آبریز دریاچه از
مهم‌ترین دلایل خشک شدن دریاچه ارومیه می‌باشد.

۲۳۳ ۳ زریبار ← دائمی / پریشان ← دائمی / نیریز ← فصلی /
مسيله ← فصلی

۲۳۴ ۴ در سال ۱۳۱۶، با تصویب قانون تقسیمات کشوری، ایران به
۱۰ استان و ۴۹ شهرستان تقسیم شد و در این قانون، هر دهستان به چند
قصبه تقسیم می‌شد.

۲۳۵ ۳ چهار ایالت زمان قاجار ← فارس و بنادر - آذربایجان -
کرمان و بلوچستان - خراسان و سیستان

۲۳۶ ۳ نقشه مقابل نشان‌دهنده دهستان است.

۲۵۷ ۲

مهم‌ترین هدف جامعه‌شناسی انتقادی، نقد وضعیت موجود جهان اجتماعی و تجویز راه‌حلی برای رسیدن به یک وضعیت بهتر است. جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند که رویکردهای تبیینی و تفسیری محافظه‌کارند و انسان‌ها را در برابر وضعیت موجود منفعل و مجبور می‌سازند. غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی موجب می‌شد که کار داوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیرعلمی قلمداد شود. در این نگاه انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن کار علم نبود. این اعتقاد با عنوان «جدایی دانش از ارزش» بیان می‌شد؛ یعنی دانش و ارزش دو قلمرو متمایز و متقابل دارند؛ «دانش»، قلمرو «تبیین» و در مقابل «ارزش»، قلمرو «تفسیر» معرفی می‌شد.

۲۵۸ ۱

جامعه‌شناسان انتقادی همانند جامعه‌شناسان تفسیری بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند. جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی، به قشربندی اجتماعی در جوامع توجه دارند و می‌گویند علت نابرابری‌های اجتماعی این است که مزایای اجتماعی یعنی ثروت، قدرت و دانش به صورت نابرابر میان افراد توزیع شده‌اند.

در رویکرد عادلانه، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید.

۲۵۹ ۴

از نظر جامعه‌شناسان مخالف قشربندی اجتماعی، مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است. در جوامع سوسیالیستی، مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود نداشت.

در رویکرد عادلانه، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید. بدین منظور دولت به نمایندگی از جامعه موظف است نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند. بدین ترتیب، همه کودکان از امکانات اولیه برای پیشرفت، بهره‌مند می‌شوند و می‌توانند براساس توانایی و شایستگی خود با دیگران رقابت نمایند. مانند طرح خانه‌سازی عمومی برای اقشار کم‌درآمد در برزیل.

برخی تفاوت‌ها مانند تفاوت در فد، هوش، ثروت و تحصیلات، تفاوت‌های رتبه‌ای نامیده می‌شوند.

۲۶۰ ۳

از درون رویکرد تفسیری، نوع جدیدی از جامعه‌شناسی به نام «جامعه‌شناسی انتقادی» پدید آمد.

رویکرد طرفداران قشربندی اجتماعی: در نظام فئودالی، دهقانان شبیه برده بودند، مالک چیزی نبودند و به فئودال تعلق داشتند.

تبیین یعنی کشف و بازخوانی واقعیت‌ها.

۲۶۱ ۲

بررسی عبارت‌هاک نادرست:

ب) جهان اجتماعی خودباخته، به روش نقلی عمل می‌کند و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد. بنابراین نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند آن را رها کند و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت و مقهور آن شده است، ملحق شود.

د) در صورتی که اعضای یک جهان اجتماعی، واقعیت‌ها و آرمان‌های خود را فراموش نکنند، آن جهان اجتماعی دارای هویت تاریخی است و اگر واقعیت‌ها و آرمان‌های آن مطابق حق باشند، دارای «هویت حقیقی» است.

۲۵۲ ۱

برخی تفاوت‌ها، تفاوت‌های اسمی نامیده می‌شوند و نمی‌توان افراد را براساس این تفاوت‌ها، رتبه‌بندی کرد. مانند تفاوت در زبان و لهجه. جامعه‌شناسی انتقادی علم را به معنای حسی و تجربی آن محدود نمی‌کند و تلاش می‌کند از محدودیت‌های علم تجربی رها شود تا بتواند چنین معیارهایی را جست‌وجو کند. مثلاً صرفاً به توصیف و تبیین تبعیض نژادی در جوامع نمی‌پردازد بلکه آن را تقبیح و از آن انتقاد می‌کند. طرفداران قشربندی اجتماعی رقابت را در زندگی اجتماعی، ضروری می‌دانند. با غلبه رویکرد تفسیری، رویکرد تبیینی به حاشیه رفت و راه بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی باز شد.

۲۵۳ ۲

طرفداران قشربندی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند. به علاوه با تأکید بر کارکردهای قشربندی، آن را تأیید و تثبیت می‌کنند.

در رویکرد لیبرال، نقطه آغاز رقابت و در رویکرد دوم نقطه پایان رقابت، عادلانه نیست. هر دو رویکرد به دلیل ناعادلانه بودن، با فطرت انسانی سازگار نیستند و در نتیجه به شکست می‌انجامند.

فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی، جامعه‌شناسی را به داوری درباره ارزش‌ها و انتقاد از آن‌ها می‌کشاند.

۲۵۴ ۴

الف) رویکرد عادلانه نه اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار می‌سپارد و نه دخالت همه‌جانبه دولت را می‌پذیرد. ب) اندیشمندان اجتماعی که مخالف قشربندی اجتماعی هستند، معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست، بلکه نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد. اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد.

ج) برخی جامعه‌شناسان معتقدند که نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد. از نظر آنان نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود.

۲۵۵ ۳

بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) از درون رویکرد تفسیری، نوع جدیدی از جامعه‌شناسی به نام «جامعه‌شناسی انتقادی» پدید آمد که به توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی بسنده نمی‌کند بلکه به داوری ارزشی پدیده‌های مورد مطالعه می‌پردازد و آن را با ملاک‌های ارزشی (خوب و بد) و هنجاری (باید و نباید) ارزیابی می‌کند.

د) اگرچه عدالت، همواره مورد توجه و علاقه انسان‌ها بوده است؛ ولی برای همه دیدگاه‌هایی که درباره آن سخن می‌گویند، اهمیت یکسانی ندارد.

۲۵۶ ۳

مخالفان قشربندی گمان می‌کنند اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایطی یکسان خواهند داشت. از نظر آنان قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست. علاوه بر این، تأکید آنان بر معایب قشربندی نشان می‌دهد که آنان خواهان از میان برداشتن قشربندی هستند و حذف مالکیت خصوصی را راه‌حل مناسبی برای برقراری عدالت در جامعه می‌دانند.

۲۶۲ ۲

بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار از خودبیگانگی حقیقی (فطری) می‌شود.

تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند. به عبارت دیگر، ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.

تنها جهان اجتماعی توحیدی است که درهای آسمان و زمین را به روی انسان می‌گشاید و او را با حقیقت خود و جهان هستی آشنا می‌کند.

۲۶۳ ۴

هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است. هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد. هویت فرهنگی جهان اجتماعی، فرصت شکل‌گیری هویت‌های اجتماعی خانوادگی، شغلی و ... متناسب با خود را پدید می‌آورد.

۲۶۴ ۲

گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد. این وضعیت می‌تواند به تزلزل فرهنگی منجر شود.

غریب‌زدگی جوامع غیرغربی مهم‌ترین مانع تعامل آن‌ها با جهان غرب است.

علل درونی تحولات هویتی: مرگ یک جهان اجتماعی هنگامی رخ می‌دهد که با وجود به کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها باز می‌ماند. این جهان‌های اجتماعی فرهنگ دباگربز دارند.

جهان اجتماعی مشرکانه اساطیری و جهان اجتماعی سکولار و دنیوی، آدمی را نه تنها از حقیقت جهان، بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می‌کند.

۲۶۵ ۱

جهان اجتماعی هنگامی به داد و ستد و تعامل می‌پردازد که اعضای آن، به طور فعال و خلاق براساس نیازها، مشکلات و مسائل خود، با جهان اجتماعی دیگر رویارو شوند.

بسیاری از متفکران، شکل‌گیری دوران پسامدرن را تحول هویت جهان متجدد می‌دانند و برخی آن را تغییر می‌دانند که درون این جهان اتفاق افتاده و پذیرفته شده است.

جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت تاریخی خود را از یاد می‌برند، به این معنای از خودبیگانگی (تاریخی) گرفتار می‌شوند.

جهان غرب بار دیگر دچار تحولات هویتی شد. این بار با عبور از عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی، به عقاید و ارزش‌های دنیوی و سکولار روی آورد و هویت جدیدی پیدا کرد.

۲۶۶ ۲

کاستی و خلأ معنوی، دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی فرا می‌خواند و آن‌ها را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی آن تشویق می‌کند.

هویت فرهنگی جهان اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های اجتماعی آن شکل می‌گیرد. این هویت هنگامی محقق می‌شود که در میان مردم، عقاید و ارزش‌های مشترکی پدید آید. یعنی هرگاه نوعی از عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد پذیرفته و به رسمیت شناخته شود، هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدید می‌آید.

قرآن کریم فراموش کردن خداوند را سبب فراموشی انسان از خود می‌داند و می‌فرماید: «و لا تکنوا کاذبین نسوا الله فانساهم انفسهم».

خودباختگی جوامع غیرغربی در برابر جهان غرب را «غریب‌زدگی» می‌نامند.

۲۶۷ ۳

به دلیل اهمیتی که اسلام برای عقل و عقلانیت قائل است، جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، تنها عناصر عقلی این دو فرهنگ را اخذ کرد و به تناسب جهان‌شناسی توحیدی خود در دانش‌های مختلف آن‌ها دخل و تصرف کرد و عناصر اساطیری و مشرکانه آن‌ها را نپذیرفت. علل درونی تحولات هویتی یا به ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد و اعضای جهان اجتماعی مربوط می‌شود یا به کاستی‌ها و بی‌بستگی‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی بازمی‌گردد.

اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار از خودبیگانگی حقیقی (فطری) می‌شود. جهان‌های اجتماعی که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند و از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند، مانع از آن می‌شوند که انسان‌ها به شناخت و تفسیری صحیح از عالم و آدم برسند. در این جهان‌های اجتماعی، انسان‌ها از حقیقت خود و هستی دور می‌مانند. تصویری که از انسان ارائه می‌شود، سرابی از حقیقت است؛ به همین دلیل فطرت آدمی در این جهان به آرامش نمی‌رسد و به اضطراب و تشویش گرفتار می‌شود و در نهایت، سر به عصیان و اعتراض برمی‌دارد.

هویت اجتماعی تمامی افراد، محصول عضویت گروهی آن‌هاست.

۲۶۸ ۴

گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد. این وضعیت می‌تواند به «تزلزل فرهنگی» منجر شود.

اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار از خودبیگانگی حقیقی (فطری) می‌شود. جهان‌های اجتماعی که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند و از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند، مانع از آن می‌شوند که انسان‌ها به شناخت و تفسیری صحیح از عالم و آدم برسند. در این جهان‌های اجتماعی، انسان‌ها از حقیقت خود و هستی دور می‌مانند. تصویری که از انسان ارائه می‌شود، سرابی از حقیقت است؛ به همین دلیل فطرت آدمی در این جهان به آرامش نمی‌رسد و به اضطراب و تشویش گرفتار می‌شود و در نهایت، سر به عصیان و اعتراض برمی‌دارد.

اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود، با جهان‌های اجتماعی دیگر تعامل و داد و ستد داشته باشد و در محدوده هنجارها و شیوه زندگی، عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد و در صورت لزوم، تغییرات لازم را در آن‌ها پدید آورد، زمینه گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد.

قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان، ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها نداشت. قدرت آنها وابسته به قدرت جهانی استعمار بود. آنان با اتکا به این قدرت، می‌کوشیدند مظاهر دینی و اسلامی را از بین ببرند و ساختارهای اجتماعی پیشین را حذف و ساختارهای اجتماعی جدیدی ایجاد کنند.

برخی چالش‌ها مربوط به لایه‌های سطحی‌تر و برخی مربوط به لایه‌های عمیق‌تر فرهنگ‌اند. سکولاریسم، اومانیسم و روشنگری در مجموع، عمیق‌ترین لایه فرهنگ معاصر غرب و روح و شالوده آن را تشکیل می‌دهند. تمامی چالش‌های جهانی، از این لایه هوینی برمی‌خیزند ولی بحران‌های معرفتی و معنوی به این لایه نعلق دارند.

نخبگان غربگرایی که به عملکرد نسل اول روشنفکران معترض بودند، نسل دوم روشنفکران را شکل دادند. این گروه تحت تأثیر جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی بودند. این نسل با عنوان روشنفکران چپ کشورهای اسلامی شناخته می‌شود. اعتراض روشنفکران چپ به روشنفکران نسل اول، به دلیل گریز آنان از اسلام یا اسلام‌ستیزی آنان نبود، بلکه از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل می‌گرفت.

۲۷۴ ۲ مفهوم امت و ملت اسلامی برای آنها بی‌معنا یا منفور بود و در مقابل، به ناسیونالیسم که اندیشه سیاسی قوم‌گرایانه غرب متحد بود، روی آورده بودند.

۲۷۵ ۴ تا پیش از فروپاشی بلوک شرق، روشنفکران چپ در کشورهای اسلامی جاذبه داشتند و جریان چپ حتی در کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب قرار داشتند، یک جریان اجتماعی تأثیرگذار بود. با فروپاشی بلوک شرق، حادیه‌های روشنفکری چپ در سطح جهان از بین رفت و این جریان در کشورهای اسلامی نیز جاذبه خود را از دست داد و غربگرایان این جوامع، دیگر بار به اندیشه‌های لیبرالیستی غربی روی آوردند.

ناخوانی جهان غرب برای نوجوه حضور جهانی خود، در شرایطی که اقتصاد سیاستش، به این حضور نیاز دارد، بعد دیگری از بحران معرفتی - علمی است؛ یعنی ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی و سیاسی غرب با توانمندی‌های معرفتی و علمی آن. فرهنگی که توان معرفتی لازم برای دفاع از ابعاد گسترده اقتصادی و سیاسی خویش را نداشته باشد، به حیوان فرتونی می‌ماند که با وجود جثه عظیم خود، زمین‌گیر و آسیب‌پذیر شده است.

به موازات نخستین بیدارگران اسلامی، گروه دیگری در جوامع اسلامی پیدا شدند که شیفته فرهنگ غرب بودند. این گروه - که بیشتر در لزه‌های فراماسونری سازمان می‌یافتند - نیز خود را بیدارگر می‌نامیدند، اما برخلاف بیدارگران اسلامی، بیداری را در گذر از فرهنگ اسلامی و پیوستن به فرهنگ غربی می‌دانستند. آنان در ایران، اومانیسم را به آدمیت و روشنگری مدرن را به منورالفکری ترجمه کردند و به همین دلیل، خود را منورالفکر خواندند.

مهم‌ترین علت تداوم باورهای دینی و معنوی در زندگی انسان، نیاز فطری آدمی به حقایق قدسی و ماوراءطبیعی است.

۲۶۹ ۱ اگر فرهنگی که گرفتار تزلزل، بحران و تحول می‌شود، فرهنگی باطل باشد و جهت تغییرات به سوی فرهنگ حق باشد، تحول فرهنگی مثبت است.

بسیاری از فرهنگ‌ها همانند مصر و ایران و ... در تعامل با جهان اسلام، عقاید و ارزش‌های توحیدی آن را پذیرفتند و به آن ملحق شدند.

جهان غرب در قرون وسطی بار دیگر دچار تحولات هویتی شد. این بار با عبور از عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی، به عقاید و ارزش‌های دنیوی و سکولار روی آورد و هویت جدیدی پیدا کرد.

۲۷۰ ۳ هر خانواده، یک گروه اجتماعی است. هویت خانوادگی ما، بخشی از هویت اجتماعی ما و نتیجه عضویت در یک خانواده است. در هر جهان اجتماعی به هر شکل از زندگی، خانواده نمی‌گویند، بلکه تنها شکلی از زندگی که براساس عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای نهاد خانواده باشد، پذیرفته می‌شود. در مقابل، نهاد خانواده نیز تا زمانی دوام می‌آورد که گروه‌های خانوادگی، عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهای آن را بپذیرند و براساس آن عمل کنند. اکنون شما درباره رابطه میان جهان اجتماعی و نهادهای آن فکر کنید.

هویت خانوادگی افراد ↔ خانواده‌ها ↔ نهاد خانواده ↔ هویت فرهنگی جهان اجتماعی

۲۷۱ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست:

الف) غرب این مطلب را به نخبگان جوامع غیرغربی القا می‌کرد که پیروی از فرهنگ غرب تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌ها است.

د) در قرن نوزدهم، جامعه‌شناسان به دنبال آن بودند که درباره حفاظی که پیامبران از طریق وحی درباره جامعه بشری بیان کرده‌اند یا عالمان با استدلال‌های عقلی به آنها رسیده‌اند، با روش حسی و تجربی داوری کنند.

۲۷۲ ۴ بحران معرفتی جدید هنگامی آغاز شد که محدودیت‌های علمی دانش تجربی و همچنین وابستگی به معرفت‌های غیرتجربی و غیرحسی آشکار شد.

در فرهنگ غرب گرایش به دین و معنویت از سر گرفته شده است و حتی برای پاسخ دادن به نیاز فطری آدمی به معنویت، دین‌های جدید و عرفان‌های رنگارنگ همانند قارچ از زمین روییده‌اند و عده‌ای از آنها پیروی می‌کنند. بنابراین بحران معنویت در فرهنگ غرب پدید آمد.

در دوران رنسانس، روش معرفتی فرهنگ قرون وسطی مورد تردید قرار گرفت و به تدریج به بحران معرفتی انجامید. جهان غرب برای برون‌رفت از این بحران، وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت و به شناخت از راه عقل و تجربه بسنده کرد.

۲۷۳ ۱ افول روشنگری و شکل‌گیری جریان‌های پست‌مدرن: روشنگری مدرن از قرن نوزدهم مبتنی بر حس و تجربه بود و براساس آن، شناخت غیرتجربی، علمی دانسته نمی‌شد ولی پس از این‌که مشخص شد علم تجربی به معرفت‌های غیرتجربی وابسته است، استقلال معرفت علمی - تجربی مخدوش شد و هویت روشنگرانه آن مورد تردید قرار گرفت. تردید در روشنگری به منزله تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن بود. دانشمندی را که در اصل روشنگری علم مدرن تردید کرده‌اند، پست‌مدرن می‌خوانند، زیرا از اصول جهان مدرن عبور کرده و به فراسوی آن رسیده‌اند.

۲۷۶ | ۱

تردید در روشنگری به منزله تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن بود.

دولت‌های کشورهای مسلمان نیز به میزان دوری از سنت‌های دینی و اسلامی، آسیب‌پذیری بیشتری در برابر کشورهای غربی پیدا می‌کردند. دانشمندانی را که در اصل روشنگری علم مدرن تردید کرده‌اند، پیام‌دین می‌خوانند، زیرا از اصول جهان مدرن عبور کرده و به فراسوی آن رسیده‌اند.

۲۷۷ | ۳

چالش‌های جهانی غرب در مواجهه با سایر فرهنگ‌ها به وجود نمی‌آیند و همگی از درون فرهنگ غرب برمی‌خورند. علت این چالش‌ها درونی است، نه بیرونی، به همین دلیل فرهنگ غرب نمی‌تواند آن را به دیگران نسبت دهد.

بیدارگران نخستین، با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند. آن‌ها خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند.

۲۷۸ | ۲

به موازات نخستین بیدارگران اسلامی، گروه دیگری در جوامع اسلامی پیدا شدند که شیفته فرهنگ غرب بودند. این گروه - که بیشتر در لژهای فرمایشگری سازمان می‌یافتند - نیز خود را بیدارگر می‌نامیدند، اما برخلاف بیدارگران اسلامی، بیداری را در گذر از فرهنگ اسلامی و پیوستن به فرهنگ غربی می‌دانستند. آنان در ایران، اومانیسم را به آدمیت و روشنگری مدرن را به منورالفکری ترجمه کردند و به همین دلیل، خود را منورالفکر خواندند.

ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن؛ ناتوانی جهان غرب برای توجیه حضور جهانی خود، در شرایطی که اقتصاد و سیاستش، به این حضور نیاز دارد، بُعد دیگری از بحران معرفتی - علمی است؛ یعنی ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی و سیاسی غرب با توانمندی‌های معرفتی و علمی آن.

در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود و شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد. در دوران رنسانس، این روش معرفتی مورد تردید قرار گرفت و به تدریج به بحران معرفتی انجامید.

۲۷۹ | ۳

قدرت حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان، ریشه در اعتقادات و پیشینه تاریخی این کشورها نداشت. قدرت آن‌ها وابسته به قدرت جهانی استعمار بود. مثلاً اقدامات آتاتورک؛ کشف حجاب، تغییر خط عربی به لاتین، تبدیل مسجد ایاصوفیا به موزه، لغو تقویم هجری، پخش اذان به زبان ترکی، انتشار اسکناس با نماد پان ترکیسم و ...

در فرهنگ مدرن، سکولاریسم به صورت آشکار مطرح شد. در این فرهنگ، گرایش‌ها و رفتارهای دینی تنها با توجیه دنیوی امکان مطرح شدن دارند.

بسیاری از نخستین بیدارگران اسلامی، وحدت امت اسلامی و عزت جهان اسلام را دنبال می‌کردند و قومیت‌های مختلف را درون امت واحد اسلامی به رسمیت می‌شناختند.

۲۸۰ | ۱

حرکت‌های اجتماعی روشنفکران چپ، در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی بود.

«فقاہت» و «عدالت» که دو عنصر برتر در فرهنگ اسلامی هستند، اغلب در حاشیه مناسبات قدرت‌های قومی، باقی‌مانده بودند.

فرهنگ غرب با انکار حقایق قدسی، نه تنها به آرمان‌های انقلاب فرانسه نرسید بلکه با اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در قرن بیستم به پیوج‌گرایی، یأس و ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها انجامید.

فلسفه و منطق

۲۸۱ | ۲

بیت «غیر این عقل تو، حق را عقل‌هاست / که بدان تدبیر اسباب سماست» هم مؤید دیدگاه فارابی و ابن‌سیناست؛ مبنی بر این‌که عقل مجرد، مدبر عالم طبیعت هستند.

۲۸۲ | ۴

فیلسوفان مسلمان، روشن‌تر و دقیق‌تر از هراکلیتوس مرتبه‌ای از موجودات را که حقیقت وجودشان مجرد از ماده است، اثبات کرده و نام آن مرتبه را عالم عقول گذاشته‌اند.

۲۸۳ | ۳

مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان، مانند آفتاب است نسبت به چشم، عامل فیض‌رسانی به عقل انسان همان عقل فعال است.

۲۸۴ | ۳

اولین مرحله عقل؛ عقل هیولایی، دومین مرحله؛ عقل بالملکه، سومین مرحله؛ عقل بالفعل و چهارمین مرحله همان عقل بالمستفاد است.

۲۸۵ | ۱

اولین مرحله عقل، عقل هیولایی نام دارد و آن هنگامی است که انسان هیچ ادراک عقلی ندارد، اما استعداد و آمادگی درک معقولات را دارد، یعنی صرف قوه و استعداد محض مانند استعداد کودک به نویسندگی، اما دومین مرحله عقل، عقل بالملکه نام دارد. در این مرحله عقل درکی اولی از قضایای ضروری پیدا می‌کند. مانند درک قضیه ضروری و بدیهی «کل از جزء بزرگ‌تر است» یا درک قضیه ضروری و بدیهی «جمع دو نقیض محال است».

۲۸۶ | ۲

چهارمین مرحله، عقل بالمستفاد نام گرفته است، زیرا در این مرحله انسان به طوری بر دانسته‌هایی که کسب کرده مسلط است که از هر کدام که بخواهد می‌تواند استفاده کند، مانند یک استاد ریاضی که هر مسئله ریاضی را جلوی او بگذارند، به راحتی حل می‌کند.

۲۸۷ | ۲

از نظر فیلسوفان مسلمان، استدلال عقلی، شهود و وحی هر سه ما را به حقیقت می‌رسانند و لذا در موضوعات مشترک حتماً به یک نتیجه خواهند رسید و مؤید یک‌دیگر خواهند بود.

۲۸۸ | ۳

عموم فیلسوفان مسلمان عقیده دارند که پذیرش هر اعتقاد و آیینی نیازمند استدلال عقلی است. به عقیده فلاسفه مسلمان ایمانی ارزشمند است که پشتوانه عقلی داشته باشد. ایمانی که از چنین پشتوانه‌ای تهی است، ارزش چندانی ندارد، اما نزد رهبران اولیه کلیسا ایمان قوی از آن کسی است که در مقابل چون و چراهای عقلی بایستد و در ایمان خود استوار بماند. هم‌چنین رهبران اولیه کلیسا از عقل به عنوان امری شیطانی و عامل تضعیف ایمان یاد می‌کردند.

۲۹۵ ۲ برای تعیین کمیت نتیجه قیاس به موضوع نتیجه در مقدمات نگاه می‌کنیم. اگر موضوع نتیجه در مقدمات علامت مثبت گرفت، سور نتیجه را کلی (هر / هیچ) و اگر موضوع نتیجه در مقدمات علامت منفی گرفته بود، سور نتیجه را جزئی (بعضی) قرار می‌دهیم.

مثال:

هر الف ب است.
هر الف ج است.
∴ بعضی ب ج است.

از لحاظ کیفیت قانون این است که اگر یکی از مقدمات قیاس موجب و مقدمه دیگر سالبه باشد (در هر چهار شکل)، نتیجه قیاس قطعاً سالبه خواهد بود و اگر هر دو مقدمه موجب باشد، نتیجه موجب خواهد بود.

۲۹۶ ۳ چون فقط با گزینه (۳) یک قیاس معتبر شکل سوم شکل می‌گیرد و با سایر گزینه‌ها قیاس معتبر تشکیل نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اگر با گزینه (۱) قیاس تشکیل شود با توجه به آن که هر دو مقدمه موجب است باید نتیجه هم موجب باشد، اما نتیجه داده شده سالبه است.

(۲) اگر با گزینه (۲) قیاس تشکیل شود با توجه به آن که هر دو مقدمه موجب است باید نتیجه هم موجب باشد، اما نتیجه سالبه است.

(۴) اگر با گزینه (۴) قیاس تشکیل شود، نتیجه قیاس باید «بعضی الف ج نیست» می‌شد، در آن صورت محمول نتیجه (ج) علامت مثبت می‌گرفت، اما در مقدمات علامت منفی داشت؛ در نتیجه قیاس نامعتبر خواهد بود. همچنین اگر با گزینه (۴) قیاس تشکیل شود، حد وسط (ب) در نتیجه حذف نشده است.

۲۹۷ ۲ در مقدمه نخست، یعنی «پراید اتومبیل است»، به مصداق خارجی اتومبیل اشاره شده است، اما در مقدمه دوم یعنی «اتومبیل فارسی است» به لفظ اتومبیل که کلمه‌ای فارسی است، توجه دارد.

۲۹۸ ۴ در شکل سوم تمام قیاس‌های معتبر دارای نتایج جزئی (موجبه جزئی و سالبه جزئی) هستند؛ به عبارت دیگر در شکل سوم هیچ نتیجه کلی معتبری به دست نمی‌آید. در شکل دوم هم تمام قیاس‌های معتبر دارای نتیجه سالبه هستند.

۲۹۹ ۱ تقسیم قیاس اقترانی حملی به چهار شکل براساس موقعیت و جایگاه حد وسط در مقدمات قیاس است. علت این‌که در هر شکل، قیاس‌های مختلفی را می‌توان تشکیل داد به کمیت و کیفیت مقدمات برمی‌گردد.

۳۰۰ ۴ شکل اول: هر الف ب است. هر ب ج است. ← هر الف ج است. (البته با این قیاس نتیجه موجبه جزئی هم که به صورت تداخل از نتیجه به دست می‌آید نیز معتبر است.)

شکل چهارم: هر الف ب است. هر ج الف است. ← بعضی ب ج است.

۳۰۱ ۴ یک سؤال مربوط به انسان‌شناسی فلسفی است که پس از شناخت حقیقت انسان و جهان می‌توان به آن پاسخ داد مثلاً اگر انسان مرکب از جسم و روح باشد و اگر جهان غایتمند باشد، یک پاسخ دارد. اما اگر انسان مثلاً فقط جسم باشد و جهان نیز غایتی نداشته باشد، پاسخ دیگری دارد.

۲۸۹ ۴ از نظر فیلسوفان مسلمان و از جمله ملاصدرا، استدلال عقلی، شهود و وحی هر سه ما را به حقیقت می‌رسانند و لذا در موضوعات مشترک حتماً به یک نتیجه خواهند رسید و مؤید یک‌دیگر خواهند بود. البته ما انسان‌ها چون توانمندی‌های عقلی محدود و متفاوتی داریم، ممکن است از استدلال عقلی درست استفاده نکنیم و به نتیجه‌های نادرست برسیم و احساس کنیم میان دستاوردهای عقلی ما و داده‌های وحی تعارض‌هایی وجود دارد. در این قبیل موارد باید تلاش علمی خود را افزایش دهیم، از دانش دیگران بهره ببریم تا بتوانیم خطاهای خود را اصلاح نموده و از توهم و گمان تعارض میان یافته‌های عقلی و دستاوردهای وحیانی رهایی یابیم. از این رو، ملاصدرا می‌گوید: «امکان ندارد که احکام و قوانین دین حق و روشن الهی با دانش و معرفت یقینی و قطعی در تقابل باشد و نفرین بر آن فلسفه‌ای که قوانینش با قرآن و سنت مخالف و متضاد باشد و با آن‌ها مطابقت نکند.»

۲۹۰ ۴ نقش عقل به عنوان منبع معرفت دینی در موارد زیر قابل بررسی است:

اثبات خداوند و مبدأ جهان، اثبات معاد و آینده جهان، اثبات ضرورت نبوت، اثبات نزول وحی بر پیامبر و به طور کلی اثبات سایر پایه‌های دین.

اما درک و تفسیر معانی آیات قرآن، استخراج احکام جدید از متون دینی و بررسی نقش عقل در متون دینی و تبیین فرائض دینی و واجبات شرعی در عقل به عنوان ابزار معرفت مورد بحث قرار می‌گیرد.

۲۹۱ ۳ حد وسط در قیاس اقترانی شکل دوم، چهارم و سوم به ترتیب در هر دو مقدمه محمول، در مقدمه اول موضوع و در مقدمه دوم محمول و در هر دو مقدمه موضوع است.

۲۹۲ ۳ در قیاس اقترانی موضوع یا محمول نتیجه همیشه (نه گاهاً) قریب به حد وسط در مقدمات است.

۲۹۳ ۴ سور تعیین‌کننده علامت مثبت و یا منفی موضوع است (در قضایای دارای سور کلی «هر و هیچ و نظایر آن» موضوع علامت مثبت می‌گیرد). سالبه و موجب بودن قضیه تعیین‌کننده علامت مثبت یا منفی گرفتن محمول قضیه است، بنابراین در قضایای موجب محمول علامت منفی و در قضایای سالبه محمول علامت مثبت می‌گیرد.

۲۹۴ ۱ این قیاس شکل اول و معتبر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) شکل چهارم است، نه اول چون در تعیین شکل به موضوع و محمول نتیجه نگاه می‌کنیم؛ موضوع نتیجه در هر مقدمه‌ای بیاید، آن مقدمه، مقدمه اول است و محمول نتیجه در هر مقدمه‌ای بیاید، آن مقدمه، مقدمه دوم است. بنابراین این قیاس شکل چهارم است؛ هر ب الف است. هیچ د ب نیست. پس: بعضی الف د نیست.

(۳) نتیجه معتبر در شکل سوم همیشه جزئی است، نه کلی.

(۴) این قیاس شکل دوم و معتبر است.

۳۰۷ ۱ این سینا نظر ارسطو درباره حقیقت انسان را پسندید و کوشید این دیدگاه را عمیق‌تر بیان کند و ابعاد دیگر آن را روشن نماید. این سینا معتقد است که وقتی بدن انسان دوره جنینی را در رحم مادر گذراند و به مرحله‌ای رسید که صاحب همه اندام‌های بدنی شد، خداوند روح انسانی را به آن عطا می‌کند.

۳۰۸ ۳ سه‌روردی به جای مفهوم «وجود» بیشتر از مفهوم «نور» استفاده می‌کرد.

۳۰۹ ۲ از منظر مکتب فلسفی ملاصدرا، حقیقت انسان، همان‌گونه که بسیاری دیگر از فیلسوفان گفته‌اند، حقیقتی دوبعدی است: روح و بدن، اما روح براساس این مکتب، چیزی ضمیمه‌شده به بدن نیست، بلکه نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است. از نظر ملاصدرا، روح و بدن دو چیز مجزا نیستند که کنار هم قرار گرفته باشند، بلکه این‌ها وحدتی حقیقی دارند به گونه‌ای که روح باطن بدن است، بنابراین هر اتفاقی در روح بیفتد، در بدن ظاهر می‌شود و هر اتفاقی در بدن رخ دهد، بر روح تأثیر می‌گذارد.

۳۱۰ ۲ از منظر مکتب فلسفی ملاصدرا، اگرچه انسان ظرفیت و استعداد بی‌نهایت دارد، اما این استعداد به معنای رسیدن ختمی وی به کمالات نیست. انسان باید با اختیار و اراده خود این ظرفیت را به فعلیت برساند، یعنی باید مسیر تکاملی به سوی خدا را انتخاب نماید و با ایمان و عمل این مسیر را طی کند. البته او اختیار دارد که مسیرهای دیگری غیر از مسیر تکامل را برگزیند، بنابراین در ابتدای زندگی هر انسانی معلوم نیست وی چه هویتی خواهد داشت، تنجاع خواهد بود یا ترسو؟ بخشنده خواهد بود یا بخیل؟ عالم خواهد بود یا نادان؟ همه این‌ها به صورت بالقوه در وجود انسان هست و بالفعل شدن هر کدام از آن‌ها به گزینش‌ها و شیوه زندگی افراد مربوط است.

روانشناسی

۳۱۱ ۴ موتور حرکتی انسان انگیزه است.

ترجیح خواسته‌های جمعی بر خواسته‌های فردی نیاز به اراده دارد که بیانگر نگرش افراد است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هر دو صحیح است.

(۲) انسان و حیوان، در پاسخ به نیازهای زیستی، عوامل انگیزشی مشترکی دارند. (۳) نگرش تحت تأثیر نظام شناختی فرد، باورها و ارزش‌های او قرار دارد.

۳۱۲ ۳ هر نگرش دارای یک عنصر شناختی، یک عنصر احساسی و یک عنصر آمادگی برای عمل است.

۳۱۳ ۲ اگر افراد شکست خود را به عوامل غیرقابل کنترل و پایدار مانند استعداد و توانایی (گزینه ۴) و یا دشواری تکالیف (گزینه‌های ۱) و (۳) نسبت دهند، انگیزه کمی برای جبران آن خواهند داشت.

اما ستاره عدم موفقیت تیم والیبال را به عاملی قابل کنترل، یعنی نداشتن برنامه‌ریزی هدفمند نسبت داده است؛ بنابراین انگیزه جبران بیشتر خواهد بود.

۳۰۲ ۳ نظر دقیق و روشن درباره انسان در دوره یونان باستان، اولین بار از جانب افلاطون ابراز شد و از آن‌جا که مجموعه آثار افلاطون منعکس‌کننده اندیشه‌های سقراط نیز هست، می‌توان گفت که دیدگاه افلاطون به میزان زیادی منعکس‌کننده دیدگاه استاد وی، سقراط نیز هست.

۳۰۳ ۱ افلاطون، ارسطو و هم‌چنین دکارت و کانت، انسان را موجودی دوبعدی می‌دانند، اما هابز که یکی از ماتریالیست‌های اولیه است، مانند همه ماتریالیست‌ها معتقد است که همه موجودات و از جمله انسان فقط یک بعد و یک ساحت دارند که همان بعد مادی و جسمانی است. آنان می‌گویند ذهن و روان هم چیزی جز مغز و سلسله اعصاب انسان نیست. از نظر ماتریالیست‌ها انسان یک ماشین مادی بسیار پیچیده است، نه چیزی فراتر از آن. هابز نیز ذهن بشر را یک ماشین پیچیده مادی تلقی می‌کرد که شبیه یک دستگاه مکانیکی، مثل موتور اتومبیل کار می‌کند.

۳۰۴ ۴ ارسطو انسان را حیوانی ناطق می‌داند و معتقد است که قوه نطق و قابلیت حیات مربوط به نفس وی است. ارسطو بدن بدون نفس را یک موجود مرده تلقی می‌کند. از سوی دیگر داروینیست‌ها معتقدند که انسان چیزی نیست، جز یک حیوان راست‌قامت؛ با این تفاوت که از سایر حیوانات پیچیده‌تر است و همان‌طور که یک کرم با یک پرنده تفاوت ندارد و هر دو حیوان شمرده می‌شوند، انسان نیز با آن‌ها تفاوت حقیقی جز پیچیدگی ندارد. پس می‌توان گفت که هم ارسطو و هم داروینیست‌ها، انسان را حیوان می‌دانند با این تفاوت که داروینیست‌ها تفاوت واقعی میان انسان و سایر حیوانات دیگر جز در خصوصیات زیستی قائل نیستند.

۳۰۵ ۱ از نظر ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها، چون تفاوت واقعی میان انسان و سایر حیوانات وجود ندارد، نمی‌توان برای انسان ارزش ویژه‌ای فائل شد، مثلاً اگر انسان به اخلاق و فضائل اخلاقی توجه می‌کند، به این دلیل نیست که فضیلت‌گرایی در روح و فطرت او وجود دارد، بلکه به این دلیل است که انسان‌ها وارد زندگی اجتماعی و زیست اجتماعی شده‌اند و این زیست اجتماعی آن‌ها را وادار به ابداع اصول اخلاقی و رعایت آن‌ها کرده است تا بتوانند با هم زندگی کنند.

۳۰۶ ۲ فیلسوفان مسلمان با استفاده از آن‌چه از افلاطون و ارسطو و پیروان آن دو به دستشان رسیده بود و نیز با الهام از آموزه‌های دینی خود، در توضیح و تبیین حقیقت انسان قدم‌های بنندی برداشتنند. این فیلسوفان هم‌چنین تأکید می‌کردند که نمی‌توان انسان را به یک موجود صرفاً زمینی و مادی تقلیل داد و در همان حال برای وی ویژگی‌هایی متعالی و ارزشمند مانند آزادی، کرامت انسانی، نوع‌دوستی و فضایی از این قبیل قائل شد. آنان هم‌چنین با تفکر و تعمق فکری، دینی را قبول کرده بودند که در کتاب آسمانی به روشنی و وضوح از حقیقتی به نام «روح» سخن گفته و آن را هدیه‌ای الهی و غیرزمینی شمرده است. فیلسوفان مسلمان هم‌چنین تلاش کردند که حقیقت متعالی انسان را بشناسند و جایگاه برتر او در هستی را نشان دهند.

۳۱۴ ۳ هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۴) نشان‌دهنده انگیزه بیرونی هستند، زیرا منبع پاداش و لذت خارج از فرد قرار دارد. اما گزینه (۳) نشان‌دهنده انگیزه درونی است، زیرا سارا از روی محبت و همدلی (علاقه درونی) به تدریس می‌پردازد و منبع لذت در خود تکلیف است.

۳۱۵ ۲ هر سه گزینه (۱) (بی‌ارزشی)، (۳) (ناامیدی) و (۴) (نا توانی) نشان‌دهنده عوامل فردی دخیل در شکل‌گیری باورهای غلط هستند، اما گزینه (۲) یعنی کوچک شمردن شدن توسط دیگران (تحقیر)، اشاره به عوامل بیرونی در شکل‌گیری باورهای غلط دارد.

۳۱۶ ۱ در این عبارت اسناد دشواری تکلیف بیان نشده است که از ویژگی‌های آن پایدار بودن، بیرونی بودن و غیرقابل کنترل بودن است.

۳۱۷ ۴ هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۳) نشان‌دهنده ناهماهنگی شناختی هستند و تضاد بین دو شناخت هم‌زمان را نشان می‌دهند، ولی در گزینه (۴) تضادی مشاهده نمی‌شود.

۳۱۸ ۳ ادراک کارایی، به دانش و مهارت و نتیجه اعمال بستگی دارد که در این گزینه اثرگذاری صحبت‌های سخنران بر دیگران نشان‌دهنده کسب نتایج مقبول و در نتیجه احساس ادراک کارایی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اشاره به ادراک کنترل دارد.

(۲) ادراک کارایی او ضعیف است.

(۴) در تلاش است تا ادراک کنترل را بالا ببرد.

۳۱۹ ۳ در هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۴) حالت درماندگی آموخته‌شده اتفاق افتاده است، زیرا سگ، افراد جامعه و زن و شوهر پیامدهای رفتار را مستقل از خود رفتار می‌دانند و تلاش خود را بی‌نتیجه می‌دانند، اما در گزینه (۳) دانش‌آموز هر چند به اوضاع غیرمنصفانه در قبولی کنکور اعتقاد دارد، می‌داند تلاش هم بی‌فایده نیست، بنابراین کم‌تر امکان دارد دچار درماندگی آموخته‌شده شود.

نکته فرادرس: به طور کلی می‌توان گفت با توجه به مفاهیم اسناد و درماندگی آموخته‌شده، افرادی که از اسنادهای غیرقابل کنترل و پایدار استفاده می‌کنند و توانایی خود را کم ارزیابی می‌کنند (ادراک کارایی ضعیف) بیشتر در موقعیت‌های دشوار امکان دارد که به درماندگی آموخته‌شده مبتلا شوند.

۳۲۰ ۲ باور عبارت است از اعتقاد راسخ و واقعی به بودن یا نبودن چیزی یا انجام‌پذیر بودن یا انجام‌ناپذیر بودن کاری.

۹۹/۱۲/۲۲

بودجه‌بندی پایه دوازدهم انسانی

درس ۱۰ تا پایان درس ۱۳	فارسی (۳)	اجباری	فارسی
درس ۱۵ تا پایان درس ۱۸	فارسی (۲)		
درس‌های ۳ و ۴ (تا ابتدای التمارین)	عربی، زبان قرآن (۳)	اجباری	زبان عربی
درس‌های ۶ و ۷	عربی، زبان قرآن (۲)		
درس ۹ تا پایان درس ۱۱	دین و زندگی (۳)	اجباری	دین و زندگی
درس ۱۵ تا پایان درس ۱۸	دین و زندگی (۲)		
درس ۲ (از ابتدای See Also) تا درس ۳ (ابتدای vocabulary Development)	زبان (۳)	اجباری	زبان انگلیسی
درس ۳	زبان (۲)		
فصل‌های ۲ (از ابتدای تعریف دنباله) تا فصل ۳ (ابتدای درس ۲)	ریاضی و آمار (۳)	اجباری	ریاضیات
فصل‌های ۴ و ۵	ریاضی و آمار (۱)		
فصل ۳	ریاضی و آمار (۲)		
بخش ۵ (فصل‌های ۱ و ۲)	اقتصاد	اجباری	اقتصاد
درس ۷ تا پایان درس ۹	علوم و فنون ادبی (۳)	اجباری	علوم و فنون ادبی
درس ۹ تا پایان درس ۱۲	علوم و فنون ادبی (۱)		
درس ۹ تا پایان درس ۱۲	علوم و فنون ادبی (۲)		
درس‌های ۳ و ۴ (تا ابتدای التمارین)	عربی زبان قرآن (۳)	اجباری	زبان عربی (اختصاصی)
درس‌های ۶ و ۷	عربی زبان قرآن (۲)		
درس ۷ تا پایان درس ۹	تاریخ (۳)	اجباری	تاریخ
درس ۱۳ تا پایان درس ۱۶	تاریخ (۱)		
درس ۱۳ تا پایان درس ۱۶	تاریخ (۲)		
درس‌های ۴ و ۵ (تا ابتدای سیل)	جغرافیا (۳)	اجباری	جغرافیا
درس‌های ۹ و ۱۰	جغرافیای ایران		
درس ۹ تا پایان درس ۱۱	جغرافیا (۲)		
درس ۶ تا پایان درس ۸	جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	جامعه‌شناسی
درس‌های ۱۳ و ۱۴	جامعه‌شناسی (۱)		
درس‌های ۱۴ و ۱۵	جامعه‌شناسی (۲)		
درس ۷ تا پایان درس ۹	فلسفه (۲)	اجباری	فلسفه و منطق
درس‌های ۹ و ۱۰	منطق		
درس ۱۱	فلسفه یازدهم		
درس ۸	روان‌شناسی	اجباری	روان‌شناسی